

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Baptistae Mantuani ... Parthenicum libri

Baptista <Mantuanus>

Argentinae, 28. 8. 1501

VD16 -S7317

Fratris Baptistæ Mantuani [...] Secunda Parthenice incipit

[urn:nbn:de:bsz:31-321582](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321582)

Fratris Baptiste Mantuani Carmelite Theologi: ad magnificum D. Bernardum Bebum Patricium Venetum & Iureconsultum peritissimum Secunda Parthenice incipit.

Offidis aggressi pugnam tormeta rotasque
Atque triumphato victricia bella Tyranno
Detegimus fraudes: & Numina falsa Deorum
Sancta faue Virgo tenuem cui carminis orlum
Pangimus: & vento venias ad vela secundo:

Sebastiani Murthonis in secunda Parthenice
commentaria argumentum feliciter imbuunt.
Abdicatis se ab Imperio Diocetiano & Maximiano cognomino Herculeo Imperij Romani gubernacula susceperunt. Nam Galerus Illiricum Asiam & Orientem sortitus est: Constantinus singulari modestia usus: Gallia & Hispania contentus fuit: licet ei & Italia sorte obrigerit. Unde Galerus duos Caesares legit: Maximinum quem Orienti: & Seuerum quem Italiae proposuit: Illyrico sibi reseruo: quod eo Barbaros hostes pro Romano iter facturos sentiebat. Mortuo deinde Constantio: Constantinus eius & Helenae in gratia Herculei repudiate filius: Occidentis Imperium maximo omnino consensu adeptus est. Romae interea praetoriani milites excitato tumultu: Maxencium Maximiani Herculei filium Augustum nunc cupant. Unde spe recuperandi Imperij ex solitudine Lucaniae ubi vitam priuata duxerat Romam venit: litteris Diocetianum adhortatus ut idem ipse faceret. Contra hos motus missus a Galero Seuerus cum exercitu: dum urbem Romam obsidet: fraude suorum militum qui cum Maxencio sentiebant circumuentus: fugiens tandem Rauennae occiditur. Paulum etiam abfuit quoniam Maximianus pater Maxencij militum beniuolentiam pollicitationibus & largitione querens a filio occideretur. Is autem in Gallias ad Constantinum genitorem profectus: dum circumuenire Constantinum studet de recto per Faustam filiam dolo: quae rem omnem marito aperuit: fugiens Massiliae oppressus suorum tandem scelerum poenas luit: vel se ipsum (ut quidam volunt) interfecit. Post mortem autem Seueri Licinius ex Dacia oriundus a Galero in partem Imperij recipitur propter eius in re militari praestantiam. Erant igitur tunc tria monstra in Imperio Maxencius: Licinius: & Maximinus. Hi quod

A a ij

De inscriptione specia
Indit poeta Maximianus
fuit apud de vita et Martino
Catharine nomen par
themres ob singularem
ellenham
virgo dicitur. Quare in ipsa
meo sic mirabiliter
Cabo ordinis
Habent hoc in usu omnes
heroi poete tam grae qua
latine ut permixtae propositio
denique multa honore. Demu
narratione ponant idem
ergo poeta noster etiam hi
referunt

capitulum est
magis forte
deiplem reddidit
quidem dum
magis utique
nemis rois
se dicit
lem aute
sua propo
narem
curm
prehendit

capitulum est
magis forte
deiplem reddidit
quidem dum
magis utique
nemis rois
se dicit
lem aute
sua propo
narem
curm
prehendit

capitulum est
magis forte
deiplem reddidit
quidem dum
magis utique
nemis rois
se dicit
lem aute
sua propo
narem
curm
prehendit

PARTHENICES SECUNDAE

Constantinū videbāt apud omnes esse in p̄cio Christianis par
cebant. Maxēcius tamē milites clanculū mittebat: q̄ obuium
quēq; cederēt. Arte quoq; magica delectatus grauidas maxi
me Christianas funestis sacris adhibitas scindebat infantū cau
sa: quoz; cineribus in magia utebatur. Multas eciām virgines
Christianas stuprū recusantes interfecit: uti & Catharinā incl̄y
tam virginē: de qua Poema istud scribitur. Mouit tadē in hos
Tyrānos Cōstantinus: & Maxenciū graui p̄lio victum apud
pontē Miluū ita super: ut dū pre dolore (suar; fraudum obli
tus) pontē ad decipiendū hostē: structū decipulis transit: cū ma
gna pte suor; satellitū submergitur. Liciniū sororiū (nā Con
stantini sororē matrimonio iunctā habuit) nauali ac terrestri
p̄lio victū apud Nicomediā ad dedicionē cōpulit: vitāq; pri
uata Thessalonice ducere coegit: ac merito quidē: nam a fi
de defecit ob inuidiā Christianos Constātino fauentes graui
bus supplicijs torquēs. Maximinus vero diuina ulcione infla
tis subito visceribus: suppuratisq; intestinis ita distēditur: ut
inter se & putridum cadauer nil interesset: scatentibus undiq;
vermibus: & tabo serpente: tāto pedore ut sustineri fetor non
posset. Meruit etenim: nā Christianos ad ecemiteria conuenire
vetabat: & simulacrū Antiochie consecratū (subornatis sacer
dotibus qui ex adytis id enunciarent) clamasse dicebat: pelles
dos ab urbibus Christianos: & p̄mia in puincijs distribuit
sacerdotibus simulacrorum: qui contra Christianos agerent.
Tandē sera penitencia ductus medico veq; ei dicente: decreto
publico vetuit Christianos ledi eosq; suis legibus uti sint: sed
nihil ei profuit cū oīa vi agerentur: nā guauissimis morbis di
ucius cruciatus viuendi tandē finem fecit: homo seuus & vari
us: nunc enī in Christianos: nunc p̄ Christianis agebat. Poeta
igitur descripturus beatissimā Catharinę pugnā: tormenta &
rotas: dicit se detectur; fraudes & falsa numina Deoz; quibus
Maxencius tanq; furis incitatus in Virginē seusebat & idolo
rum culturam annisus fuit instaurare.

Costidis agg. pug. Propositioni statim inuocationē subiū
git: in qua Attentionē & docilitatē caprat Poeta: ostendēs que
dicturus est. Attentum facit auditorē rerum magnitudine pro
posita. Docilem summa res; paucis comphenā. nā ut Fabius
inquit Causa principij nulla alia est: quam ut auditorem/quo
fit nobis in ceteris partibus accommodatior comparemus. id fie
ri tribus vel maxime potest. si beniuolum attentum docilem
q; fecerimus auditorem.

Fabius

LIBER I. FOL. II.

Costidis. id est Catharinę patronymicon a patre Costo: uti
Tantalis a Tantalio.

Sancta faue Virgo. Inuocat eandem Virginem more suo: uti in prima Parthenice beatissimam dei Genitricē inuocauit. Tu mihi diua faue cœlum cui militat omne. Facit item audiro rem beniuolum inuocacione ipsa. solent eni Poetę statim post proposicionē emerendi fauoris gracia Musas inuocare ut arro ganciam deuitent: & cum ad aliquem locum peruenerint gra uio rem: vora repetunt auctore Horacio in arte Poetica. Nec Deus interfit nisi dignius vindice nodus inciderit.

Horacius

Virgil

Tenuem cui. c. or. Virgiliana imitacio: qui ait in Culice At que ut araneoli tenuem formauimus orsum. Quāuis Orsus ad desinentem loqui tam pertineat quam ad incipientem. Or datus autem ad cele vel alterius huiusmodi compositionem

Orsus.

Diomed.

Diomede auctore.

Veridicos cantus non ex Helicone vetusto

Porrigere: sed Christi lacris de fontibus haultos.

Veridicos cantus Vitam enim & quasi historiam beatissi me Catharinę describit: ut est in prologo supra ipsius Poetę.

Non ex Helicone vetusto: id est non a monte Boecię Helicone: Helicon

qui Musis sacer est sed ex fonte religiōis Christianę.

Da mihi non hederę: non lauri vimine textam

Sed qualem tu Diua gens de fronde coronam

Arboris Eozę: medio quam legimus horto

Spargere foelicem ramis vitalibus umbram:

Et Paradisiaco nobis aspiret ab orbe

Vera Dei soboles æterna potencia Parris:

Da mihi non hederę: non lauri vimine textam. Da mihi co ronam arboris Orientis: id est vite æternę. illius arboris quę spargit foelicem umbram vitalibus ramis in medio horto pa radisiaco. Alludit ad arborem vite in medio paradisi uti scrip tum est in Genesis libro Moseos.

Orbe soborato tellus Aegypcia noctem

Rorifera induerat:mersulq; sub equore Titan

Hesperio: cœli nitidos accenderat ignes:

Orbeso. Narracio ē. Inducit Poeta Iouē Gētiliū Deor; Re/gē misisse Mercuriū in vniuersum orbē: ut Deos oēs vocet in

A a iij

Helicon dicitur oriens ut aurore mae adierit. Helicos orientalis ut ma hinc Methonimia est conhnere enim pro conhenio sumitur paradisi saliret pro regno relesu sumitur

Apositia

Narratio est Summa ruffiana imitatio ruffin umm Alexia solem in igne submōre putant dū oriant

Methonimia est

tas

orientalis

Orbeso

gē

misisse

Mercuriū

in vniuersum

orbē

ut Deos oēs

vocet in

A a iij

si Dij preesse finguntur a Gētiliū Poetis. Dat igitur Marti bel
lū & tumultum : quē in Italia excitauit: Pretorianis militibus
Maxenciū Augustū nuncupantibus dum Maximianus Hercu
leus ducit ocia in Lucanis hortis : quo cesserat dum se abdicat
Imperio. Et in Regē. Ordo. Et dum res Ro. i. Imperiū Rom.
cogitat reuerti in vnū Regem extinctis cōfortibus regni. Dio
deciano & Maximiano: tum reliquis Tyrannis per Constan
tinum ut dictum est in exordio supra.

Tunc Hecates motus furis Maxencius artes
Vertitur ad magicas : veteruq; ad sacra Deorū
Instaurat delubra : nouus scrutatur Aruspex
Exta : scelus tentat : quo non crudelius ullum
Legimus a prima nascentis origine mundi.
Viuentum grauidas matre secat eniibus aluos
Immatura trahens Drygīs quæ destinet aris
Pignora : funestos docuit Proserpina ritus:
Inuida crescentis fidei successibus omnem
Hærelibus sacram legem Tritonia Pallas
Implicat : & veris fucat mendacia dictis.

Hecate est proserpina uxor
plutonis et miferis regina
Exacta quod est Constantini
quia centu uictimis easam
firabant
Furis dicitur tres sine
fatis et morte inuoluit
in Plutone et Hecate
torquent miferos et pro
rapinis habent magice

Tūche. Hecate ponitur p Diana: Luna & Proserpina: dicta Hecate.
Hecate qd centū uictimis placet. Dī & Apollo εκαστος. Ver
titur ad ma. seqtur historiā ex Orofio & Eusebio relatā.

Varro Instau. delu. Varro li. viij. rez diuinaz Delubrū ait alios ex Delubrū.

Instau. delu. Varro li. viij. rez diuinaz Delubrū ait alios ex
timare: in q̄ pter eadem sit area assumpta Deū causa: ut ē in circo
Flaminio Iouis statoris. Alios in q̄ loco Dei simulacrū dedica
tū sit: & adiecit: sicut locū in quo figerēt candelā: candelabrū ap
pellatū: ita in quo Deū ponerēt delubrū nominatum. Macro
bius auctor. Exta. dicta quod ea Dīs psecuntur quæ maxie Exta
extant eminetq;: ex his Haruspices diuinabant.

Macrobi.

Scelus tētat. Magiā in solitā Maxenciū exercuisse designat i
stinctu Proserpine. Inuida. Hereses Palladi tribuit: quæ circa
incrementa fidei pullularunt Tritonia a palude Libye.

Ascribit poeta singulis deo falsis
aliquid pro sua ratione quibus
proferre figurat. Quare Ma
k habuit bellum et hinc
in Italia exstitit pro
serpine re magica id qua
Maxenciu mabauerit. Palu
dus hereses subtrahe
Veneri demu asitatis a temp

Mixta choris iuuentū Venus illecebrosa repug
Virginibus sacris: moresq; irridet hōestos, nat
It Veneri Bromius comes : & Silenus, & iupe
Castra Mimallonix vino redolencia Baccha.

Barthus. Bromius. Silenus. Baccha. Veneri demu asitatis a temp
Barthus multi nomina fuit nā omniū primi Dionysii dōmō liber pater. postmodū in bellas
m dia et multaz serui habuit set feminas que bacche dicebant. Barthus dicitur q̄ de eha dicit
Priapus Bromius Bromius d. d.

Barthus. Bromius. Silenus. Baccha. Veneri demu asitatis a temp
Barthus multi nomina fuit nā omniū primi Dionysii dōmō liber pater. postmodū in bellas
m dia et multaz serui habuit set feminas que bacche dicebant. Barthus dicitur q̄ de eha dicit
Priapus Bromius Bromius d. d.

PARTHENCES SECUNDAE

Dionysius
Bacchi no
mina

Silentus
Ministri
Bacchi.

Mixta cho. Venus castitate irrisioni habuit. It Vene. Bro
mius. Dionysio plurima cognomina a rebus quas agit sunt
ab hoibus indita. Na alij Bacchu a mulieribus q Bacchates il/
lum seqbantur dixere a torculari quo vinu exprimitur Leneu
Bromium a tonitru: qui in eius ortu contigit. Pyrgenius ex
eadem causa appellatus. Diodo. auctor. Bromius autē a strepi
tu dicitur: vel sonitu. quod Grece βρομοσ δf. Silenus: nutri
cius Bacchi a nris df. Oui. in prio de arte. Ebrius ecce sen. pado
Sile. afello. Diodorus Siculus scribit nobiliores Nyseos: au
xiliu tulisse Dionysio: qis a primo eor Rege Sileno (eius autē
ppter vetustate ignotu est genus) Silenos vocant. Straboni
placet ministros Bacchi & Cereris (quor coia sunt sacra) eē Si
lenos: Satyros: Tityros: Bacchas: Lenas: Thiades: Mimallo/
nes: Naiades: Nymphas: Bassarides: Heleidasq; . Mimalloniaē
a Macedonibus dicuntur Bacchae.

Diodor
Ouidius
Diodor
Strabo

Atq; Dioneos furtim perfecta liquores
Iam sine pampineis Thyrsis & Lyncebus Euan
Mittit: & occultos accendit in aedibus ignes.

Thyrus.

Euan
Lynces
Tigrides.

Atq; Dio. i. Veneos liquores mittit furtim: occulte p te
sta. Ia si. p. Thyrsus. hasta est Papiis iuoluta: qua bacchates
ferebat mulieres in exercitu Dionysij ut scribit Diodo. Oui. i
Fastis. femineos Thyrso cocitat ille choros. neq; ex tra & sur
sum coponitur: ut stultus qda vocabulista seu dictionarius so
niauit. Lyn. Eur. Bacchus Eua df a voce bacchaciu. Lynces au
tem & Tigrides curru Bacchi trahunt. Vult Poeta omia ocula
te fieri sine insignis Deorum: quo facilius decipiant.
Inuoluebat opum studijs Saturnia luno

Idem
Ouidius

Corda viri gemis: fultuq; numismatis auro:
Merce peregrina: tunicis ardentibus ostro
Solicitans animos hominu. Priuatus Olympo
Phoebus & ignifero curru. pice nigrior atra
Versus in Aethiophe: fidibus spoliatus & arcu.
Daphnea sine fronde miser per mœnia noctu
ibat: & ablatum virus Pythonē perempto /

daphne propriu nome
pulle immyle. quam
ne. Apolla amaret et fug
ente. sequeret in artem
Laurum conuertit dicitur

Gemma

Inuol. o. Iunone auaricia solicitare aios hoim designat. Ge
mis. Gemar: fabule a rupe Caucausea primordiū tradut: Pro/
methi vinculo: interpretacione fatali: primuq; saxi fragmēti

Plinius inclusum ferro ac digito circumdatum: hoc id est ferreū fuisse annulū: & hoc saxi fragmentū gemmā. Plī. auctor lib. xxxvij:

Nummus Fulvīq; num. auro. Qui primus nummū ex auro signavit: rit: latet auctore incerto Populus Romanus ne quidē argēto si gnato usus est ante Pyrrhū regē deictū, Seruius Rex primus signavit aēs. Antea rudi usos Romē Timeus tradit. Signatū ē nota pecudū. Vñ & pecunia appellata Argētum signatū est, an no Urbis quingētesimo octogesimo qnto. Q. Fabio Cos. qu g; annos ante primū bellū Punicū. Nota aëris fuit ex altera pte Ianus geminus: ex altera rostrū navis. Nota argenti fuere bi/

Timeus gē atq; quadrigē & inde bigati: quadrigatīq; dicti Aureus nū mus post annū. lxxij. p. cussus est quā argēteus. Plī. auctor libro xxxij. & subdit a nūmo priā est origo avaricię excogitata foe/

Plinius nore: quęstuo la segnicia. Merce peregrina. Mercatores Iuue nalis fumiambulis compat: Satyra. xiiij. Idē Grāde ope precii est ut tenso folle reuertī Inde domum possis tumidaq; supbus aluta: Oceani mōstra & iuvenes vidisse marinos. Q uantū foe/

Iuuenalis liciore euo cum res ipse pmutabātur inter se sicut & Troians rēponibus factitatū Homero credi conuenit: ita etenim ut opi/

Plinius nor cōmercia victus grācia inuenta. Plī. auctor lib. xxxij.

Priscianus Tunī. ar. o. Ostrū & Austz; teste Prisciano: dici pōt & signi ficat gręce purpurā. Vir. Infratos ostrō alipedes p. stisq; rāpē tis. Priuatus Olympo Phœbus. Apollo spoliatus suis insigni s: & in nigrū æthiopē versus: spargebat virus Pythomis ser pentis olim a se occisi seruatiū in onyce: in thalamos nobiliū.

Virgil Inuidiā & odiū Ambiciosoz; designat.

Fidibus spo. i. Cithara. Daphnea sine frond. i. lauro:

Quod magnus seruabat onyx spargebat in ipsos

Nobiliū thalamos: q corda imbuta malignis

Artibus armabant animos: hinc orta libido

Imperij: & curis rabies accensa superbis

Regnandi cupidos facile in scelus omē trahebat

Quod ma. ser. o. Genus marmoris ē: in similitudinē ungu

Papinius uis Papinius in Syluis Moeret onyx lōge: qriturq; exclusus

Acron. ophites. Acro sup libz; qrtū Carminū Horaci dicit eē metallū

gemę sile ex q ad unguēta pua uasa fiebāt: q a Porphyriōe am pulle dicitur esse marmoreę. Poeta nō profert masculino gene

Propcius re Properciū imitatus Quom dabitur Syrio munere plenus

Mercato/ res

Ostrum/ Austrum;

Onyx

onyx metallū ē ad similitu ditiem gemmę p. gulo uale ad unguēta sicut fiebat
Audimus hactenus quomodo poeta dicitur omnia esse ar tibus facta sine mhenis deesse quę similia deapete possent

PARTHENICES SECVNDÆ

onyx. Marcialis foeminino ptulit. Vngentū fuerat: qd' onyx Marcialis modo parua gerebat. Onyx itē est unguia aromatica.

Talibus Addictos operis Cyllenius urget Ad moesti Iouis ire domos: Memphitica regna.

Addicti

Tali. ad. deuotos & adnixos. Cicero i Tuscu. iij. Qui certis qbusdā destinatisq; sentēcijs quasi addicti & cōsecrati sūt. Marcellus auctor. Inducitur Mercurius talibus opis intentos vocasse falsos Deos in Aegyptū ad opprimendū Catharinā virginem quæ Idola detestabatur & impugnabat.

Est locus Aegyptū bifido qua humine Nilus

Delta facit: Nilus cuius cœlestis origo

Regna per Aethiopum fugiens oriētis ab hortis Ingreditur Pharios septena per hostia fluctus.

Descriptio loci ubi omnes
dey religia suis operibus
quibus mēti erant p
uenerunt ad opprimendū
Virginem Catharinā
quæ falsos Deos et
Dolelentiā detestabat
et multabat rōmēbat

Est lo. Aegy. Describit locū in quē cōuenere Dñi ad Iouē ul

tra Memphim: distat ā a Delta tribus schoenis. xl. autē stadijs ab urbe. p. gredienti: est montanū quoddā sup ciliū in quo stāt multę pyramides Regū sepulture. Strabo auctor. huc cōuenisse Deos Poeta cōmemorat. Nilus ab ultimis Aethiopię finibus recta fluit ad septētrionē usq; ad eū locū qui Delta appellatur: ubi tanq; a vertice quodā scissus (ut Plato ingt) hunc locū effecit trianguli verticē. Latera vero trianguli fluēta quę ex utraq; pte & usq; ad mare descendūt. Alterę ad dextrā Pelusium versus. Alterę ad sinistrā in Canopicū mare & proximū Heracidiū. Basim autē maritimā orā: quæ iter Pelusium est atq; Heracidiū: qre insula a mari duobusq; Nili fluētis facta ē: & Delta nominatur ppter figurę similitudinē. Locus q ad verticē est eodē noie vocatur: ppterea quod dicte figurę iniciū est Strabo. Bifido. q. fl. Nilus. i. Pelusiaco & Heracleotico fluentis. Nilus. c. c. origo. ex Paradyso ut Moses scribit.

Nilus

Pharos uel pharus est
insula in Aegypto
ubi quatuor uarij
sunt.

Ingreditur Pharios Aegyptios fluctus: a Pharo insula Alexandria septena per ostia. Post Canopicum enim Ostium est Bōlbiticū: postea Sebennyticū: & Pathmeticum quod magnitudine tertium est: præter prima duo: quibus Delta terminatur: Pathmetico cōiūgitur Mēdesiū: post Tanaiticū: & ultimū Pelusiacū. au. Stra. Hęc mēciōe digna: alia 70 tenuiora pmlta Non procul est Styx atra paulus: ubi codidit lo

Ostia nili

lexandrię septena per ostia. Post Canopicum enim Ostium est Bōlbiticū: postea Sebennyticū: & Pathmeticum quod magnitudine tertium est: præter prima duo: quibus Delta terminatur: Pathmetico cōiūgitur Mēdesiū: post Tanaiticū: & ultimū Pelusiacū. au. Stra. Hęc mēciōe digna: alia 70 tenuiora pmlta

Inachus inuentum fratrem Typhonis Osirim.

Adita nō procul est in collibus ora supinis

Nam hi duo Typho et Osiris
inuenti sunt in Aegypto
quibus alter Typho filius
Osirim mēciōe et qui eadē
rōniūx. somp. et Promete ab Ioue
dñi querechur tandem inuentus est
in illa insula sepultus

Adita nō procul est in collibus ora supinis

LIBER .I. FO. V.

Non procul est Styx. Abatos insula est in Memphitica pa / Abatos
lude in qua Isis Osiridem inuentū sepeliuit: & paludem Stygē Styx
appellauit: hoc est merorē: accessumq; in eam phibuit. Vnde
Diodor. ^{ὁ βυττος} id est inaccessibilis. Diodorus per pres sepultū scri/
bit: singulis sacerdotibus estimantibus se Osiridis sepulturam
habere. In prima Parthenice de Osiride dixi. Adde & Stygē
aquam esse & lacum in foelici Arabia ultra Climacem mōtem:
Ptoleme. ut est auctor Prolomeus.

Vbi cō. Io. Argiuor; regis Inachi filia Io: a nris Isis dī: Osi
ris yō Iouis filius ex Niobe filia Phoronei: Typho frater hūc
interemit.
Pyramidum regio: quarum preciosior orta
Dicitur a Rhodope: cuius prestancia formæ
Tot congestit opes ut nobilitate sepulchri
Vicerit & Reges ipsos. Hic Iupiter olim
Clarus & ignipotēs polito modo fulmine pau
Squallidus & torua demissus lumina frōte per
Dæmonas aduectos angusto suscipit antro:
Atq; sub exela scabri testudine saxi
Confedere solo. Tunc sic est Iupiter orsus,

Io
Isis
Osiris

*Pyramides sunt turres
grandes et sumptuosissime
apud Memphis. Joseph
urbem a regibus p̄o monu
menti facte et dicitur pyra
mides ab m̄sa. Alibi dicitur
quod de sphaera ignis atq; d̄
P̄r enim gressu hinc ignis
dicitur*

Pyramidū regio Poeta sequitur eor; opinionem qui Rho / Rhodope
dopen meretricio questu Pyramidem construxisse ferunt.
Strabo
Hāc maiore impensa structam Strabo scribit ut relatum est in
prima Parthenice. Adde ex Strabone hanc Rhodopen Dori
cham uocari a Sappho & fratris sui Charaxi amicam quū Les
bium vinum negociator Naucratim deportaret. Alij eā Rho
dopen nominant: atq; fabulam quandā narrant: quod ea dum
lauaretur aquila alterum ex calceis e manu ancillæ correptum:
Memphim deportarit: & in sublime supra Regis verticem iu
ra dantis elata: calcem in illius gremium demiserit: & quod il
le calcei concinitate & rei miraculo permotus per totam regi
onem misit ad eam inquirendam: quæ huiusmodi calcem fer
ret: & quod ea in urbe Naucraticarum inuenta atq; adducta Re
gi uxor fuerit: post mortē yō hāc sepulturā habuerit. Strab.

Hic Iu. olim Iouē spoliatū insignis diuinitatis designat:
Numina quæ toto terræ regnastis in orbe: ^{Drachio Iouis ad deos Conuocantur}
Nō satis est nostro quod nos Galilæus honore <sup>qua omni p̄mo eos capite
neuelentiam dum eos totus ter
re imperium obtinuisse dicit</sup>

<sup>deinde vero Chatharige. d̄m. maniat. dum argumētis a contemp̄tū adductis Catharū
doleleant. contemp̄tū miniat. Nota ante qua ecclesiā Rethorico more per eo
tinuas m̄b̄fationes te exagerat</sup>

PARTHENCES SECUNDAE

Exiit in tantas ausus prorumpere fraudes?

Nō satis est: pueris eciam cōtemnimur: omnes

Nos impune premunt: in nos conuicia iactant

Caupones / mimi q̄ leues / Icurratq̄ loquaces:

Fallidicolq̄ vocant. Ergo hęc idigna feremus?

Nec tociens læsi semel ulciscemur: inertes

Sic sumus ut viuos nos non intelligat hostis?

Nos perisse putant: defunctaq̄ Numina vita

Vulgus ait: tempus veniet cum turbine tanto

Christigenas Asię regnis Libyęq̄ fugatos

Inuoluam. properate dies: velociter anni

Currite: ferte cito Maomethica tepora cursu.

Interea mentes alijs solabimur ægras

Supplicijs. Vna nostras in Virgine vires

Experiamur: erit nostri reuerencia forsan

Maior ab exemplo tali. Catharina superbo

Nostra supercilio damnat simulachra: Deosq̄

Impia subannat: vultuq̄ efata superbo

Nō Venerem nō lunonem nō Pallada nō me

Tanta est impietas minimo dignatur honore.

Iupiter hęc magno Socij fremuere tumultu.

Exiliunt irę: Furiarum incendia surgunt:

Et furor ignitis oculis & fronte minaci

Excandescit: uti rapidis cum ferrea flammis

Lamina Cyclopum excoquitur flagrate camio.

Iupiter ut vidit grauibus commota querelis

Numina: sic iterum sumptis sermonibus iquit.

Numina quę toto. Oratio Iouis ad Demonas: qua incitat

Deos in suppliciu Catharinę virginis. Colligit autē argumen

ta a contēptu Deorum adducens Catharinam in odium.

Tempus veniet. Maomethen: dicit qui Saracenorum secta

induxit: cui hodie Libyę & Asię regna parent: magna; Euro/

Umi sunt imitatores pidi
nily hominum in moribus
ditis ut fatis et gētralis
torca leues: frure uera qui
se hanta ueremidig aptu
dignales, rahene ionat
quēuis obrena: quo uimim
moriedat

Almanis hoc birtu

Immaliu Catharinę

Falsus et Superbia in
rode generant: serem hāt
autem in iugēralis et qm
superbis aduimig. ne
amuis in nos dāre pte d m
des uerimā quandoq̄ pte
tu et superbia sumit
ut et hęc Lon

Commode birtu vore q̄
Lam tū eripe Aristotele
qutq̄ mhu aliud est quā
ebulho sanguis ad
Nobē ex hęc animi exra
uocētis furorē

Comparata
Cithares fuerunt gigantes
in dēnia popt Iunari
monte uis opit in fronte
et mimitu uisum qui erat
Iber Iouis.

nos, fraudet
tū hū dūmo

maledicta

sal/nemy

mechid
ch/omus

uolentē progredi
necq̄ ut nos, fraudet

tempora Maometha

mentes alijs solabimur ægras
nobis surreptis

Virgine vires

superbo

lunonem nō Pallada nō me
impios est irri
nec hā m deoet
parentes

Incendia surgunt:

excandescit: uti rapidis cum ferrea flammis

querelis

Oratio Iouis ad Demonas: qua incitat

argumen

secta

Euro/

PARTHENICES SECVNDÆ

Namq; ea ^{gentes} Gentiles animas in tartara iactans
Non sinit alterna requie mitescere pœnam.

Proserp̃ia

Furię

Nero.

Decius ip̃
erator.

Domicia
nus.

O soboles. Iupiter videns Deos cōmotos: alloquitur Perse/
phonem: ut ad Plutonem descendat & mittat sibi unā ex Furijs.
Proserp̃ia filia fuit Iouis ex Cerere: hanc græci περσεφόνη
dicunt. Ovi. in. iij. Fastor; & in quinto Methamor. hanc rapiā
scribunt in campis Aenneis a Plutone cum flores legeret cum
Cyane nympha & Sirenibus. Furias Acherontis & Noctis
filias scripsit Hesiodus: & tres ponuntur a Poetis: a Poeta no/
stro unico versu comprehensę ad Orphei imitationem.

O Pater. Respōdet Filia Furijs frustra posci ad hoc obsequiū
quoniam puniendīs sceleribus singulę singulis gentibus oc/
cupatę sint. Vix prima Nerone. Nero Domicię filius ex A/
grippina Germanici genita. Tranillo auctore Plutarchoq;.

Vix Deciū. Decius ex Pannonia oriundus inferiore: Buda
lię natus: Philippos patrē & filium interfecit: qui primi Chri/
stiani Impatores habiti sunt: patrem Verone insidijs / filij ve
ro Romę interemit: psecutus est Christianos septima post Ne/
ronem persecucione.

Fratremq; Titi. Domicianum dicit Vespasiani Augusti fi/
lium Neroni aut Caliculę similiorem: quā aut Vespasiano pa/
tri: aut fratri Tito: ideoq; Poeta: execrabile genus de sancta ra/
dice puta Vespasiani.

Et modo Romanis thalamos stratiq; duobus
Regibus Imperij qui depoluerelabores

In medijs Cocytj undis componit: & altum
Figit humi puteos: quantum Marpelia cautes

Ingenti vix mole nouem descenderet annis.

Alteraludæos recucitatq; improba gentis
Semina: quæ postq; letali vulnere Christum

Abstulit antiqua nequicę lege superbit:
Curat: & ardentes mergit Phlegethotis in undas.

Sæpius Herodes geminos Natumq; Patremq;
Cædit: & insertat candens in guttura ferrum.

Tercia Christigenas odijs infensa cruentis
In vada preruptæ cello de vertice rupis

Ouidius?

Trāgillus
Plutarch;

*Contra Luvius...
Centes...
Centes...
Centes...*

Virg

Virg

Præcipites Acherontis agit: versosq; per annē
 Luctificum trahit hamato per saxa Tridente.
 Et iacit in flammis: quæ deficiencia nunq̄
 Sulfura depascunt: fumoq; inuoluit & igne.
 Sed qd opus pater hic furis: ego iussa capessam.
 Fare. Patris non est fas dissimulare dolorem.

Et modo Romanis. Dicit Furiam primam Alecto componere Alecto
 thalamum firatum Maximiano & Diocetiano in medijs un/
 dis Cocyti: qui iam Imperio se abdicarunt ut dictum est supra
 & figit altum pro alte. puteos in profundo inferorum. quant.
 Marpesia cautes ingenti mole. vix. d. n. annis. Marpesus mōs Marpesus
 est in insula Paro: a quo fit Marpesius Marpesia Marpesiū. Vir
 gilius sexto Aeneidum. Quam si dura silex aut stet Marpesia
 cautes. Altera iudeos. Secūda Furia Iudeos punit vexatq;
 Tercia Christianos.

Virgil

Ego iussa capessam. Dicit se subituram laborē. p furia.
 Vade ait ardentem quando Maxencius aras
 Consultit Imperij cupidus sub nocte silenti
 Hæc responsa dato. Nilum pete: sacra Deorum
 Restitue: & tanta tibi pro pietate coronam
 Accipe: & insignem fulgenti murice clauum.
 Sic ait. & Natæ pater inclinatus ad ora
 Permulsensq; caput dextra dedit oscula fronti.
 Persephone mandata facit: coruiq; figuram
 Induit: & tranans auras perniciousis alis

Vade. Inducit Poeta Iouem misisse Proserpinam Romam
 ad Maxencium ut Aegyptum petat: & ibi culturam Deorum
 instauret occasio cuius seuiat in Parthenicē Catharinam.

Plinius

Fulg. Murice. clauum. Lato clauo veste utebantur nobiliores. Latus cla
 uus.
 res & diciores: unde & Laticlauij dicebatur. Pli purpure usum
 Romæ semper fuisse video: sed Romulo in trabea. Nam toga: Toga
 Prærecta: & Laciore clauo Tullum Hostilium e Regibus pri
 mum usum Etruscis deuisis satis constat.

Præterit Ammonis templū admirabile quōdā
 Dum Iouis Imperium maiestatemq; colebant

B b

PARTHENICES SECUNDAE

Terrigenæ: a Libycis qđ nomina traxit harenis.
Iamq; tenet Syrtis: facit hic breuis ūda vadofum
Aequor: & est ratibus magnis imperuia Thetys.
Transuolat Inarimen æterno ardore coruscant:
Quæ premit ingentem saxosa mole Tiphoeū.
Iam tenet Italiae littus: Lauiniaq; arua.
Intrat ad urbanos strepitus: celsaq; refedit
Tarpei super arce Iouis: populumq; patresq;

Ammon.

Preterit Ammōis templū. De templo Iouis Ammonis in-
telligit: quod apud Nafamonas Libye populos erat. Herodo-
tus Iouē apud Aegyptios Ammun dici scribit. Vnde corrup-
to nomine Afri Ammonē dixerūt. Diodori alia est sententia.
Pausanias a pastore Hāmone qui ei primū templū erexit dictū
scribit. Multæ arę huic Deo in Africa dicatę erant Pli. auctore.
Vnde Virgī. Tēpla Iouis centū latis imania regnis Centum
aras posuit. A Libycis. q. n. t. harenis ἄμμωσ harena di-
cit Ammos vicinū est utiq; Syrtibus Libyę.

Herodot.

Diodor.
Pausanias

Syrtis.

Iamq; .r. Syrtis Maioris ac minoris Syrtis difficultas ē: qđ
cum multis in locis fundū sit cenosum ppter affluxus & reflu-
xus maris: contingit ut multi in breuia incidētes inherescant:
& rara nauigia euadant auctor Strabo.

Strabo

Vadofum. nā vada & breuia Syrtiū non tuto nauigantur:
naues quippe harenis cinctæ in sicco destituuntur. Cn. Seruio
& C. Sempranio cons. inter vada Syrtiū classis Romana tuto
nauigauit. Pediti quoq; nec tutū iter est: nam cū sit illic magna
planicies aggregatur ventis harenę: quę postmodū quasi qual-
dam valles constituūt: eciam cōfunditur iter Indiæ: nā omnia
videntur esse plana & similia: tamen nō est ubiq; eadē profun-
ditas aquæ: undē necesse est astris iter dirigere. Vnde Syllius.
Nanq; dies confundit iter: peditęq; profundo Errantē campo:
& semper media aruā videntē: Sidonijs Cynosura regit fidissi-
ma nautis.

Syllius

Aenaria

Transuolat Inarimen. Aenaria insula in sinu Puteolano ut
Plinius ut Ptolemeus in Tyrhenico pelago sita ab Homero
Inarime dicta a Græcis Pythecusa: nō a simiarum multitudine
ne (ut aliqui existimauere) sed a figulinis doliariorū. Strabo
scribit Chalcidē Pithecasas inhabitasse. Qui cum terrę fru-
gibus & auri effossionibus beatissimi forent: cohorta sedicioſi

Plinius
Ptolome.
Strabo

Insulam reliquere. Postremoq; terremotibus expulsi: & exha
lantibus ignibus & inualefcente mari & aquar; feruoribus ex
cessere. Vnde nata fabula: quæ Typhonem in ea sepultum asse
rit: scūq; is latus vertat: euaporare flāmas & aquas. Perite igi
tur Poeta noster dicit. æterno ardore coruscant. Quæ præmit
et Lucanus. Conditus Inarimes æterna mole Typhoeus. Sane
Homer. ἐν ὄρμιονοισ̄ dixit hoc est In arimis. arimos seorsum
pronuncians: latini cū præpositione coniunctum unum infle
stunt nomen Inarimen usurpantes. Typhoeus cum eius dip
thongo fuit Titani & Terræ filius.

Typhon:

Lucanus.

Iam tenet Italię littus. hucusq; iter ab Aegypto in Italiã de
signauit more suo.

Inarime

Virgil

Lauiniãq; arua. Virgilius. Italiã fato profugus Lauinaq;
venit Littora. Lauinium a Troia: ab Lauinio Alba: ab Albano
num stirpe Regum oriundi Romani sunt. auctor Lilius.

Lilius

Tarpei super ar. Iouis. Tarpeius mōs a virgine vestali Tar
peia quæ ibi a Sabinis necata armis & sepulta. Capitolinus idē
dicitur eo quod cum ibi fundamenta Aedis Iouis foderentur
caput humanum dicitur inuentum: hunc & Saturnum appel
latum prodiderunt auctor. Varro.

Tarpeius
Capitoli
nus

Varro

Et tria despiciens fora post delubra Tonantis
Solis ad exortum Romæ decora alta superbe:
O caput o florens terreni gloria mundi
Dixit / ut excelsa tetigisti vertice cœlum /
Indigetes oblita tuos Geniosq; Lareq;
Atq; Iouem & natos demens ad inania Christi
Tam cito degeneras documēta fidēq; nefandā.
Sic ait. & Petrum quater execrata: columnam
Traiani quæ iuncta foro supereminet Vrbi
Inuolat: & coruus iam definit esse: breuemq;
Se trahit in nebulā: & Maxencia tecta subintrat.
Nox erat: & Phœbe gelidis argentea bigis
Collis Auentini summo de vertice tollens
Cornua lustrabat radijs pallentibus Urbem.
Impius ad magicas redijt Maxencius artes:

B b ij

PARTHENICES SECVNDAE

Combustiq; affert cineres infantis ad aram.
 Consultit exta: vocat manes: & numina Laethes.
 Nacta vias faciles & idonea tempora fraudi
 Persephone commenta sagax insibilat aura
 Pertenui: fibrasq; mouens felicia signa
 Fingit: & inuoluit Regis caput igne corusco
 Subridens, alacri saluunt praecordia plausu
 Principis: & totam trahit inter gaudia noctem.
 Iam parat ire viam pelago: iam concipit omnem
 Trinacriam Crataeq; domos: Cyprumq; Rhodumq;
 Qua Zephyris impulsus eat: qua classe Latina
 Vectus Alexandri monstratam annauigat urbem.
 Egregios prima comites de pube Quiritum
 Deligit: & fulget Tyrijs aurata iuuentus
 Vestibus: Aeois rutilant segmenta lapillis.
 Et vagina sinu gladios hiacynthina pulchro
 Claudat: & argentum capulis effulget eburnis.
 Septima confurgens roseis Aurora capillis
 Oceani pulchrum caput extollebat ab undis.
 Cum iam compositis ratibus ventosq; secundo

Tria fora

Et tria despiciens fora. Triplex forū erat in Vrbe: Laciū: Romanum: & Vetus Marcialis Causas inquit agā Cicerone dicitur ipso: Atq; erit in triplici par mihi nemo foro.

Marcialis

Post delubra Tonantis, respexit ad situm ubi fora sunt sita: inter Palatinū & Capitolinum montes.

Rome de alt. supba. Appositiue ad structurā respicit quae ad huc visitur ad Aedē celeberrimā. Sā. Hadriani martyris: quā Petrus bibliothecarius in tribus foris ab Honorio illius nois primo Pontifice edificatam scribit.

P. Bibliothecarius

O caput o fl. Improperat Proserpina Christi cultū Romae: & neglectum Idolatrie. Et Petrus. q. ex. Maledixit Petro. Apostolo. Columnam Traiani. i. f. Fuit & forum Traiani: in quo conspicitur adhuc columna integra: altitudinis (ut dicunt) centum quadraginta cubitorum intus quidem cochlear:

exteriori autem res gestas Traiani principis continens. Iuxta hoc forum fuit aliud a Domiciano conditum: quod tamē Nerue vocant ut Tranquillus scribit. Idem Transitorium dicunt.

Eustachi. Argentea bigis. Argenteum currū tribuunt Lunę Poetę: quoniam illi argentum dicatum sit. Eustachius auctor.

Collis auentini. Auētinus mons in Vrbe: hunc Neuius ab auibus dictum uult quod eo se a Tiberi aues ferrent. Alij a rege Auentino Albano illic sepulto. Alij ab aduentu hominum: quod cōmune Latinorum ibi Dianę sit templū constitutum.

Varro. Varro ab aduectū. Nam olim paludibus mōs ab reliquis erat disclusus: itaq; ratibus eo ex Vrbe uehebantur. Varro auctor. Hodie Aedem diui Alexij continet.

Impius ad magicas. Accepta occasione interfecit se sacris quibus Maxencius intendit.

Trinacriam. id est Siciliam. Creteq; do. Cyp q; Rhodū. Designat iter ab Vrbe in Alexandriam per harum insularū maria. Quia Zephyris. Vento occidentali in orientem: vel pro secundo vento ponit.

Tyrijs id est purpureis.

Aeolis. r. segmenta lapillis gemmis orientalibus.

Segmēta dicitur quilibet res; sectarū. Segmēta itē dicebātur colli ornamēta ut hic: quę Senatus aurea pmisit mulieribus in gratiā Volūnię: quę Coriolanū filiū repressit: Patrię bella inferentē: ut Plutarchus scribit. Liuius Volūniā uxore nō minat. Sunt item segmenta fasciolarū. Iuuenalis Segmēta & lōgos habitus & flammea sumit.

Plutarch.
Liuius.

Littore ab Ausonio soluens Pelusia tendit
Hostia: & illustres Pompei funere campos,
Persephone volat ante: frētum spumātibus ūdis
Liberat: & placido faciliē facit æquore cursum.
Nō Scythicus Boreas illis nō Aphricus Austes
Non oriens Eurus potuit spirare diebus.

Vix sua sub leni crispabat tergora pōtus æquor
Applaudens Zephyro: & sceleri se accōmodat

Littore ab Ausonio Calypso Atlantis filia ex Vlysse Auso Calypso.
nem genuit: a quo Italia Ausonia nominatur.

Pōponius. Pelusia tendit. Pelusiū Aegypti ciuitas ad hostiū Nili Pelusia Pelusiū
cum. Nā Pōponio teste Arabiæ cōterminū est. Nec lōngē a Pe

B. b. ij

PARTHENICES SECUNDAE

Iulio mons Castus est & templū Ionis Castij: tum Ostracine locus Pompei magni sepulcro indyctus. Solino teste.

Solinus

Persephone: Mali pessima comes.

Optimus interea mentis Deus auctor honestae
Atq; pudicitiae custos ne regia Virgo
Circumuenta dolis subito labatur ab alto
Præmonet: & celeri tradit mandata Ministro.

Optimus interea. Designat Angelū ad Virginem missum a Deo qui assumpto aereo corpore sub orbe Lunæ ad Catharinā descendit: ne inopinato circumueniatur a Tyranno.

Ille per immensos cœli glacialis ab ortu
Labitur anfractus: penetransq; per aurea Tauri
Cornua Pleiadum flammam restringit: & ipsos
Præterit Errones septem: Triuiæq; sub orbe
Accipit exiles raris ex ignibus artus.

Ille p̄ imen. cœ. gla. Cœlū intelligo ChrySTALLINū. p. q. p. au. tauri cornua. octauā sperā intelligo. & ipsos p̄te. Errones. Platanetas. f. Accipit ex ar. possunt enī spiritus ne dū boni fingere sibi corpora: & in eis apparere: humanosq; actus exercere.

Regia progenies cultu redimita pudico

Inter Socraticos & quos Academia quondam

Socrates. Regia p̄genies. Catharinā Philosophiæ libris occupatā ostēdit. Inter Socraticos. Socrates Sophronisci lapidarij filius & Phæcrætae obstetricis ut Plato i Theeteto meminit: primus de vitæ ratione differuit: ac primus Philosophos dānatus mortur. Philosophos alij a ciuitatibus sunt appellati ut Elienses: Megarēses: Eretrici & Cyrenaiici. Quidā a locis ut Academici Stoici. Ab eūtib; alij ut Peripatetici. Nonnulli a probris ut Cynici: q̄si canini. Alij ab effectibus ut Eudemonici. Quidam ab ælacionis fastu: ut qui se φιλομαθῆσθαι. i. veritatis amatores nomināt. Sūt itē qui a p̄ceptoribus sunt dicti ut Socratici & Epicurei. Sola Physica usq; ad Archelaum viguit. A Socrate Ethica iniciū sumpsit. A Zenone Eleate Dialectica. Laercijus: Et quos Aca. quon. i. veteres Academici: hī a Platone iniciū habēt: qui ab Aegypto Athenas regressus in Academia cōmorabatur. Est at locus in suburbano nemorosus: a quodam Heroe Academio sic appellatus: sicut & Eupolis in Astra. Eupolis

Laercijus

academici

Eupolis

Plato⁷ teutis memorat dicēs. Vmbrosis ī cursibus Academi Dei. Sed & Timon in Platonē loquēs: principē illū fuisse asserit & suavitatem orationis & copia oīm q̄ Academię incoletēt florea rura

Laercius. auctor Diogenes Laercius

Stoacq; Cæcropijs libros de fontibus hausit
 Clausa latet modico pictæ testudinis antro,
 Atq; voluminibus legum stipata duarum
 Abstrusos animo sensus voluebat: & acris
 Ingenij vegetas acies figebat in omne
 Quod tenebris enigma latet: mysteria miris
 Inuelata modis visu penetrabat acuto.
 Quicquid ad ornatum fidei exemplaria sanctæ
 Græca ferunt animo uigili condebat: & omnem
 Assidui frugem studij quasi fertilis agri
 Primicias quasi collectum de fordibus aurum,
 Et quasi fulgentes Gangis de puluere gemmas,
 Rasq; Panchei duro de cortice thura
 Roboris & pinguem torto de caudice myrrham
 Ad Christi delubra ferens: cape summe Deorū
 Munera dicebat: primæ cape dona iuuentæ:
 Quæ tibi per steriles apis hæc tua colligit agros.
 Primus Abel pingui coluit tua numina sacro:
 Melchisedech panū calathos & cymbia Bacchi
 Obtulit: Habraamus dulcē sua gaudia Natum.
 At nos synceræ tibi virginittatis honores
 Collectosq; pia de sedulitate legendi
 Offerimus flores: nostra hæc tibi munera sunt

Stoacq; Stoici Philosophi ἄ πο τῆσ τοσσ hoc est a Por Stoici:
 ticu dicti. His inicium Zeno cicius dedit ex Cypro insula: is in Zeno
 Porticu quæ Plesianaeta appellabatur ex varia & multę sciēciæ
 pictura Polignoti: discipulos collegit: volens & locum illum
 stabilem facere: nullisq; sedicionibus ultra violabilē. Namq;
 ad mille quadringentos trigintaq; ciues ibi fuerant necari. Eo

Bp iij

PARTHENICES SECUNDAE

igitur ad illū discipuli audiendū cōfluebāt: atq; ideo Stoici vocati sunt eciā qui ab ipso antea Zenonij vocabantur. Laercius auctor. Est igitur ordo. regia progenies. c. r. p. Latet clausa modo dico antrō testudinis pictē. Inter socraticos libros: & q̄s Academia quondā. vetus. q̄. i. & Stoa porticus hausit de fontibus cecropiis. i. Atheniensium.

Laercius

Atq; voluminibus Legū. vtrūq; testamentū designat. Mysteria miris iuelata. In auge. Quicquid ad or. si. Vult eam Gentiliū litterarū lectionē ad fidem nostrā accomodasse. quis id unquā phibuit? nec Hieronymo aliter visum est. Nū quid enim apud Gentiles inuenitur psuasio ad honestū: de colendo Deo: de animę immortalitate. Id ignorant qui Platonem Trimegistū Plotinum Tullium Senecā vel non legerunt vel si legāt nō intelligūt. Iaco. Slet. Dulcē sua gaudia appositue.

Iacobus
Vuip. Sl.

Regia dum tales voluit sub pectore curas
Et fugiens animo terras cœlestia Virgo
Cogitat: ecce nouæ lucis micat igneus ardor
Atq; repercusso paries splendore coruscat.
Aurata micuere trabes: micuere columnæ:
Et subitis visum flammis ardere lacunar.
Nuncius emisso nitidis e nubibus ore
Regia progenies dixit: quia concipis alto
Corde Deum concessa tibi conforcia Diuum:

Pone metum: securam meam intellige voces.
Regia dum tales. Nuncij aduentū cum magno splendore coruscantē describit: Virginisq; ad Nuncij dispositionem.
Regia progenies. ex Costo nata.

Ille ego qui Mariæ sanctas orator ad aures
Ante fui tibi de summo modo mittor olympo:
Nam tibi post illam primi debentur honores
Inter virgineas acies albencia castra.

Ille ego qui Marię. Diuę Parthenices. dicit se Gabrielem.
Scis veteres odio lucis studioq; malignæ
Mentis & Imperij vanæq; libidine laudis
Dissentire Deos Christo: & molimine magno

In mores certare bonos: nec posse nitorem
Ferre pudiciæ. Clymenes corruptor Apollo

Scis ve. Falsos Deos odisse castas mētes designat. Clyme.

Apollo ex Clymene Oceani & Tethyos filia Phaethontē ge Clymene:

Virgil' Ovidius. nuit. Virg. Inter q̄s curā Clymene narrabat inanē. Ovi. in pri mo. Et tulit ad Clymenen Epaphi conuicia mater.

Pressit Aristei matrem: nymphamq; Dionem.
Iupiter Europam: Danaen: Afopida: Lædam:
Atq; Lycaonidem: Maiam: Bacchiq; parentem.
Falcifer Oceani natam. Minoïda Bacchus,
Persephonē Pluto rapuit. Simoentis ad amnē
Congredit Venus Anchisæ. Thetidosq; cubile
Pelleus incestat. rector Neptunus aquarum
Phorcida. Dedalidem fraudis furūq; magister
Mercurius. Venerem Mauors. & Pallada frater:
Polluit. Endymion vultu. Pan vellere Lunā:
Iasius Cererem. nulla est sine labe Deorum
Progenies. nisi forte suum quæ plangit Osirim
Inachis arguto pellex lunonia sistro.
Et tibi virginitas istis odiosa parauit
Insidias: in te longinqua a Tibridis urbe
Et coniurata descendunt prælia Memphi.
Nulla sub indigno virtus est Principe tuta.
Nulla sub incesto castis est gloria Rege.
Nam vicijs probitas semper contraria pacem
Nescit: & hostiles dextra leuacq; cateruas
Sustinet: illatosq; parat se semper ad ictus.
In virtute labor: sed in ipso certa labore
Dona: fit ex operis merces: æterna resurgit
De sudore quies: & de mœrore voluptas.
Non habet ex omni numero plebisq; patrūq;

PARTHENICES SECUNDAE

Victtricem nisi qui potuit certare coronam.
 Et multis certare datum: sed vincere paucis:
 Atq; coronari & celebres vectare triumphos.
 Quare age surgentes audaci naue procellas
 Rumpet: per aduersos aperi tua carbasa fluctus:
 Nec flantes horresce Notos nec murmura pōti
 Irato te crede mari: proramq; patentem
 Ad caeli conuerte vias: reget ipse per undas
 Temonem velumq; Deus: puppemq; tenebit:
 Nec sinet in scopulos fragilem tranare carinā.
 Semper Olympiaca terram speculatur ab arce.
 Et quoscunq; operi vidit se accingere sancto
 Numine presenti Deus adiuuat: odit inertes.
 Pugnam inuade: Deo nihil aspirante timendū.
 Nuncius hæc. humili facundia Virginis ore
 Sic responsa dedit. vobis ego Numina grates
 Non si vel totidem linguis quot dicitur Argus
 Luminibus vidisse loquar: persoluerè possim.
 Omnia vos homini vitamq; alimētāq; vitæ
 Vos datis: & caeli vos inspiratis amorem.
 Blandicijq; rudes ad contemplanda leuatis
 Astra animos: & opes vestras mōstratis in ipsis
 Ignibus & caeli ornatu mundi q; decore
 Perpetuo: nostræ ne forte libidine mentes
 Se lutea imergant nequeantq; at tollere frontē
 Ad caeleste bonum: nostræ vos cura salutis
 Sollicitat: neq; nostra diu durare potestis
 Damna pati: veniamq; datis peccantibus ultro
 Me prope lactentem charisq; Parentibus orbā
 Ante puellaris q; vos agnosceret ætas:
 Cum neq; fabar adhuc vos suscepistis alendam.

- Prestitit Aristei matrē. Cyrene eximie pulchritudinis rapta ab Aristea.
 Apollinea Thessaliemōte Pelio: plataq; in Africā in montē
 Cyren: peperit quatuor filios Nomū: Aristeū. Antēū & Argeum
 ex his postea Aristeus in Arcadia regnavit: is primū apum &
 mellis usum & lactis & coaguli hoībus tradidit: solsticialesq;
 ortus & fides; primus inuenit ut Iustinus meminit. Virg. iij.
 Geor. Cyrenen Penei filiā scribit.
- Dione. Dione Oceani & Tethyos filiā ut Hesiodus scribit a Dione.
 a Ioue cōpressa et Venerē peperit. Home. lib. v. Iliados. Dio /
 nem Veneris matrē Venerē vero filiam dicit Diones.
- Europa. Europā Asterio in Creta regnāte Iupiter (ut aiūt) Europā
 ex Phœnicia raptā supra thaus; detulit in Cretā: ex ea tres ge-
 nuit liberos Minoē Rhodōmantū & Sarpedonē. auctor Dio-
 dorus.
- Danae. Danaen. Acrisij filiā ex qua Perseum sustulit. Danae.
 Aegina. Aegina dicit Asopi filiā: quā Iupiter ex Phliunte
 rapuit: inq; insulā aduexit: quæ ab ea dicta est Aegina: ab Ioue
 cōpressagenuit Aeacura. Diodorus.
- Leda. Leda. Quā in formā Cygni versus Iupiter cognouit: quæ
 duo oua peperit (ut Hora. innuit) Jex qbus Castor & Pollux:
 Helena & Clytēnestra orti sunt.
- Calisto. At Lycas. Calistonē dicit. Lycaonis Arcadię. Regis filiā: q̄
 Calisto
 Maia. Arcadē peperit. Ovi. lib. ij. methamor. Maiam. Mercurij ma-
 trē Adlantis & Pleiones filiam. ut Hyginus scribit
- Phyllira. Bacchicq; Paren. Semele Cadmi filia ex Ioue Bacchū genuit.
 Falcifer. Saturnus Phyllirā Oceani & Tethyos filiā cōpres-
 sit in equum conuersus & Chironē genuit.
 Minoīda Bacchus. Ariadnen Minois filiam.
 Persephonē. Cereris filiam.
- Virgil. Simoentis ad undā. Virgi. Tu ne ille Aeneas: quem Darda-
 nio/ Anchisæ Alma Venus Phrygij genuit Simoentis ad un-
 dam: Thetidofq; cubile. Thetis filia Chironis Pelei uxor:
 ex qua Achillem genuit.
- Phorcida. Medusam a Neptunno in tēplo Palladis ad quod
 fugit oppressam. fuit autem filia Phorci.
- Dedalis. Dedalidē. Dedaltonis filiā Mercurius cognouit: & ex ea Au-
 tolycum genuit furem notissimū. Homero. x. Iliadis scribit eū
 tenuisse. Eleonē opidum.
- Venerem. Mars Hermionem ex Venere genuit.
- Erichtho. Et Pallida frater. Vulcanus polluit Palladē. unde Erichtho-
 nius nascitur: ut in prima Parthenice: dicta est fabula ex Hygi-
 nius

PARTHENICES SECVNDAE

- Endymion** Endymion uultu. Luna Endymionē dormientē in mōte Latmo Ioniē amplexu fouisse dicitur: capta præstācia formę eius Plinius scribit hūc cursum Lunę primū percepisse: unde lunę amicus dicitur Cicero Endymion si fabulas audire volumus nescio quis: in Latmo obdormiuit: qui est mons Carię: nō dū opinor ex præctus. Vnde latmius somnus ut Pherecides scribit longissimus dicitur a somno Endymionis: **Plinius Cicero**
- Latmius somnus: Pan.** Pan vellere lunam. Virg. in tercio Georgicorū scribit Pana cum sperneretur a Luna nutriisse speciosissima armenta: quorū pecore ei placata fuit. Virg. Munere sic niueo lanæ (si credere dignū est) Pan deus Arcadię captā te Luna sefellit. **Pherecid? Virgil?**
- Ceres Iulius Pluto** Iulius Cererē. Homerus in Odyssæa scribit Cererē amasse Iasium: & se illi amicitia & lecto iunxisse. Sunt qui scribāt ex Cerere Plutonē genitū ab Iasio eumq; inuidia a Ioue fulminatū. Nulla est sine labe. d. Progenies. Turpitudinē singulorū Deorum narrauit. **Homerus**
- Io** Inachis. Io. quę plangit Osiri. arguto sistro. Phoroneus Regi antiquissimus Argis regnauit filius Inachi & Niobes. Alij Nioben filiā fuisse affirmāt. Is Phoroneus primus iudicia & leges conscripsit. Huius filij fuerunt Io & Spartus qui ex suo noīe Spartā condidit Eusebius auctor. Nostri Poetę Inachi filiā Ionē dicūt: ideoq; Inachis patronymicōn ē. **Eusebius?**
- Sistrum.** Sistrum non tuba erat nec spiritu sonum edebat ut aliqui apud Virg. interpretantur: sed iactatione cōcussum resonabat multis crepitaculis pendentibus. Vnde Papinius. Isi Phoro- **Papinius?**
neis quondam stabulata sub antris: Nunc Regina Phari: Numēq; oriētis anhelī: Excipe multisono puppē mareotida sistro Et tibi uirginitas. Mali bonis inuident.
Tibridis urbe. a Roma & Aegypto parantur tibi prælia.
Sic responsa dedit. Reddit gracias Deo grate scq;. **Ouidius?**
Argus. Custos Ioni adhibitus a Iunone: cum Iupiter eam in vaccam vertisset ut est apud Ouidium in primo Methamor- **Plautus**
phoseon. Plautus in Vidularia. Quod si Argus seruet q; oculi leus totus fuit: quem quondam Ioni Iuno custodē addidit.
Propterea nuncq; Diuis ego thura piandis
Villa dedi: nuncq; fumancia vidimus exta.
Sola Dei mihi cura satis. mea tempore ab illo
Virginitas addicta Deo: votiscq; vocata
Palma triumphalis pugnæ: qua sanguine fuso
Testificata thronū Christi super astra venirem:

Miscerere choris Superum: sedemque beatam
 Aethera sortita domo regna illa viderem
 Aeternis congesta bonis: visumque tuerer
 Perspicuo quod certa fides sed nubila monstrat.
 Est amor iste furor: quo tempore saucia longo
 Nectar & Ambrosiam sicio: tantumque medullis
 Ardor inest: tantus caeli calor ossibus haesit
 Ut mors nulla queat mihi formidanda videri
 Sed iucunda magis. Cur non quae pertulit Agnes
 Ipsa feram: cur non Agathes imitabile fatum?
 Lucia: cuius erat neque mens neque forcior aetas
 Vicit: & istarum foelix Trinacria palmas
 Vidit. Anastasiae tellus Romana triumphis
 Gaudet: ad istarum laudes & premia curro.
 Tu modo qui caelo frueris diuine minister
 Haec offer mea vota Deo: si fauerit omne
 Dulce mihi certamen erit: pugnamque diemque
 Arbitrio legat ipse suo. sic fata nitentes
 Vertit humi assurgens oculos. Se nuncius albam
 Colligit in nubem: sparsisque per atria succis
 Ambrosiae dulci repetiuit sidera cantu.

Propterea. Ostendit se ab incunabulis (ut aiunt) unius Dei
 cultricem fuisse

Palma triumphalis. Pugnae. i. Martij victoria.

Aetherea sortita. reg. illa viderem. Aeternis. cong bonis coelestem patriam.

Certa fides: sed nubila. Nam nunc tanquam in enigmate ut Paulus ait cognoscimus: in coelesti Patria oculo ad oculum videmus.

Nectar & Ambrosiam. id est cibum & potum Dei.

Cur non quae pertulit Agnes. Ab exemplo arguit.

Trinacria. Sicilia. S. Lucia: media correpta quam omnes Imperii periti produunt: ex Syraculis urbe Siciliae primaria fuit. Agathe autem ex Catana.

Lucia media breui.

Paulus

PARTHENICES SECVNDAB

Iam vada Carpathiæ sulcans Maxencius undæ
 Littus Alexandri & Phariâ procul aspicit arcē
 Atq; ait. o magni salue pars tertia mundi
 Africa Romanâ fausto precor omine classem
 Aspice: & auspicijs Diuum mea vota tuorum
 Prospera sint: saluete Dei saluete Penates
 Indigenæ: quos religio longæua parentum
 Excoluit: sacros venio laturus honores.
 Sancta sequor mandata Iouis: ritusq; reporto
 Diuinos ad templa Deum. dum talia fatur
 Præuolat ad portum remis ventoq; secundo
 Cymba leuis volucrem cursu q̄ vinceret Eurū:
 Sūmaq; vix recto fugiens mouet æquora lapsu.
 Fama per Aegyptum prætentaq; littora ponto
 Nunciat aduenisse rates ex urbe Latina:
 Aduectumq; freto Romani regis alumnum.

Iā va. Car. sul. Prosegitur Poeta Maxencij in Alexandriâ Aegypti accessum: prosperaq; nauigationē: populūq; inducit lætū ex eius aduentu festosq; celebrantē dies.

Cuncta Magistratus lucem posuere per illā
 Publica Pellei priuata negocia ciues.
 Festa dies agitur: nitidis urbana iuuentus
 Vestitus: & multo testantur gaudia cultu:
 Turba coit: pictis oneratur puppibus æquor.

Cūcta magist. Iusticiū designat: cū publica hoc est forensia negocia deponuntur. Posuere Aupheresis.

Pellei ciues. Alexander Pelleus dicitur a Pella ciuitate Macedoniae. Iuuenalis. unus Pelleo iuueni non sufficit orbis. Vnde Pellei ciues Alexandrini dicuntur.

Murice vela rubent: radiant aplustria cocco.
 Ducitur glato gradiens Maxencius ore
 Splendidus & gemmis & multo lucidus auro.

Ausonij Libyciq; simul glomerantur utrinq;.

Sistra sonant: altis lucent in turribus ignes.

Moenia fronde virent: & odoro gramine porte

Murice vela rubent. Purpurea vela designat. Murices inter
conchilia numerantur: unde purpura tingitur quæ in medijs
eorum faucibus laet. Pli. teste.

Murex

Plinius

Aplustria. Navium ornamenta: quæ quia erant amplius quàm
essent necessaria etiã amplustria dicebantur. nec ab appello ap-
pellis deducitur ut stulti vocabuliste somniant. & facit etiã in

Aplustre
aplustre

Cicero

plurali aplustra. Cicero in Arateo carmine. Puppibus absum-
ptis fluitantia querere Aplustra. scribitur in singulari etiã am-
plustre: cum m. ante. p. Prisciano auctore.

Priscianus

Plinius

Cocco. Coccum rubens granum est ilicis ut Plinius ait in
xvi. libro: graciorem purpurã facit: Tyrio tinctũ fit byssinũ:
gignitur in Gallicia Hispaniæ: in Africa Pisidia & Cilicia: pes-
simũ in Sardinia. Strabo ex Turdetania dicit euehi cerã/mel/
grana/purpurę. Ab his granis Hispania Betica nro quo Grana-
te regnum dicitur: ita ex luxuria regna nomina capessunt.

Coccum

Strabo

Lucent in turribus ignes. Morem Italicum exprimit.

Altera lux ortum Casij de vertice summo
Extulerat solem cum Rex iã squallida multo
Templa situ iubet ornari: veteresq; per aras
Purpureos spargi flores: & rite parari
Danda Ecatombæo quæ sunt animalia sacro.
Christigenæ soliti crudis preda esse Tyrannis
Contremuere metu: & multi peciere Syenem
Thebæosq; lares: & Cyrenaica regna:
Aethiopumq; domos & littora gentis Erembæ

Herodot.

Plinius

Ptolome.

Altera lux. Casius mons in sinibus Aegypti iuxta Serbo-
nidem paludem. Herodotus auctor. Plinius eum in Arabia po-
nit ob propinquitatem. Alius eiusdem nominis est in Mesopo-
tamia Ptolemæo teste. Alius in Syria ab eodem ponitur: ponit
& Aegyptiũ. Innuat Poeta Maxentiũ iussisse: ut purgaretur tẽ-
pla Deorũ a squalore & situ: floribusq; sparsis festos induceret
dies solennesq; Ecatombæo Ecatombe sacrificiũ solenne: ab
ἑκατόν id est centũ & βόων id est bos dictum. Dicit ergo
iubet & rite parari animalia danda Ecatombeo sacro.

Ecatõbe

PARTHENICES SECUNDAE

Christigenę soliti. Poeta dicit Christianos fugisse tyranni/
dem Maxenci: cum audissent veteres induci ritus sacrorum: &
Christi sacra fideiq; deditos puniri. Alios in Aegyptum alios
ad Aethiopes: Alios ad Africę Cyrenem.

Erembi

Littora gentis Erembe. Strabo longa disputatione de Erem
his facta: verisimilius eos dixisse autumnat qui eos Arabes et
se putant: apud Homerę enim Menelaus Thelemachū alloqui
tur. Cyprū & Phœnicen Aegyptia pulsus ad arua Aethiopa/
q; vagans: & Sidonios & Erembos Et Libyen adij. Sūt autem
ex Arabibus his qui ad alteram sinus Arabici partem vergūt
ad Aegyptum & Aethiopiā.

Strabo

Homerus

Sicut ubi mites aquilam videre columbæ

Nare per aereos tractus: nec pinguia rura

Nec placidæ retinēt epulæ. timor omnia vincit.

Pars latet umbroso saltu: pars alta volatu

Tecta petit: pars montanis caua saxa latebris:

Et pennis percussa sonat pernicious aura.

Sicut ubi. &c. Per compacionem Aquilę & Columbaru m.

Tunc est cœpta coli regio deserta: solumq;

Solibus exustum assiduis: & rura venenis

Incluta & arentes terræ siccis harenæ.

Soliuagus vastam pecijt tum Paulus eremum

Hispidus & fuluæ tectus velamine palmæ.

Cuius ad ignotas veniens Antonius ædes

Incidit in Satyros: mox flebile corpus amici

Condidit: & siccis vitam tradduxit in aruis

Tūc est cœpta coli. Nitrię & Scithis regione deserti Libyę p
pe Aegyptum Ptolemęo teste. Solibus exustum assiduis pro
pter viciniam Zonę torridę. & rura venenis incluta. Solino
teste Africa serpentibus adeo sœcunda est ut mali huius meri/
to illi potissimū palmā detur.

Ptolomeus

Solinus.

Satyri.

Soliuagus vastam. Paulum primū Eremitā designat.

Incidit in Satyros. Plinius lib. v. inter Aethiopię gentes di
cit Satyris præter figuram nihil moris humani esse. Libro ve/
ro septimo dicit in subsolanis Indorū montibus Cartadulorū
dicitur regio sum Satyri perniciosissimū animal: tanq; quadrupē

Plinius

Hierony des tā recte currentes humana effigie: ut propter velocitatē nisi senes aut egri nō capiuntur. Diuus Hieronymus in vita Pauli: ad quē cum pergeret beatus Antonius vidit homunculum ad uncis naribus: & fronte cornibus aspera: cui extrema corporis in caprarum pedes desinebant: & premissio signo crucis cū quis nā esset interrogasset Antonius: respondisse fertur Mortalis ego sum unus ex accolis Eremiti: quos vano errore delusa gentilitas Faunos: Satyros: & Incubos appellat.

Festus. Mox fleb. corp. amici Condidit. Festus ait Condere est in unū locū & interiorē dare ad custodiā faciliorem: quod verbum nunc significat conscribere: nunc facere: nunc componere: & instruere.

Inter harenicolas colubros & saeva leonum
Semina graminibus vefcens & fluminis unda.
Templa coronantur sertis: & funibus actis
Barbara suspendunt aulae sub apside curua.

Plinius Inter hareniculas colub. & se. leo. Semina. Leonibus magna libido est coitus: & ob hoc maribus ira Plin. auctor. Idē Leo ni tantū ex feris clemencia in supplices pstratis parit: & ubi sequit in viros prius quam in foeminas: tremat: in Infantes nō nisi in magna fame.

Templa coronantur. A Maxendo.
Abside curua. Epitheton Absidis. Absis enim arcus testudineus seu fornix est. Graece ἀψίς & p. in nostrum, b. transit apud Latinos.

Pinguia mittuntur docti per rura ministri
Quae vicina bibunt piscosi flumina Nili
Atq; Papyri feræ dulcem Tritonidis undam:
Et qua se viridi Mareotis harundine cingit.
Adducant delecta Boum qui corpora centum.

Solinus Pinguia mittuntur docti. Sacerdotes missi sunt p bobus sacrificijs aptis. Tritonidos. Aphilenorū mari nō pcul palus est quā Triton amnis influit: ubi speculatā se arcū Deam crediderunt. Solinus. Vnde & Tritonia Pallas dicitur. Visa autem hic fuit Ogigij temporibus.

Diodor Piscosi fl. Nili. Diodorus scribit Nilū habere variū ac multiplex pisciū genus: non solū usui eiusdē regionis incolis: sed externis quoq; ad quos saliti deferuntur.

PARTHENICES SECVNDAE

Papyrus: Atq; papyrifera. Papyrum nascitur in palustribus Aegypti aut quiescentibus Nili aquis: ubi euagatae stagnat duo cubita non excedente altitudine gurgitum: brachiali radice obliquo crassitudine: triangulis lateribus decem non amplius cubitorum longitudine: in gracilitate fastigatum: thyrsi modo cacumine includens. Plinius libro. xiiij. naturalis historiae.

Plinius

Mareotis Et qua se vir. Mareotis Libyae regio contermina est Aegypti. Tenent Marmaride: Adyrmachide: deinde Mareote Plinius auctor. Mareotis & Ptolomeus meminit.

Plinius
Ptolomeus

Adducant delecta ad Ecatomben. Ordo mittitur docti ministris qui adducant centum delecta corpora. mittuntur autem per rura qua bibunt &c.

Interea cultros paterasq; & thura Sacerdos
Expedit: & sacras longo locat ordine vestes.
Ante ea neglectus meliori pascitur apibus
Gramine: & extento iacet ad praesepia ventre

Interea cultros. Officium ministrorum supra ostendit: nunc Sacerdotis officium designat qui se ad imolandum Diis accingit preparatq;

Apis Apis. Inter omnia quae Aegyptus digna memoratu: praecipue bovem miratur: Apim vocat hunc ad instar colunt Numinis: insignem notae albae macula: quae dextro eius lateri ingenua corniculantis Lunae refert faciem. Statutum cui spatium est: quod ut affuit, profundo sacri fontis immersum necatur. Mox alter nec sine publico luctu requiritur: quem repertum centum Antistites Memphim persequuntur. Solinus auctor post Plinium Strabonem. Diodorum Herodotumq; Apis idem est qui Osiris ut Strabo ait.

Solinus
Plinius

Septum Et extero iacet. Alludit ad septum in quo Apis alitur. Dicit enim Strabo in Memphi In septo quodam bos Apis alitur: & subdit ante id septum aula quaedam iacet in qua est aliud septum matris eius. In hanc aulam nonnunquam Apis emittitur praesertim ut peregrinis ostendatur.

Strabo
Diodorus
Herodotus
Strabo

Iamq; dies solemnis adest: mugitibus aurae
Per fora perq; vias Urbis per compita clamant.
Aera crepant: clangore tubae complentur acuto
Consequitur vulgi strepitus turbaeq; frequentis
Murmur: & inflato resonat caua tibia buxo.
Clarus ad illustres graditur Maxencius aras:

LI. I. FOL. XVI.
Et circum Pellea micat Romanæq; pubes.

Iâq; d. fo. ad. Diē festū aduenisse describit: in q̄ magna cum pompa Maxencius Dijs hostias imolare cōtendit: cinctus caeterua Romanosq; procerum Aegyptiorumq;.

Angelicas alto voces sub corde volutans
Costis adesse videt speratæ tempora pugnae.
Et quamq; immota maneat sententia mente

Angelicas alto. Sancta Parthenice Catharina Nuncij angeli ei monita cogitans: cōsiderabat diē sui certaminis aduenisse: p̄ paratq; se virtute hortatrice & comite ad pugna. Et dicit Poeta quāuis firmissima mente pugna minime detestetur: tamē Virginem horruisse faciem Tyranni: crudelitatis suę rabiem per hoc magis insinuans.

Atq; adamantæis vinclis frenata libido
Inuita racione scelus non audeat ullum
Ora tamen meditans duri furibunda Tyranni
Atq; graues pœnas horret: ceu faxea moles
Pulsa freto & circum salientibus æquoris undis
Vapulat atq; tremit: sed non vestigia mutat.
Dumq; animus tanto curarū impellitur æstu
Non procul ecce duæ vultu incessuq; verendo
Fœmineæ species adsunt: quarum una Cybeli
Persimilis turrita caput stellataq; frontem
Igneus ore color possit qui Pana referre.

Atq; Adaman. propter duriciē gēme sit trāslacio ad ea quæ firma & forcia insupabiliaq; volumus. Diq; animus. Virgini euentū certaminis cogitāti apparuisse dicit Naturā rerum oīm parentē (ut Philosophis visum) & Graciā diuinam quarum habitum condicionemq; describit.

Quarū una Cybeli. Cybele mater Deū: turrita depingitur: Possit qui Pana. Pan nigra facie depingitur p̄pter ætheris similitudinem. Virg. in Bucolicis eg. ultima. Sanguineis ebullit baccis minioq; rubentem.

Virgil

C c ij

PARTHENICES SECUNDAE

Per fora peruolitant nebulae: gyroque volucres
 Aereo ludunt & versicoloribus alis
 Aequora veter habet: pictasque per aequora puppes
 Squammiferique greges flexis per caerulea caudis
 Arrectisque natant pinnis: ludoque fugaci
 Per scopulos & saxa volant viridemque per algam
 Inferius campi herbosi: curuataque ripis
 Flumina & excelsi nemorosa cacumina montes
 Vertice inaequali: pecudes: humanaque tecta.
 Atque perincultos sal tus atque inuia rura
 Auriti lepores & flexis cornibus errant
 Dorcades: & timidi Dammæ ramosaque cerui
 Cornua tollentes vacuis spaciuntur in agris.

Per fora peruolitant neb. Describit Naturam: quam mundum appellat Theologi.

Squammiferique greges id est pisces:

Penna.
Pinna

Arrectisque nat. pinnis. Penna & pinna cum geminato n Quin
 tiliano teste acutum significat. Vnde bipennis: securis utrinque
 habens aciem. Vnde errant qui bipennem putant dictam quod
 duabus pinnis sit. Penna igitur generale nomen: ad pinnas &
 ad plumas.

Quintus

Dorcas

Dorcades & timidi Dammæ ἡ Ἰσπικασσ latine Caprea Graece
 Dorcas: Sunt autem ex Capreis & Dammæ Plin. teste lib. viij.

Plinius

Hec rerum Natura parens: quae Virginis ora
 Dulcibus amplectens ulnis quid mergeris inquit
 Filia tot curis & sollicitudine tanta?
 Contemplare meum decus & mea maxima regnat:
 Sanctaque de nostris opibus velut ante solebas
 Expulsis animo curis solacia carpe.
 Terra fretum nubes flammæ versatile coelum
 Cuncta meis subsunt regnis: ego cuncta guberno
 Elige de tantis aliquid quod mulceat agram:
 Quid tuus hic moeror sibi vult: quod dulcia miris

Pallent ora modis: & quo tua forma recessit:
 Pone Deum curas. Diui sua sidera seruent:
 Ambrosia viuant: & delectentur Olympo:
 Terra subest homini: terrena negocia tracta.
 Nec fines frustra humanos excædere tenta.
 Tu nepotes volucrum per iter tranare: subūdis
 Degere: & obscuris inter Delphines in antris:
 Sirenes ubi sunt & inercia corpora phocæ.

Hæc res: Natura parens. Descripta per partes.

Quid mergeris inqt. Persuadet ut voluptate pfruatur & de
 licijs. & incipit a reprehensione. Inter Delphinas. Velocissimū Delphin:
 oim animalū non solū marinoꝝ. Delphinus sed ocior volu-
 crea: acrior telo Pli. auctor lib. ix.

Plinius

Homerus

Plinius

Virgil

Iuuenalis

Inercia corpꝝa. ppter soporē Phocꝝ. Vituli marini Phocꝝ di. Phocæ
 cuntur: nullūqꝝ aial grauiore somno pmitur: cecinit id Home-
 rus in Odyssa & scribit Pli. in libro. ix. naturalis historię. Vir-
 gilius Sternunt se somno diuerso In litore Phocæ. Iuuenalis
 Eripiunt somnum Druso vitulifqꝝ marinis.

Vt tibi per spelea maris per lustra ferarum
 Sic quoqꝝ per cœlos inter consortia Diuum
 Legibus æternis vita hospiciūqꝝ negatur.
 Nec fas est homini cœlum sperare. Deorum
 Regna cupis: sed emqꝝ tibi promittis Olympi
 Cum neqꝝ brutorum latebris assuescere possis:
 Omnia limitibus certis ego sola diremi:
 Quos transire nefas: ea vota superflua pone.
 Sit tibi cura decor: tua sit tibi cura venustas
 Ingenio condita meo: dum fingere tento
 Calliopes oculos: & virginis ora Medusæ:
 Vtere delicijs: & ne contemne iuuentam.
 Nec te finge Deam: sed te mortalibus æqua.
 Sic Natura parens tristem solata Puellam.

Vt ti. p. f. Argumētā ab ipossibili: ut impitīs videt. Sit ti. c.
 d. Dicit se Cathariē cōtulisse oculos Calliopes & faciē Medusæ

C c liij

PARTHENICES SECVNDAB

Altera quæ tales paulum conctata loquelas
 Hauferat & vasto gressum suspenderat astu
 Affuit. aurati crines : frons lactea : fulgent
 Lucifero similes oculi : rubicunda colorat
 Lactentes Aurora genas : per eburnea colla
 Cæsaries emissa fluit : toga cætera vestit

Altera quæ tales. Graciam describit diuinam.

Aurea quæ tracto verrebat syrmate campum.
 Cœlestis nitet ore decor : sparguntur odores
 Ambrosij : crediq; nequit mortalis in illa
 Spiritus : aut numen vel nō sine numine imago ;
 Textus inauratæ chlamydi descensus ab astris
 Prolis Olympiacæ : stygios īgressus ad amnes .
 Ignea linguarum species : qua spiritus ingens
 Intonuit super ora Virum : montisq; relicto
 Vertice sideream Christus remeabat in arcem
 Victor & euulsæ cœco Plutonis ab antro :
 Patrum animæ niueis indutæ nubibus ibant
 Aera per liquidum : terrā predatus & Orchum
 Rex superum tali repetebat regna triumpho .
 Gracia nomen habet : cuius prestancia formæ
 Naturæ extemplo visa obscurare decorem :
 Non aliter quam sol maiori sidera luce
 Umbrat : & exoriens alios exterminat ignes .
 Hæc igitur sic orsa loqui . quid Virginis altum
 Dejicis in terras animum Natura superbo
 Cœca supercilio : rerum te infana parentem
 Dicis : & ignoras a quo tua venit origo .
 Nec nosti genus ipsa tuum : tua signa sequuta

Syrma

*Aurea quæ tracto. vert. syrma. Syrma huius sirmatis & hu
 ius sirmæ: ut Priscia. testat genus est vestis Tragicorū: ut qdā
 volunt. Alij tractū vestū volūt græce eni σὺρμα tractus dē. Prisciaus.*

Spar. o. am. i. diuini imortales. ἀμβρόσιος ἐνι ἰμορ. ābrofius
 talis diuinusq; dī. Prolis Olympiacę. Emblema vestis. descē
 sum Verbi Dei a cęlo usq; ad inferos dicit fuisse.

Ignea linguarum species. S. spiritus missionem: per hęc enī
 graciā Deus fidelibus prestat firmā inmarcessibilemq;.

Montisq; relicto Oliueti montem designat a quo Christus
 cum his quos ab inferis eduxerat victor in cęlum ascendit: ut
 historia euangelica habet.

Quid virginis. altum. Oratio Gracię in qua inuehitur in
 Naturam. quę nisi fuit allucere Virginem in delicias & corpo-
 ris bona. Confurat autem dicta Naturę: persuadens honestū:
 & bonis animi potius quā corpis obsequendum.

Nicomachi proles stellis Erymanthidos ursę
 Nauigat ammissis: & naufraga sæpius Arctas
 Flante procelloso Borea Symplegadas intrat.

Nicomachi proles. Aristotelē Philosophum Peripateticum
 intelligo: is enim patre Nicomacho medico natus fuisse dicitur:
 ut Laercius scribit. Hunc naturā secutū ducē ammissis stel-
 lis Erymāthidos. i. Arcadię ursę in symplegades Borea urgē
 te intrasse describit. per hoc varios Aristotelicos errores dum
 nimis attente naturam sequitur designans.

Laercius.

Pōponius

Symplegades. Pomponio teste duę insulę Hellefponi con-
 tra Thracium Bosphorum mille quingentis passibus ab Eu-
 ropa distantes: quas nōnulli & Cyaneas appellant. Has Ouid. Cyaneę

Ouidius.

mobiles fuisse scribit: & postea immobiles factas. per has Argo
 nauis nauigasse perhibentur.

Namq; aliud vitę genus immortalis Olympo
 Noluit esse homini: sed nec te credidit ortam
 Nec me vidit inops lucis: mutabile corpus
 Contemplata Deum sicco pertransijt ore.
 Auspicjs hanc usq; tuis peruenit ad oram:
 Hic sua sopito detraxit carbasa vento.

Namq; aliud vitę genus. Aristoteles finem posuit vnum: Finis
 Vlum virtutis in vita perfecta. Fœlicitatem vero plenitudine Fœlicitas
 ex tribus maxie bonis cōstantē: bonis animi: quę & priora vi-
 ribus appellat bōis corpis ut sūt bona valitudo: fortitudo: pul-
 chritudo: cęteraq; his lilia scđo in loco habitis: & scio ex bōis
 externis q̄ extrinsecus veniūt: Diuicijs. s. nobilitate: & claritate:
 C c iij

PARTHENICES SECUNDAE

atq; in hunc modū ceteris qbus tercius locus ab eo assignatur
Laercius auctor. Sed nec te credidit ortā. Naturā enī & mū, Laercius
dum ingenitū ponit.

Nec me vidit inops Iu. carens fidei cognitione natura. Con
tēplata mutabile corpus Deū: pro Deoꝝ ptransit sicco: id est
ieiuno ore. Auspicisq; tuis puenit usq; ad hanc orā. hoc est so
lum cognita habuit ea quæ natura eueniunt diuinarumq; resq;
expers. Hic sua sopito. In cœlestiū cognitione defecit.

Dic ubi si nosti Comites: primæuacq; Christi
Castra: triumphalesq; viri: qui sanguine claras:
Emisere animas: & qui vicere Tyrannos:
Subiecere Deo populos. tibi sola reliqui
Corpora & immūdos cineres & tabida mēbra
Ipsa coronatas cœlesti lumine mentes
In sublime tuli: quare iam desine nugis
Talibus illustres animos inuoluere cæca
Nube tuæ noctis. versis ita fata recessit
Passibus. at plutei lato Natura sub orbe
Virginis in thalamo fertur liquisse Pauorem.
Cuius ut agnouit fraudes abscondit Amorem
Gracia discedens: eius qui frangeret omne
Virus: & auxilio cceptis ingentibus esset.

Dic ubi. Dicit gracia corpa nature debent: aios yo cœlis.

Comites. Apostoli primeuacq; Christi Castra. Sanctos itel
ligo Martyres. Versis ita fata recessit Passibus. Dicit naturā
recessisse a Catharina: reliquisse tñ sub lato orbe Plutei pauorē
qua fraude cognita Gracia diuina discedēs Amorē reliquit: q
apprehensa cornu arbore pro fuste multo verberē Pauorem ex
pultit ab habitaculo yginis Catharinę: quā pugnā & Poeta de
scribit usq; in finem huius primi libri.

Plutei

Plutei. Crates corio crudo recti intentocq; solebant opponi
militibus opus faciētibus: & appellabantur militares. nūc etiā
tabulę: quibus quid p̄sepitur eodem nomine significantur:
Festus auctor.

Protulit ora Pauorgelidæ sub imagine mortis

Festus:

Pallidus: & curuo contractus pectora dorso:
 Cœcus: & elinguis / trepidus / vix ossibus hæres
 Dentibus exertis trunca deformia nare |
 Ora gerens: & crure labans: & frigore torpens.
 Cuius ut horrificam effigiem stygiumq; colore

Protulit ora Pavor. Descriptio pavoris.

Et testudineos Virgo perterrita gressus
 Vidit: ab aspectu monstri conuersa recondit
 Lumina: & admoto textit velamine frontem.

Et testu. Testudo hic p animali: testudineu facit qsi tardu &

Tum validis ardens animis alacriq; iuuenta
 Strenuus & grato pretendens ore pudorem
 Virgineum pictasq; ferens in pectore flammam
 In medium prorupit Amor: cornuq; repertam
 Corripit: & monstri repetito verberare terga
 Pulsat: & iniectis agit extra limina plantis
 Vociferans: & fuste petens caput ora manu scq;

Non secus ac fertur si vera est fabula quondam

Virgil

Tum validus. Describit nunc Amorem a Gracia relicum subsidio Virgini. In pectore flammam. Virgilius. Est mollis flamma medullas.

Infernum domuisse canem Tirynthius hæros.
 Calcitrat & manibus tensis auertere cornum
 Nititur & faciem Mōstrum defendere ab ictu.
 Acrius instat Amor: tetroq; in puluere versum
 Execrat indignans: limoq; infigit aquoso:
 Membræq; cœnoso sepelit moribūda sepulchro

Diodor

Infernū domuisse Canē. Cerberū. fabulæ meminit Diodorus. Loci in Laconia meminit Strabo ubi Cerberus superius ab inferis reductus canitur in fabulis.

Cerberus

Tirynthius. Hercules ab urbe quæ est in Peloponneso Tiryns feminino genere urbs est Peloponnesi: quã ad excursiones faciendas arcē usurpasse Proetus videtur. Et eam Cydopū

Tiryns

PARTHENICES SECUNDAE

opera atq; arte mœnibus roborasse. ut Strabo scribit. Stacius Strabo
libro. iij. Suus excit in arma Antiquã Tyrynthæ Deus. ex hac Stracius
genitus perhibetur. Hercules.

Cornus

Cornus circa solsticia reddit primo fructũ candidũ: postea
sanguineũ. Ex eo genere scemina post autumnum fert baccas
acerbas & ingustabiles cunctis animantibus ligno quoq; fun-
gosa & inutilis Plinius libro. xvi. naturalis historię.

Plinius

Parthenices Secundæ
Liber Secundus scæ /
liciter exorditur.

ætiior & pulsa victrix formidine Virgo
Ocyus ad tẽplum famulis parat ire vo-
Nec mora. festinãt omēs & sedula nutrix scatis
Iam longæua ligat crines & Virginis ora
Pallida nocturnæ fumoq; afflata lucernæ
Materna pietate lauat: celeresq; ministræ
Sepositas vestes adhibent: tyriumq; ruborem
Induit: argento limbus circumdatur albo:
Et caput aurato nitidum vestitur amictu.
Iam delubra subit: lucent ardoribus aræ:
Mugitu caua tecta sonãt: strepit ũdicq; murmur
Plæbis & astantum. Solio Maxencius alto
Gestit: & elato turbam circumspicit ore.
Regia progenies medium progressa per agmen
Mox oculos in se populi conuertit: euntem
Mirantur cæduntq; via: Pellæa iuuentus
Nomina Romanis eius patriamq; domumq;
Auribus admoti narrant tenuiq; susurro.
Illa mouens gestu pectus faciemq; venusto
Scandit: & intrepido premit alta sedilia gressu.
Et vicina truce[m] sic est affata Tyrannum.
Læcior & pulso. Poeta inducit Catharinam deuicta p Amo

sem Formidine ad templum pperasse: seseq; accinxisse: ut Ty-
ranni mentem ab Idolorum cultu instaurando auocer: diuer-
tatq; ad veri Dei religionem obseruanciamq; Christianam.

Fumoq; afflata lucerne. Sedulae nutricis officium describit
erga indy tam gloriosamq; Parthenicem Catharinam. Lucerna
na cubicularis dicebatur: quae una tm flamma cubiculo serui-
bat: quae plures haberet flammam destinata erat con uiuis illu-
strandis. Dicta autem est lucerna a luce ut Varroni placet v^t a
λύχνος. Lychnus quod lucernā significat. Marcialis. Dul-
cis conscia lectuli lucerna Quicquid vis facias licet: tacebo.

Lucerna

Varro
Marciclis

Tyriumq; ruborem id est purpuram.
Me tibi Maxenti solitam praefere salutem
Admonuit regalis apex: summusq; paternae
Maieftatis honor: pietas violata repugnat.
Nam colis haec simulachra Deo peritura relicto
Qui tibi solus opes tantas Romanaq; Patri
Regna dedit: fecitq; maris terraeq; potentem.
Nec fuit istius tanti tibi muneris auctor
Iupiter Aegiochus Creteo passus in antro
Mortalis quondā vitæ modo lumine functus.
Sed neq; post Petri vocem documentaq; Pauli
Roma Deum nescire potest. sciure Philippi
Et pater & natus: quos funere sustulit atro

Me tibi Maxenti Allocutio Virginis ad Maxencium Cæsa-
rem: & est quasi inuectio quae statu carere solet.

Romanaq; patri. Maximiano Herculeo Deus regnū dedit
verus: non Iupiter Aegiochus. Iouis est epitheton ab ὄχι
& ὄξ: quia nutritus a capra sit. Vel ab ἔχω teneo & ὄξισ.
quoniam ægide utitur auctor. Io. Carmelitanus.

ægiochus

Io Carme-
litanus

Sciure Philippi: Et pater & natus. Primū Christianum Im-
peratorem habuimus Philippum: anno ab Vrbe condita no-
ningentesimo nonagesimo septimo: qui post occisum Gor-
dianum Imperatorem: a Parthica victoria redeuntē ad trium-
phum: militum copijs e Syria reductis in Italiam: una cum fi-
lio quinq; annis Imperauit. Post tertium imperij annum: mil-
lesimus ab Vrbe condita impletus est annus. Unde eo anno
Philippus ludos saeculares celebrauit: q; ceteris quoq; anno

Philippus

PARTHENICES SECVNDAE

repeti solebant: qui & a seculo nomen habebant: quod est hu/
mana uita spacium: cantari solitum fuit his ludis carne a pue/
ris puellisq; matrimis & patrimis in Apollinis & Dianæ lau/
dem. Auctore Macrobio. Hi Impatores fraude Decij diuersis Macrobi
tamen locis interfecti sunt. Nam Philippus pater Veronæ: Ro/
mæ filius occiditur.

Illam hominum supra lues grauiore ruina.
Raptus ad interitum Decius: millesimus Urbis
Annus erat: tum Roma suos solenniter ortus
Aegit: & accepto celebrauit festa Tonanti.
Tunc fuit Imperij Christo sacra potestas
Et tandem sub iura Dei translata: piamq;
Tum primū sortita fidem: tunc pulsa Deorum
Vana superstitio Romani a limine Regis.

Decius ip

Illam hominum supra lues. Decium appellat luem homi/
num: exercuit enim in Christianos septimam post Neronem
persecutionem: odio Christianos habens propter Philippos
eiusdem religionis imitatores. opprimitur a barbaris biennio
postea una cum filio: corpusq; eius nemo reperire valuit: dig/
no Dei iudicio damnatus.

Et accepto celebra. festa Tonanti. Ego intelligo hos ludos
qui prius Apollini & Dianæ celebres erant: Poetam dicere ce/
lebratos Tonanti accepto id est Christo: cui Philippi Impera/
tores credidere.

Non satis est quod mille lous seruiuerit annos
Et phlegetontæis se se subiecerit umbris
Gens longo Romana iugo: tuleritq; superbum
Imperium stygiæ gentis noctisq; profundæ
Nubila. nunc iterum iuuat ad damnata reuerti
Sacra Deum. parere putant præstantius Orcho
Quam superis: diuina pudet mandata vereri:
Delectant inferna magis: nunc tartara gaudent:
Nunc Furia exultant: posita nunc Cerberus ira
Motibus alludit caudæ: nunc pectore toto
Dulcia ceruleus carpit solacia Pluto.

At Superæ corda ægra gemūt : humanæq; dāna
 Pallida mutato deplorant Numina vultu .
 Cōqueritur Mater Natum sparisse cruorem
 Innocuum frustra : passum tot vulnera frustra .
 Desine Maxenti Superos offendere tanta
 Impietate : scelus Rex o Romane quod audes
 Supplicij dignum æternis . Isionis orbem :
 Tantaleamq; sitim : Ticiij tormenta : labores
 Sisyphios : ipsi quibus hæc noua sacra litantur
 Iam tibi decernunt stygij tua numina Manes .
 Finge tamen non esse scelus demencia saltem
 Bistonio ridenda seni . Cur cæde cruentas
 Cur tantis delubra Boum mugitibus implest ?
 Tu ne Deum tali credis placare tumultu ?
 Tu ne Iouem fortasse putas reuocare sepulchro
 Cantibus his : quæ te cœpit vecordia Nate
 Cæsaris ut fieri credas boue numina cæso
 Mitia : te miserum falsis oracula ludunt
 Carminibus . nō hac emitur Romana potestas
 Religione . pium Christi clemencia Regem
 Hæc ad sceptrâ vocat : mūdâs qui sancta per aras
 Dona ferat : qui reliquias Iouis atq; Deorum
 Conterat : & pulsâs noua suscitât orgia Bobus .
 Quid tēpli molē hanc magnâ miraris & arcus
 A tellure procul tanto se attollere flexu ?
 Hęc hoīm fecere manus : magisq; aspice mundū
 Hoc opus imortale Dei , tua Numina gaudent
 Bobus : at immensi vetus dominator Olympi
 Iusticia / pietate / fide . quas Iupiter odit
 Dona Deū magis ista iuuât : sine cede litādū est .

PARTHENICES SECUNDAE

Sic ait. ille magis vultum quā verba loquentis
Admiratus agi iubet ad regalia tecta
Seruariq; locis intra penetralia clausis .

Non satis est quod. Dicit satis esse Romā mille annos Idolis
sacrificasse: quare nō debet Maxencius instaurare cultum Iouis
Deorumq;.

- Ixion** Ixionis orbē. Ixion filius Antionis & Melatus. Diodorus nostri Phlegiā patrem scribunt cum Iunonē ad stuprū prouocasset: ut Diodorus. Homerus Latonā ad inferos trusus: circū agitur radijs rotę frangentibus mēbra. Tibullus. Illic Iuno/nem tērate Ixionis aulu: Versantur celeri noxia mēbra rota.
- Tantalus** Tantalēq; sitim. Tantalus Iouis filius Diodoro teste. Paphlagoniam tenuit Imperio ditissimus fertilitate regionis: & ob multa metalla quæ illic erant (ut scribit Strabo) in pugna fuit aduersus Troen: cuius filiū Ganymedē rapuerat: ut Eusebius scribit. Postmodū scēlicitatē suam insolenter ferens Deorum secreta: quæ mense cōmuniōne usq; Deos nouerat: palā protulit hominibus. Vnde sciens apud Inferos esse meruit in aqs ori allabentibus ut Homerus scribit. Quod nōnulli scribunt hoc suppliciiū datum: quoniā Pelopem filiū Dii hospitiū bus epulandū apposuisset. falsum est. Ouid. in libro sine titulo. Querit aquas in aquis & poma fugacia captat Tantalus: hoc illi garrula lingua dedit.
- Tityus** Tityi tormēta. Tityus Iouis & Helatę filius: terrę filius habitus est quoniā a matre educatus est sub specu metu Iunonis Specu id monstrari scribit Strabo in Boecia. Is quoniā Lato/nam violare voluit in nouē iugera Iecore distentus pascit uultures. Tibullus. Porrectusq; nouē Tityus per iugera terrę: Af siduas atro viscere pascit aues.
- Sisyphus** Labores Sisyphios. Sisyphus Aeoli filius Iatrocinijs Isthmum (qui est inter Ioniū & Aegeū pelagus) infestauit: a Theseo interemptus ad Inferosq; detrusus est: saxū subducēs in mōtē: quod semp deuoluitur. Ouid. in. xiiij. methamorph. Aut petis aut urges reditus: Sisyphę saxum. Seneca in Hercule furente. Ceruice saxum grande Sisyphęa iacet.
- Dēocritus** Ipsi quibus hęc noua. Manes apud inferos parant tibi huius sce tormenta pro his sacris. Bistonio ri. sen. Democritū dicit Philosophū. Thrax fuit ex Abdera urbe ut Laerc. scribit Bistonis palus ē thracię Ptolemęo teste Herodotus duo flumina paludē Bistonidē ingrediūtur Trauus & Copsantus: q iuxta Ab

Diodor.
Homerus
Tibullus

Diodor.
Strabo
Eusebius

Homerus
Ouidius

Strabo
Tibullus

Ouidius
Seneca

Laercius
Prolome.
Herodot.

Iuuenalis derā influūt. Vnde Biftoniū Senē Democritū Abderitē dicit :
deriſſiſſe hūc hoīm vicia Iuuenalis eſt teſtis. Perpetuo riſu pul/
monē agitare ſolebat Democritus. Hic ſi videat ſacrificia Ma/
xēcij ridebit demēciā; etiā ſi ſcelus nō eſſet Idolorum cultura:
ſtulticia tñ mīme vacabit riſuq; Democriti. Sine cede litan/
dū eſt. Inter ſacrificare & litare hoc iſtereſt. Sacrificare eſt veniā
Virgil petere. Litare eſt ppiciare: & votū impetrare. Virg. iij. æneidū
Tu modo poſce Deos veniā: ſacriſq; litaris. i. impetratis. No/
Monius nius auctor.

sacrificare
Litare.

Pōpeius : Intra penetra. Penetrable iſterior locus domus vel tēpli. Pom
Lucanus . peius dicit Penetrabilia Deorū penaciū ſacraria. Lucanus lib. v.
Impulit illa pauens adyti penetrable remoti.

Penetrable

Mente ſcelus duplex agitans temerare pudorem
Et viorare fidem . pacis iam foedere facto
Belli feruor adest : dant pugnae classica signum.
Mente ſcelus duplex. Temerare Virginis pudiciā : & fidē
hoc eſt religionē.

Petronius : Dant pugne classica signum. Classicum Petronio teſte cor/
Virgil nu vocatur: vel tuba quæ conuocandi cauſa facta erat. imo eti/
am classicum tube ſonum ſignificat Virg. ſeptimo aeneid.
Classica namq; ſonant :

Classicā

Perſephone Regem ſtimulis irratat : & acres
Cū Venere accendit circum præcordia flāmas
Vritur impaciens cæci Maxencius ignis ;
Mens fugit a ſacris : & amata ab imagine raptus
Figit humi frontem & curis iſmergitur altis.
Abſentēq; animo videt alloquiturq; Puellam
Et furit : ut quociens lætali ſaucia telo
Cærua per Idæos quærit medicamina ſaltus
Dictamiq; comā viridem : quæ vulnere ferrum
Manſa fuget diramq; auertat corpore peſtem .

Perſephone Regem irratat. Designat Maxencium in amo/
rem turpem Virginis incidiffe: Amantiſq; condicionem de/
ſcribit: ſubiungens compacionem cæruæ ſauciæ Dictamū her/
bam quærentis .

PARTHENICES SECVNDAE

Dictamul
Dictamū.

Dictamus & dictamum dicimus herba est: quam monstra-
uere ceruꝝ uulneratæ eo pastæ statim decidentibus telis. Non
est alibi quam in Creta: ramis pretenue pulegio simile: feruens
& acre gustu: folijs tm̄ utuntur. Plinius auctor lib. xxv.

Plinius

Ida. Mons est Crete. Strabone auctore.

Dictamiq; comam. Alludit ad Virgilianum carmē Dicta-
mum genitrix Cretea capit ab Ida: Puberibus caulem folijs &
flore comantem Purpureo.

Virgil

Cincta Satellitibus tali nil territa casu
Ducitur: & dominæ sequitur vestigia nutrix
Perq; vias Urbis perq; omia compita clamans:
Reddite quo mitem Dominā crudelibus armis
Protrahitis? Nutrix ego sum: cunabula prima
Ipsa gubernauit: nostris adoleuit in ulnis.
Vbera prima dedi: dulcem mihi reddite Natā:
Quā mihi vix bimam materiā proxima morti
Tradidit: & lachrymans erit hæc tibi filia dixit.
Reddite Nutrici Dominam: vel pignora matri.
Verte tuos in me vul tus o Nata: tuamq;
Altricem conuersa vide. nihil esse solebat
Me sine dulce tibi: nostros oblita labores
Non audis lamenta parum nec lumina flectis:
Lumina quæ tantū Costus quæ Mater amabat:
Lumina sancta domus solacia magna relicta.
Tu ne putas sine te caput hoc & anilia membra
Possē diu superesse: simul moriamur ut una
Viximus: & tumulo pariter condamur eodem:
Flebat ut in uadi cernens a vulture nidos
Lactentes imbellis olor: prædator ad uncis
Vnguibus & duro discerpit viscera rostro:
Flet pater: & viridi queritur proiectus in ulua.
Iamq; propinquabant tectis: cum regia Virgo

Lumine clementer verso charissima Nutrix
 Dixit abi : solare domum : Socialq; saluta.
 Non ego sum limen post hac visura Paternum.
 Euocor ad Superos uos & terrena valete
 Hospicia: obsequijs inopum dodrante relicto
 Partibus æquatis mihi vos succedere mando.
 Sic abiens fatur. luctu domus omnis acerbo
 Soluitur: & mœsto pallet vicinia corde.
 Luget inexhausto lachrymarum flumine nutrix
 Anxia: & imnotis manet ipso i limine plantis:
 Crudelemq; vocat Regem & crudelia tecta.
 Diripiunt aulae nurus: tristescq; ministri
 Ferrea cõuoluunt bifores ad limina valuas
 Desertæ signa atra domus. suspiria totis
 Aedibus alta sonant: æger tenet omnia mœror.

Cincta satellitibus. Constanciam Virginis insinuat: tunc Nutricis eiulatus Virginisq; responsio: & Hereditatis institutio: pauperes ex dodrate Nutricem & familiam ex quadrante instituit.

Vos & terrena valete. Hereditas plerumq; diuiditur in duodecim uncias quæ Assis appellatione continentur. habent autem & hæ partes propria nomina ab uncia usq; ad assem puta hæc. Secunds. uncia & media. Sextans duæ uncie quasi sexta pars assis. Quadrans id est tres uncie. Triens quatuor uncie. Hæc duo nomina non ab unciarum numero: sed a certa porcione assis sumpta sunt. Quincuns. quinque uncie. Semis sex uncie medie tas hereditatis. Septuns septem uncie. Bes octo uncie. Dodrans nouem uncie. Dextans decem uncie quasi dempto sextante Deus undecim uncie quasi una dempra ex asse. Vlpianus autor in lege de hered. insti.

Hereditatis diuisio
As

Vlpianus

Diripiunt aulea Nurus. Signa luctus describit.
 Interea sancto metuens Catharina pudori
 Atq; sciens quali Regum impetuosa libido
 Ferueat affectu: tali prece Numina pulsat.
 Sancte Pater sancti genitor castissime Nati

D d

PARTHENICES SECUNDAE

Cernis ut abrupto lupus insidiator ouili
 Hanc extorsit ouem cœcoq; incluserit antro.
 lamq; aderit: iãq; inuadet loue plenus: & omne
 Attentare nefas adiget Venus atq; Cupido.
 Nil superest opis humanæ: via clausa sal uti
 Vndiq; terrenæ. tua sola potencia nullis
 Clauditur obſcibus. nostro succurre dolori
 Atq; pudiciçæ vento rege vela secundo.
 Audijt orantem cœli Regina Puellam;
 Et se qualis erat primi post tempora partus
 Obtulit Infantem niueis complexa lacertis

Interea sancto. Catharinã pudiciçæ metuentē inducit: pre
 cibusq; a Deo auxilia postulantē: quibus beatissima Partheni
 ce Maria permota Virgini apparuisse describitur a Poeta: cã
 q; annulo desponsasse: nurum sibi: hoc est Filio coniugem.

Cupido

Ioue plenus. Pro Impudico ponit. Adiget Venus. Mater: at
 q; Cupido. filius Veneris Deus amoris. Alias Cupido & Cu
 piditas in uno significato accipiuntur: nisi quod cupiditas le
 uior est quam Cupido Marcellus auctor.

Marcellus

Audijt or. cœ. Regina. Parthenice Maria.

Tecta sinum bysso gradiens in vestibus albis
 Et croceum capiti Serum de vellere tegmen
 Qd viridi premitur strophio: cū Virgine fatur
 Plena venustatis procera iuuenula Virgo.
 Stant utrinq; leues animæ: quas Iride vestit
 Multicolor nubes: pingitq; similima nostris
 Oribus ora: pares decor imbuit aureus alas.
 Et sicorsa loqui. tua me suspiria Virgo
 Deduxere polo: ne sollicitere: pudoris
 Sum tutela tui: sed quo securo quiescas
 Tolle manum. sibi perpe tuo te copulat Infans
 Connubio Christus. nurus es mea pone timorē
 Sic ait. & fuluo digitum Puer induit auro

Quod moriens seruabat adhuc: quod clausa sepulchro
Immortale tenet diuini pignus amoris.

Tecta sinum bysso. Byssus genus lini præstantissimi post Byssus
Id quod a Græcis dicitur $\alpha\beta\epsilon\sigma\tau\iota\pi\omega\upsilon$ albestinum ex argu albestinũ

mento naturæ: nam ignibus non absimitur. Nascitur in des
sertis adustisq; sole Indiæ locis. Cum inuentum est: æquat pre
tia excellencium margaritarum. Ergo huic lino præcipatus in
toto orbe. Proxius byssino mulierũ maxie delicijs circa Elima
i Achaia genito: quaternis denarijs stipula eius pmutata: quod
dam ut auri Plinius libro decimo nono. Ponit etiam byssinũ
p purpura li. ix. dicẽs. Quin & terrena miscere: coccoq; tinctũ
tyrio tingere ut fieret bis byssinum. A Poeta plino ponitur.

Plinius

Et croceum capiti Serum. Primi hominum post æstiuum Seres.
orientem qui noleantur sunt Seres: Lanificio sylvarum nobi
les: perfulam aqua depectentes frondium caniciẽ: ea fila redor
diebantur a mulieribus Romanis: indeq; fiebãt tenuissime ma
tronarum vestes. Plin. auctor Virg. Vellerãq; ut folijs depe
stant tenuia Seres.

Plinius
Virgil

Quod viridi præstrophio. Stropus quod Græce $\sigma\tau\rho$ Stropus
 $\phi\omega\upsilon$ dicitur pro insigni ponebatur in capitibus sacerdotum/
alij id coronã dixerunt auctor Festus. Quod Nonius de Stro
phio scribit dictum est in prima Parthenice.

Festus.

Plena venustatis procera. Dicuntur procera proluxa & in lō Procereũ
gum producta a ceræ similitudine. Horacius in sermonibus.
sermone. xij. Quo pertinet ergo Proceros odisse lupos. Catul
lus Plangebant alij proceris tympana palmis. Procer. proceris
ce. syllaba correpta. ut Iuuenalis Agnosco procerem. Dicuntur
Varrone teste. Proceres principes ciuitatis quia eminent in ea
sicut in edificijs trabium capita: quæ & proceres nominantur.

Horacius
Catullus.
Iuuenalis
Varro

Stant utinq; id est ex utraq; parte Virginis Marię. Leues Leuis
animę id est corporea mole exoneratę. Nam a leuo leuas quod
exonerare siue sustollere significat: fit Leuis cõmune & Leue
neutrum: prima correpta syllaba. Virgilius libro Aeneid. xij.
Corytiq; leues humeris & lætifer arcus. Leuo leuas quum po
lire seu complanare significat: primam producit syllabam.

Virgil

Papinius Thebaïdos libro primo. Pars teretes leuare manu ac
disponere mensas. Horacius. nimis aspera sono Leuabis cultu
Vnde itẽ hic & hæc leuis & hoc leue. Virg. Et sepe in leui que
sisset cornua fronte. Persius Trosulus exultat tibi per suble
lia leuis.

Papinius.
Horacius
Virgil
Persius

PARTHENICES SECVNDAE

Iris.

Iride vestit. Plinius Arcus vocamus extra miraculū frequētes: & extra ostentū. Nam nec pluuios quidē aut serenos dies cum fide portendunt. Manifestum est radium solis immissum caue nubi repulsa acie in solē refringi colorumq; varietatem mixtura nubium aeris igniumq; fieri.

Pares decor. imb. aureus. Ceterum angelicum vel animarum designat cum aureo alarum decore

Et sic orsa loqui. Verba Marię ad diuam Catharinam.

Quod moriens. Aurum quo desponsata fuit: retinere dicit Virginem: nec fictum dicit Poeta: sed ex historia & miraculo se hoc reuoluere designat.

Hic neq; Gnosiacę sequimur figmenta coronę

Vlla nec in nostro tegimus mendacia versu:

Vera sed amplectens rei miracula gestę

Historiamq; canens fidei monumenta reuoluo.

Cnosus.

Hic nec Gnosiacę. Cnoson pconij extollit Homerus: quā ingentē & Minois regiam vocat. Priscis tēporibus Cnosus Ceratus appellabatur a prelabentis fluij nomine. Strabo auctor figmenta Cnosiacę coronę. dicit coronam Ariadnes filię Minois a Theseo derelictę in Dia insula: de qua in prima Parthenice.

Homerus

Strabo

Et iam turba Deum sacris dimissa peractis

Cum celer Aufonia pelago delatus ab urbe

Nuncius enarrat Regi diademate Patrem

Deposito Regni sceptrum cessisse Galero:

Lucanosq; lares tacitq; silencia ruris

Et nemorum suaues umbras ubi mobilis aura

Temperat ardentem placidis afflatibus æstum:

Præposuisse graui Imperio: & splendore urbis

Lucania

Et iam turba Deū. Sacris pactis nuncium venisse dicit: narrantem patrē Maxencij Maximianū abdicasse se Imperio atq; in Lucania (prouincia est Italię) vitam priuatam (hoc est sine Magistratu) delegisse: vacasseq; culturę hortorū: ut ex historia discimus. Lucanosq; lares. Post Silaris fluij Ostiū Lucania est: & Iunonis Argiue templum: quod ab Iasone cōstructum fuit. Auctor Strabo. Plinius libro tercio naturalis historiae, A Silaro regio tertia (Italię) & ager Lucanus Bruciusq;

Strabo
Plinius

incipit. Nec tibi rara incolarum mutatio. Tenuerunt eum Pelasgi: Oenotri: Itali: Morgetes: Siculi: Græci maxime populi: nouissime Lucani: a Samnitibus orti duce Lucio.

Aruacq; & Alcinoi tutam legisse quietem.

Atq; per irriguos fontes & florida prata

Murice neglecto tristem oblectare senectam.

Homerus Alcinoi Nausithoi filius ut est apud Homerum septimo Odyssæ. Rex fuit Pheacum: Pheaces autem a Pheace Neptuni & Pheaces

Diodor Corcyre filio dicti sunt: ut Diodorus scribit. Alcinoi teste Homero habuit hortos perpetuis fructibus virentes.

Læticiam subitus dolor occupat. ora Tyranni

Plumbeus inuoluit color: & patuere latentis

Ingentes animi fluctus sæuicq; dolores.

His curis extracta Venus: furor auctus & ira

Acri bile tumet: nutritq; in pectore virus.

Læticiam subitus dolor. ægre tulit Patris factum: quo se imperio abdicauerat: ut Poeta fingit. Historiæ tamen fides habet prius Maximianum se abdicasse Magistratu: antequam Maxentius filius a Prætorianis militibus Imperio sufficeretur: ut in prologo supra scriptum est.

Acri bile tumet. Epitheton bilis. Quod Græci χολικη Bilem tini bilem dicunt. Est autem & rubea bilis & atra uti Cholera Pituita rubea & nigra. Pituita autem latine: Græce φλέγμα dicitur.

Per similis pullo qui dum inconsueta recusat

Frena pati: rodit morfu indignante lupatum.

Horacius Per similis pullo. Pulli sunt auium: & pecudum siue pecorum. Sed & ranarum pulli vocantur. Horacius in sermone. xij. Ab sentis ranæ pullis vituli pede pressis.

Ouidius Lupatum. Lupus & lupatum: frenum dicitur. Ouidius in libro Tristium. Et placido duos accipit ore lupos. **Marcialis** Lupum mordent aurea quod lupata cerui.

Post epulas largo paulum exhilaratus laccho

Captiuam iubet adduci spectacula mensis

Rex petulans lasciuia volens præbere secundis.

Post epulas. Vino madidus iussit adduci Catharinam: ut

D diij

PARTHENICES SECVNDAE

mos est Tyrannis.

Illā solo fixis oculis vestigia lento
Tarda mouens gressu prono Regi annuit ore.
Cuius ut effigiem claram videre decusq;
Indolis egregiæ tenuere silentia cuncti.
Et Triuiam vidisse putant aut ora Mineruæ.

Ad quam Rex solio paucis ita fatur ab alto.

Illā solo fixis oculis. Decorum Virginis describit.

Mane Deum nostras tenuerunt orgia mentes:
Nec potuere tuis adhiberi vocibus aures.
Dic age nunc quando possitis conuiuia curis
Læta voluptates animorum & gaudia possunt.
Ede genus patriamq; tuam nomenq; paternū.
Illā manum crucis instar agens sic incipit ore.
Non ego iactandi studio primordia gentis
Clara meæ referam titulosq; & nomina: quādo
Rex Romane iubes. genus est illustre meorum:
Maiores etenim sceptrum gessere: meaq;

Mane deum. Tyrannus dicit se matutino tempore occupatum fuisse sacris Deorum cur non potuerit auscultare Virgini: nunc autem cibo potuq; non sobrius petit Genus Patriamq; & nomen Virginis.

Non ego iactandi. Prescribit Catharina ne quid arroganter dictum accipiat.

Sunt Reges in stirpe decē: Lagus omibus auctor:
Primus Alexandri miles qui condidit urbem
Et quæ regna vides: & Alexandræa vocauit
Mœnia: post celebres pugnas Asiæq; labores
Huc venit cum rege Lagus: Ptolemæus ab illo
Nascitur a vili Proles generosa parente
Sicut ab exigua descendit origine flumen
Maius. hic Ægypti Libyes Arabūq; potitus

Imperio quondam: mansitq; in stirpe nepotum
 Ducentos quadraginta super nisi fallimur ānos,
 Ast ubi Romanam superis extollere gentem
 Et Libycas visum bellis ardentibus urbes
 Vertere mutati Reges: tum Regia proles
 Interijt: tunc atua meus vicina tenebat
 Aethiopum campis atauus p̄fectus Erembis
 Dux animis armisq; potens: regi q; propinquus
 Sanguine supremi vigilans custodia regni.

Sunt Reges in stirpe decem. Nam Ptolemęus Lagi filius Alexandro successit. Ptolemęo Philadelphus. Philadelpho Evergetes. postea Philopator Agathoclis. Postea Epiphanes. postea Philomator filio a patre Imperium accipiente. Huic frater successit secundus Evergetes cognominatus. hunc & Physconem dicunt. cui Ptolemęus cognomento Lathurus, huic Auletes Cleopatraz pater. Hunc Alexandrini exegerunt. Hunc Romanam profectum Pompeius suscipit Senatuiq; cōmendat ac de reductione eius agit. Vnde a Gabinio reductus in regnum: nō multo post morbo absumptus: relictis duobus filijs & toridē filiabus: quarum grandior erat Cleopatra Alexandrini: & puerum natu grandiozem: & Cleopatram regno p̄fecerunt. Pueri familiares mota sedicione Cleopatram elecerunt. Quę postea cum sorore in Syriam secessit. Interea Pompeius magnus ex Pharsalo fugiens in Cassum montem ac Pelusium venit: ibiq; a Regis familiaribus obruncatus est. Cęsar cum aduentasset adolescentulum interemit: & Cleopatram Aegypti reginam constituit: atq; ei in regni partem reliquum fratrem addidit admodum iuuenem: quę postea cum Antonio nupsisset a Cęsare Augusto eversa fuit: qui Augustus furentem Aegyptum composuit atq; in prouinciam redegit. auctor Strabon. fuisse igitur decem Reges Aegypti usq; ad Cleopatram: cū quā regnum euersum in formamq; prouincię redactum.

Primus. principalis Alexandri miles.

Et Alexandria. a Conditore. Dinocrates fundamenta urbis iecit Pli. auctore & Alexandria & Alexandria dicimus. Prisciano auctore. Horacius in Carminum quarto. Nā tibi quod die portus Alexandria Supplex: & yacuum patefecit aulam.

D d iij

Stirps Regia Catharinae ygis

Strabo

Plinius
 Priscianus.

Horacius

alexandrea

alexandria.

PARTHENICES SECUNDAE

- Propercius Noxia Alexandria dolis aptissima tellus: & toti
 ens nostro Memphi cruenta malo.
- Prolegus. Post celebres. p. Asiae: lab. Dareo deuicto interemptoq; a
 suis. Lagus. Miles fuit Gregarius Ptolemus ab illo: q post
 Alexandri mortē Aridei Philippi & Olympiadis cum Alexan
 dri stirpe: ab exercitu Rex nominatur. Appiano teste.
- Erembi. A vili. a Gregario milite.
 Hic Aegypti Libyes. Cyrenē enī acqsiuit ut ē apd' Iustinū.
 Attauus prefectus Erembis. populis Arabie qui & Ichthyo
 phagi & Troglodyte dicuntur. Strabone teste.
- Propcius.
 Apianus.
 Iustinus
 Strabo

Qui postq; sero audiuit sublata suorum
 Sceptra dolēs longe ethiopum secessit ad urbes:
 Qui postq; sero. Dicit Poeta Attauū Catharinē ex Lagida
 rum sanguine progenitū: prefectū fuisse Arabis vicinis Aethi
 opie: tum cū in prouinciam redacta fuit Aegyptus: qua perce
 pta re dolens secessit ad urbes Aethiopum

Et persæpe pater Reginae Candacis: illo
 Contriuit ductore vagos Garamantas & acres
 Massylū populos: Arabūq; per æquora classem
 Duxit: & Indorū spolijs remeauit honustus.
 Quartus ab hoc Costus genitor mihi doctus
 Militiam: verum patriæ telluris amore & ipse
 Ductus ad antiquos redijt cum prole Penates:
 Argentiq; tulit secum graue pondus & auri.
 Tandem huc aduectus tectū mercatur & agros:
 Atq; Clientellis clarus famaq; parentum
 Primus in urbe fuit: Romanaq; castra sequutus
 Semper in Ausonijs senuit fortissimus armis.
 Hinc genus ipsa traho patri Nata unica Costo.
 Et generis tanti soboles ego sola supersum:
 Multa dies alios longæuacq; sustulit atas.
 Hac est orta patrum soboles hac desinet urbe.
 Et persæpe pater. Dicit Attauū ductorem exercitus fuisse:

patri Candacis quæ & Regina Aethiopum fuisse perhibetur. Candax Regina fuit Aethiopum tēpore Augusti: virilis sane mulier: sed altero oculo capta Napata regiam habuit: quam Petronius cepit ac diruit. Strabone auctore. Plinius hoc nomē ad multas reginas transisse scribit.

Candax

Strabo
Plinius

Vagos Garamantas. Garamātes sunt populi Lybiæ Pfallis contermini hos Plinius matrimoniorum exortes passim cum foeminis degerē dicit. Ex his qui tam confuso Parentum coitu passim incertiq; nascuntur: quos pro suis colant formæ si/ militudine agnoscunt. Pomponius auctor.

Garamātes,

Plinius

Pōpōius.

Massylum populos. Massyli qui & Mauri dicuntur populi sunt Africæ ad oceanum Atlanticū Plinio teste. Marcialis. Auiditur quantū Massyla per auiam murmur. Hi & equos sine lupatis gubernant eodem Poeta teste. Et Massyleum virga gubernat equum.

Massyli

Plinius
Marcialis

Massilia autem cum i latino utrobicq; urbs est Galliae Narbonensis & habet si syllabam breuem Lucanus. Quamuis Hesperium mundi properemus ad axem Massiliam delere vacat. Verba Caesaris.

Massilia

Lucanus.

Quartus ab hoc Costus. Patrem Catharinæ Costum ab Aethiopia in Aegyptum atq; ad auitos lares redisse designat.

Sic genus & patriam nosti nomenq; paternū
At postq; vita functi cecidere Parentes/
Ne lasciuia meam macularet inercia mentem

Sic genus & patriam. Declarat nunc studia: vitæq; religionē. apraq; frōte Christianā impauida mēte se proficitur.

Ad studium duplex curas & pectora verti
Fonte salutare Christi suscepimus undas.
Et mea lustrali Deus abluīt ora lauacro,
Ipse vir ipse pater: castum sacrauimus illi
Corpus: & glabens annis velocibus æuum:

Ad studiū duplex. ad diuinarum rerum: tum humanarum cognitionem se vertisse dicit: sumpto baptismatis purgatorio lauacro.

Hęc mihi priā salus: teneris me Costus ab annis

PARTHENICES SECVNDAE

Tradidit eloquij studijs : & misit ad urbes
Cæcropias. vidi Thebas Dirceaꝝ rura:
Attica regna : solū Pelopis : Lacedæmona clarā
Legibus & quondam bellis ac Marte potentē,
Atq; Therapneos saltus : Helenæq; penates:
Minoisq; domos : præruptaq; saxa Corinthi.

Cecrops

Hęc mihi prima salus. Costus. Pater ad æloquenciam me cōtulit. Cecropias. Cecrops primus multitudinē Atticam in habitancium: in ciuitates duodecim habitādas digessit. Quorum nomina. Cecropia. Terrapolis. Epatria. Declea. Eleusis: Aphidna (sive ut alij plurali nūero Aphidne) Thoricus Brauron: Cytherus: Sphectus: Cephesia: Phalerus. Theseus ꝑo po stea duodecim illas in hanc vnam ciuitatē congregasse denuo memoratur Strabo auctor.

Thebe

Vidi Thebas. Dirceaꝝ rura. Boecias Thebas dicit. Sunt Thebe in Aegypto Diodoro teste. Iuuenalis Atq; vetus Thebe centū iacet obruta portis. & ab hac regio Thebaica dicitur Aethiopię contermina Plinio teste. Alia in Boecia quæ Baccho & Hercule gloriatur: de qua Poeta. Vnde Thebani dicuntur. Est Alia in Phthiotide Macedonię Ptolemęo teste. Sūt & Thebe Cilicię patria Andromaches Hęc toris uxoris. Oui. in. i. Tristium. Nec cruciere minus quam cum Thebana cruentū Hęc tora Thessalico vidit ab axe trahi. Alia fuit in Lucania Plin. teste Alia in scelici Arabia Ptolemęo auctore.

Peleponesus

Attica regna. Ego intelligo eam quæ Achaia dicitur: cuius provinciæ assignantur Locris: Phocis: Boecia: Megara: Attica: & Doris Ptolemęo teste.

Solum Pelopis. Peloponneson dicit quam hodie Moream vocant: a Pelope nomen habet Plinio auctore. Incipit ab Isthmo Corinthiaco cuius per traiectum ab altero mari Ionio scilicet in alterum mare Aegeum videlicet nauigia transfuchuntur. Huius latus Cheronnese in occasum prospectans: Elienses & Messenij tenent: Quos pelagus Siculum alluit. Deinceps autem post Sinum Sicyonia terminatur ora. Ex hoc loco Sicyon & Corinthus excipit usq; ad Isthmum. At secundū Messeniam plagam Laconica terra est & Argiua & hæc ipsa usq; ad Isthmum. Hoc in loco extant Sinus Messenius & Laconicus. Tertius est Argolicus. Quartus Hermionicus & Saronicus:

Strabo

Diodor
Iuuenalis
Plinius

Prolome
Ouidius

Plinius
Prolome

Prolome

Plinius

- quem aliqui Salaminia cum vocant. Quos aliquos Libyci: aliquos Creticum pelagus implet atq; Myrtoum. Media his omnibus regionibus imminet Arcadia. Strabo auctor.
- Strabo** Lacedemona claram legibus. a Lycurgo legiflatore prestā. **Lycurgus** tiffimo traditis: has quoniam disciplina & institutione pueris infudit: quibus ab incunabilis assuescerent atq; cum alimētis vna affectum rei pub. conciliarent: factum est ut ad quingētesimum annum illius instituta permanerent Plutarchus auctor. Vnde apte Poeta claram legibus dicit: usq; ad hoc eum & mundo condito non inuenies legem quæ adeo incontami nata perseverauerit.
- Strabo** Et quondam bellis. Lacedemonij Strabone auctore tantum **lacedemō** ceteros antecesserint ut e Græcis soli terre ac maris adispiceretur Imperium. Tamq; diu Græcorum principatum tenuerunt donec eis Thebani ducatum ademere (Epaminūda duce) & secundum illo continuo Macedones. Verum tamē nec illis omnino cesserunt: sed suarum legum institutione seruata: de prioris loci maiestate contencionem semper habuerunt: & aduersus Græcos & contra Macedonia Reges. Quibus Macedonia bus per Romanos deletis apud Romanos præcipuo in honore fuerunt ut præter amicorum ministeria aliud nihil tributi nomine conferrent.
- Ouidius.** Atq; Teramineos. Terāne vicus fuit Laconia: ubi nata fuit **Teramne** Helena Ouidius in Heroïdibus
Da modo te facilem: nec dedignare maritum.
Rure Teramneo nata puella Phrygem.
Minoisq; domos. Cretam.
- Strabo** Præruptaq; saxa Corinthi. Propter urbis situm. Nam mōs **Corithus** excelsus est stadiorum trium ac dimidiati altitudinem habes ad perpendicularum. Ascensus ad stadia triginta in acutum terminatur cacumen. Acrocorinthum vocant. Cuius quidem ps **Acroco** in aquilonem versa: maxime in arduum recta consurgit: sub **tyntus** qua ad Acrocorinthi radicem in plano: instar mensæ loco iacet oppidum. Strabo.
- Strabo** Et Rhodon illustrem Phœbo statuq; superbā **Marmorea: & Lindi sacris atq; Herculis ara.**
- Solinus** Et Rhodon Illustrem Phœbo statu. id est Soli. Scribit Solinus nunquam ita cœlum nubilum est: ut in sole Rhodos non sit. Telchines Rhodum incolere: qui cum Caphyrna sorore

PARTHENICES SECVNDAE

Neptunū ab Rhea illis datū nutriuere.

Rhodos
Eliades

Neptunus iam vir ex alia sorore Telchinū ab se dilecta Rhodon genuit puellā: sexq; mares: Sol Rhodię amore captus genuit ex ea Eliades dictos: hij postea reliquiq; indigetes in insulā inhabitantes: insulā Soli sacram existimarunt. Rhodię quoq; postmodum solē prę ceteris Dñs coluerunt: tanq; sui generis auctorem. Diodorus Siculus auctor.

Colossus

Statuq; sup Marmorea. Plī. de Colossis scribens ait. Ante omnes autem in ammiracione fuit Solis Colossus Rhodi que fecerat Chares Lindius Lysippi discipulus: septuaginta cubitorum altitudinis fuit. Hoc simulachrū post quinquagesimū sextum annū terre motu prostratum. Sed iacens quoq; miraculo est. Pauci pollices amplectuntur. Maiores sunt digiti quā plerq; statuę. Vasti specus hiant de fractis mēbris: spectantur intus magnę molis saxa: quorum pōdere illud stabilauerat cōstituens. Duodecim annis tradunt effectū. ccc. talentis quę cōtulerant ex apparatu Regis Demetri; relicta mora & redio obfessa Rhodo. Sunt ali; minores hoc in eadē urbe Colossi cent ū numero. Sed ubiq; singuli fuissent nobilitaturi locū. Huius magni Colossi era Sarraceni olim Rhodios inuadentes Christianos: nonaginta camelis onustis alportarunt: tpe Martini primi Ro. Pontificis opera marmorea ex Rhodo Romem aduecta scribit subobsure. Plinius libro. xxxiij. inquis Apollinem Philisci ad Octauię porticū: de quo potes intelligere. At ego Poetam potius ab historia declinasse intelligo: & loq de Colosso quo maxime celebris est Rhodos. Strabo hūc ex omnibus dedicati soprimum dicit & unum ex septem miraculis. Colossus ut Festo placet. ab artifice Colosso a quo primum fabricatus est dē. vel ὁ πρὸ τοῦ Κολοσοῦ τὰ ὄσσω. i. ab hebetando aspectu: nam oculi caligant tanta altitudine spectāda ut Græcis placet neq; a colo colis: & os ossis cōponitur ut stulti nostri somniant.

Lindus
Ialyfos
Camiros.

Et Lindi sacris. Tres urbes Rhodos habet Lindō Ialyson & Camiron Ptolemeo teste. In Lindo Palladis insigne templum est Danaidum opus Strabone teste. Diodorus scribit. Cum iā viri essent Eliades (de quibus supra diximus) Solem ferunt dixisse: qui Mineruę primū sacra fecissent apud eos Deā futurā. Quod idē cū Atheniensibus prædictum esset aiunt ab Eliadibus omisso propter festinanciam igne immolaram hostiam: Cecropem Atheniensium Regem / postmodum a cencso igne

Diodor
Plinius

Plinius

Strabo

Festus

Ptolemeo
Strabo
Diodor

facticasse. Ex quo hucusq; mos huius sacrificij solū in Rhodo perseverat: ibiq; pmanit Dea. Hęc igitur Lindi sacra:

Atq; Herculis ara. Tlepolemus Herculis filius ob Lycimnij cedem Auunculi sui ab se inscio interfecti ex Argo spōte fugiens secundū oraculi responsum: quod super duccēda colonia consuluerat: cum certis populis transcendit in Rhodum ibiq; ab incolis susceptus habitauit: factus deinde insulę Rex eā red didit insignē & iuste impauit. Diodore teste. Vnde non mirū si patri Aram instituit in Rhodo: cuius Poeta meminisse videtur.

Tlepolemus

Diodor

Vidimus & Delphos Dodoneasq; columbas:
Cortinam tripodas Phœbi Pythoniacq; arma.
Cycladas & Thraces Troianacq; vidimus arua,
Atq; omnem Licij Graia rate legimus oram
Littoris: Ausonijs mox preceptoribus usa
Facta tuę gentis didici: totumq; Latinis
Viribus & bellis attritum ingentibus orbem.
Regna Britannor; Germanorumq; superbam
Progeniem: Scythicas Alpes Hircanacq; longe
Littora: & Euphraten: Nabatheacq; rura: Syenē
Et Libycas arces: & qua iuga porrigit Atlas
Maximus inuasit Romanę gloria gentis.
Cæsareos Procere & quarti sæcula regni
Atq; tot illatam crudeli vulnere mortem
Principibus legi mores & furta Deorum:
Et tandem nihil esse diēs mutabilis æui
Dæmonas esse Deos & totū ambagibus orbē
Constat in errores ductum: nullamq; saluti
Essē viam nisi per Christi documenta fidemq;:
Sic Arabum libri sic vult Iudæa vetustas:
Sic quibus & vestri credunt cecinere Sibyllę,
Quo magis admiror vos qui terręq; marisq;
Regna gubernatis: quorum mutabile vulgus

PARTHENICES SECVNDAB

Ducitur exemplo tam claro errore teneri
 Et tanta simulachra Deum ambitione tueri:
 Et statuas horum diuino extollere cultu
 Quorum vita fuit scelerum sentina. quod Io
 Nostra: quod Ichneumō: & qđ latrator Anubis
 Accipiter Feles Bos Oxyrinchus & Ibis
 Numen habet: taceo marrem Phœb ūq; louēq;
 Quorum tanta canunt vestri miracula vates.
 Hi stygios ideo metuunt iurare per amnes
 Quod stygijs mersi stagnis altaq; palude
 Dant scelerum atroces iusto sub iudice pœnas.
 Veridicum vero Christum sine crimine cuius
 Vita fuit nigro Manes qui traxit ab Orcho
 Qui cœcas hominum mentes & lucis egena
 Lumina restituit: siccisq; liquencia plantis
 Aequora calcauit: fugitis. reuocare memento
 Rex Romane pedem iusti trans limina lapsum.
 Talibus orantem verbis mirata sedentum
 Lecta cohors ciues Pharij proceresq; Latini:
 Inspectusq; magis sexus dicentis & ætas.
 Illa etenim ter sena fuit supremaq; bruma.
 Rex tamen implicitus Diuorū ambagibus egre
 Dicta tulit: mandat vinclis & carcere claudi:
 Affligiq; cibo tenui. vix fluminis unda
 Vix simplex concessa Ceres. inclusa tenebris
 Orat: & in magna versatur luce per umbras.

Vidimus & Delphos. Delphi Phocidis ciuitas clarissima p Delphi
 pter templum Apollinis Pythij: & oraculū vetustate insigne.
 Siquidem Agamemnonē ab illo responsum petiisse. memorię
 Poeta prodidit. Namq; Cytharedus Vlyssis & Regis Pelide ri
 xam decantans introducitur. Iurgia Pelides Ithacusq; tulere
 feroces Rexq; Agamemno virum captabat gaudia mēte. Hoc

- sibi concilium cecinit. Nā Phœbus Apollo Pythius ex adyto.
- Strabo** Strabo auctor. Dodoneasq; columbas. Pindarus Dodone Dodone
Theproticam appellauit. Posterior ætas Molofforum Iuri at Pelasgi
- Strabo** tribuit Strabone auctore. Oraculum celeberrimū Iouis Dodo
nei habuit auctore Ephoro: a Pelasgis constructum. Nam Pe
lasgi inter potentissimos Græciæ populos antiquissimi celebra
tur. Quo circa Poeta ita cecinit Dodonee Rex Pelasgice Iupi
ter. Heliodusq; Dodona inter quercus sedes Pelasgorū extitit.
- Hesiodus** Herodotus scribit duas colūbas ex Aegypto auolauisse: utrā
Herodot. q; nigrā. Vnam quidē in Aphricā: alteram ad Dodonā: fuffis
fec; cōdi oracula. Vnum Ioui Ammoni: alteræ Dodoneo: Io
ui voce itaq; humana locutæ responsa dedere. has Poeta Dodo
neas columbas appellat. nam Aegyptiæ duas scēminas: quæ es
sent sacerdotes a Phœnicibus fuisse exactas. harum unā vendi
tam memorant in Aphrica: alterā vero in Græcia: ob barba
ram autem linguā columbas a Dodoneis sacerdotibus dictas
Herodotus. Cortinam Tripodas Phœbi. Appositue. Cor
Plinius tinam Plinius libro xxxiiij. naturalis historiæ. Apollinis tri
podem appellauit. Ait enim ex ære factitauerē & cortinas: tri
Virgil podum nomine Delphicas. Virgil. libro Aeneid. sexto. Neq;
te Phœbi cortina fefellit.
- Pythomac; arma Arcum & sagittas quibus Pythonem ser
pentem interemit Apollo. Dicitur autem serpens a πύθω id
est putredo: quoniam ex putredine terræ post diluuium gene
ratus est.
- Pytho** Python
- Cycladas. Insulæ sunt in Aegeo mari partim & in Myrtoo:
quas inde autumant Cyclades dictas: quia licet spacijs longio
ribus a Delo proiectæ: in orbem tamen circa Delum site sunt.
- Solinus** Orbem Cyclon Grai ferūt. Auctor Solinus. Pliniusq;. Prima
Plinius earum Andrus cum opido auctore Ptolemeo & Plinio. Abest
Ptolome. a Gerefo Euboic. x. milia passuū a Ceo. xxxix. mil. Plin. libro
quarto.
- Plinius** Thraces. Post Macedoniam est Thracia inter validissimas
Solinus Europæ gentes Plinio & Solino auctoribus.
- Troianaq; vid. arua. Hellepontus mediat inter Thraciam
& Troadem inq; Ilion. ciuitas ab Homero decantata.
- Atq; omnium Lycij. Post Dedala itaq; Rhodiorum: Mons
est Lyciæ qui etiā Dedala nominatur. Ab eo sumit inīcium to
ta Lyciæ pternauigatio: quæ est mille & septingētorū ac vigin
ti stadiorū: aspera sane ac difficilis sed bene portuosa & ab homi
nibus tempantibus habitata. Auctor Strabo. Dicta a Lyco Pā
- Strabo** Dedala
Lycia
- Troas** Troas

PARTHENICES SECVNDAE

dionis filio ut Herodotus scribit: qui in regni prem a Sarpedone acceptus fuit. fuerit vocati prius Solymi: postea Termitab his qui cū Sarpedone ex Creta venerunt. Hæc cum Poeta Homero non concordat ut Strabo dicit. At q dicunt eos a Poeta Solymos dici q nūc Mylies appellatur melius sciunt

Legere

Legimus. Virgi. Littoraq; Epiri legimus. præterimus & est etiã legere nauigare. Virg. lib. ij. Pars cetera pontū pone legit. Et est eligere. In Bucolicis Virg. ipse ego cana legã tenera la/nugine mala. Legere surripere Vnde & sacrilegiū de sacro furto Virg. Nanq; sublegi tacitus tibi carmina nup. Legere rursum videre Virg. libro. vi. Quin protinus omnẽ Perlegerent oculis: ni iam præmissus Achates Afforet. Nonius Marcellus auctor. Aufonij mox Huc usq; ostendit Catharina se præceptotibus Græcis usam ex quis Philosophiæ præcepta hausit: nunc Romanis se historij imbutã manifestat.

Virgil.

Marcellus

Britannia

Facta tuę gentis. Romanorum res gestas. Regna Britanor; Britania a Græcis Albion dicitur ut Prolomeus eã appellat. hodie Anglia a Sueuis Anglis q Saxoniam incoluerunt: veteres hi Britannos in Galliam pepulere: ubi nūc apud Armoricas gētes quondã dictas habitant. Sunt aut quatuor interualla quibus ex cōtinenti cōtinue in insulã utuntur quæ ab egressibus anniū extant Rheni videlicet Sequan; Ligeri; & Garūne. Strabo auctor. Diuus Cæsar bis in Britanniam: & primus ipse Romanus trãsiit. Vnde re nulla quidem magnifice gesta eueftigio reuenit. Duabus autẽ victorijs contra Britannos re bene gesta cum duos tm militū ordines traieisset: acceptis obsidibus: magnū seruoꝝ numerū: ingentemq; prædam reportauit. Strabo auctor.

Prolomeus

Strabo

Strabo

Superbus

Germanorumq; superbam. Superbum: arrogans: truculentum: asperum dicitur Virgilius tercio Aeneid. Stipis Achillex fastus: iuuenemq; superbum Nonio auctore. Est item ælatum amplumq; Virg. in Georg. tercio. Et gressus glomerare superbos: Est & ornatum. Virg. Aeneid. lib. ij. Barbarico potes auro spolijsq; superbi. Superbū itē opulentū. Virg. libro octauo. Simul ense superbum Rhamnetem aggreditur. Superbum iniquum. Virg. quos illi bello profugos egere superbo Nonius auctor. Cornelius tacitus de Germāis scribit Sexc. resimū & xl. annū Vrbs nostra (id est Romana) agebat: cum primum Cymbrorū audita sunt arma. Cecilio Metello ac Papyrio Carbone Consulibus. Ex quo si ad alterū Imperatoris Traiani consulatum computemus: ducenti ferme & decē anni

Virgil.

Nonius Tacitus

Florus

colliguntur: tam diu Germania vincitur. Cætera laudis Germanicæ scripsimus Anno superiore ad Iacobum Vympfelin/ gium Sletstatinum. Prætermisimus quod Florus scribit Drusus ge/ so nō per adulacionem sed ex meritis: defuncto ibi fortissimo imāicus iuvene. ipsi quod nunquā aliter Senatus ex prouincia cogno/ men dedit. Sed difficilior est prouincias obtinere q̄ facere/vi/ tribus parantur: iure retinentur. igitur breue id gaudium fuit. Quippe Germani victi magis quā domiti fuerāt: moresq; no/ stros magis quam arma sub Impatore Druso suscipiebāt. post q̄ ille defunctus est: Vari Quintilij libidinem ac superbiam: Quintilia nus varus haud secus quā seuiam odisse ceperunt. Ausus ille agere con/ uentum: & in castris se direxerat: quasi violenciam & vim bar/ barorum licitoris virgis: & præconis voce posset inhibere. At illi qui iam pridem rubigine oblitos enses: inerteq; cernerent equos: ut primum togas & scutorum armis iura viderunt duce Arminius arma corripunt: Varum adoriuntur cum ille ad tri/ bunal citaret: castra rapiunt: tres legiones opprimuntur. Seui/ tum est præcipue in caesarum patronos: alijs oculos: alijs ma/ nus amputabant. Vnius os sicutum recisa prius lingua: quā in manu Germanus tenēs tandem inquit: vipera sibilare desiste. Ipsi quoq; cōsulis corpus quod pietas militum humi abdi/ derat effossum. Signa & aquilas duas adhuc possidēt. Hac cla/ de factū: ut Imperiū: quod in litore Oceani nō steterat: in ripa Rheni fluminis staret. Florus auctor.

Scythicas Alpes. Caucasum intelligo cuius altissime partes Albaniam & Iberiam & Colchos & Heniochos versus sunt. Caucasus auctor Strabo. Est autem situs inter Ponticum & Hyrcanum mare quod & Caspium auctoribus Ptolemeo Plinio & Strabo ne. Hyrcanæq; longe littora. Caspiū mare ad dexteram nauiganti Europæ continui sunt Scythæ & Sarmatæ: qui inter Ta/ naim & mare hoc habitāt: magna ex parte sūt Nomades. Ad le/ uam sunt Scythæ q̄ ad orientem spectant: atq; hi Nomades us/ q; ad orientale Indos; mare. Ad leuam autem mare Caspiū na/ uiganti Nomades accolunt: eos Iuniores Daas appellant qui etiam Sparsi sunt nominati. De hinc deserta regio interiacet: deinde Hyrcania ubi iam mare in pelagus crescit: quousq; Me/ dorum Armeniorūq; montibus coniungatur. Strabo auctor. Hyrcania eodem auctore opulenta est: opulentiæ signū ducūt quod vitis vini metretam affert: ficus modios sexaginta: fru/ mentum ex fructu nascitur qui cadit ex culmo: in arboribus mellificatur. Ex folijs mel fluit: quod etiam in Maciana Mediæ

E c

Profome.
Plinius
Strabo

Strabo

Caucasus

Caspiū
mare

Scythæ.

Daæ

Hyrcania

PARTHENICES SECVNDÆ

& in Sagagena Armeniæ & in Araxena sit. Mare etiam id ocio sum dicit & non nauigari: propter Incolarum barbariem. Scythiæ ad diuum Augustum legatos misere ut Florus scribit.

Euphrates

Et Euphrate. Euphrates fluius a boreali Tauri montis late re exoriens primo per Armeniam fluit occidentem versus: deinde ad Austrum flexus inter Armenios & Cappadocas & Comagenos Taurum recidit. Egressus vero cum prope Syriam peruenerit: ad Hiemales ortus reuertitur usque Babylonem. & ad Tygrim Mesopotamiam efficit. Ambo in Persicum sinum finiunt. auctor Strabo lib. xi.

Florus

Nabatei
Syene

Nabatearum rura. Nabatei in Arabia felice sunt. auctore Ptole. Syenem. Syene in confinibus Aegypti & Aethiopiæ.

Strabo
Ptolome

Atlas

Et Lybycas arces. Carthaginem & Cyrenem. Et qua iuga porrigit Atlas Maximus. Montes Mauritanie duo Atlantes ponuntur a Ptolemaeo Minor & Maior.

Ptolome

Cæsares

Inuasit Romanæ gloria gentis. Ordo gloria gentis Romanæ inuasit regna Britanorum: & cetera quæ sequuntur.

Cæsareos Proceres. Ordo incipit ibi legi. Hoc est: ego legi Cæsareos Proceres familiam Cæsarum: quæ ab Iulio Cæsare illustrata in Neronem defecit: auctore Tranquillo.

Trāgillus

Affyrj

Et quarti secula regni. Quartum regnum Romanum Imperium intellige Nam Primum regnum fuit Assyriorum & Medorum sibi inuicem succedentium: quorum regna Ninus: tunc Babylon defecit per Assyrios in Sardanapalum Anacim Daraxis filium. Per Medos defecit in Astyagem. Secundum regnum fuit Persarum. quorum regna fuerunt Susa. defecit in Dareo quem Alexander subegit. Tercium regnum fuit Macedonum seu Grecorum ab Alexandro magno per successores eius deductum usque ad Romanorum victorias de singulis habitas. Quartum Romanum Imperium: quod reuera dudum corruit. Germani de umbra nominis gloriantur. Quod nisi Maximiliani Cæsaris Auspicij restitueretur: quod sua virtute industria rei denique militaris scientia: quibus omnibus Christianis Principibus prestat facile perficere poterit: vereor (utinam falsus sim Vates) rem Romanam & Turcorum regnum potestatemque futurum.

Perse

Macedones

Romani

Atque tot illatam. c. f. m. Principibus. Imperatoribus Romanis ex quibus huius crudeli/hoc est inopinata morte interire. Diuus Iulius Cæsar. Caius Caligula. Claudius. Nero Claudius. Sergius. Galba. M. Orho. Aulus Vitellius. Domitia. L. Antoninus Commodus toti orbi incommodus (ut Lampridius ait) Helius Pertinax ob auarum animam a Iuliano iurisperito in pæ-

Lāpridius

lacio occisus. Iulianus ipse Geta qui Papinianum alterum iurisciviliis consultissimū manu sua necauerat. Bassianus qui sibi Antonini nomen desumpsit & Caracallæ cognomen: qui inter Carras & Edessam ab hostibus occiditur. Alexāder q̄ ob severitatem qua militarem disciplinā correxerit: qui & templū Christo edificare voluit apud Magunciacū in Gallia militari tumultu occisus fuit. Maximinus qui sextus a Nerone Christianos cedibus persecutus: tercio anno posteaquā regnare ceperat a Pupieno Aquileio quā obsidebat una cum filio Maximo interfectus est. Gordianus a Philippis qui primi Christiani Impatoris habitus. Hij a Decio: Decius a Barbaris Galus Hostilianus cum Volusiano filio interamne necati sunt. Tum Aemilianus: cum Galienus ob libidinē Mediolani. Post humus tumultu militari: apud Magūciacum. Victorinus ob adulteria Agrippinæ occiditur. Quintilius Claudij frater: qui Claudius Geros incredibili maximaq; clade supavit. Aurelianus qui nonus Christianos persecutus est: de coelo tactus iter Constantinopolim & Heracliam. Tum tacitus: Florianus apud Tarsum. Probus militari tumultu. Carus fulmine ictus: Numerianus Cari filius Apri foceris fraude occidit. Carinus frater Numeriani a Diocliciano victus scelerum poenas luit. Aper item a Diocliciano victus scelerum poenas luit.

Mores & furta Deorū. Ad fabulas respicit quæ adulteria & supra Deorū canūt qua furta dicuntur.

Et tandē nihil esse. d. mut. eui. Oīa vana & mutabilia.

Sic Arabum. Chaldeos intelligo.

Quorū vi. f. sc. sen. Quod Io. n. Io Inachi Argiuorū Regis filia: quæ rapta a Phœnicibus ad Aegyptios deportata: Isis dicta fuit: ut Ovi. scribit Herodotusq;.

Ovidius.
Herodor.
Strabo
Diodor.

Strabo
Diodor.
Plinius
Solinus.

Quod Ichneumon. Post Arsinoiticā Heracleoticāq; præfecturam est Herculis ciuitas in qua colitur Ichneumō. Strabone teste. est aut̄ aīal ut Diodorus scribit caniculo p̄simile. Aspidibus & Crocodelis perniciē inferens: eas enim & earū oua delent luto incrustati. Inuoluitur enim Ichneumon in luto: postea ad solem siccatus aspides per caput vel caudam capiens in flumen trahit atq; occidit. Crocodelis vero apricantibus insidiantes Ichneumones in oris hiatum intrant. & ex eis v. sceribus e ventre mortuorum egrediuntur. auctor Strabo Diodorus Plinius meminit pariter & Solinus.

Io

Ichneumon

Et quod Iatrator Anubis. In Aegypto p̄fectura ē Cynopolitana: & canū ciuitas in q̄ Anubis colit & honor & sacer qdam

Anubis

E e η

PARTHENICES SECUNDAE

- cibus canibus est cōstitutus. Strabo.
- Aegyptij.** Accipiter Feles. Sunt quaedam animalia quae Aegyptij uni/ uersi colunt quemadmodum ex terrestribus tria: Bouem: Ca/ nem: Felem. Ex volatilibus Accipitrem atq; Ibim. Ex aquati/ libus duo Lepidotum piscem & Oxyrinchum. Sunt alia quae quisq; seorsum colit: ut Saitę & Thebani ouem. Latum uero qui piscis quidam est in Nilo Latopolitani. Lupum Lycopo/ litani. Gynoccephalum. Hermopolitani. Cepum Babilonij qui sunt iuxta Memphim (Cepus faciem habet Satyro simile: ca/ tera inter canem & ursum: & in Aethiopia nascitur) Aquilam Thebani. Leonem Leontopolitani. Capram & Hircum Mende/ sij. Murem Araneum Athribite. Itē alię aliud. Strabo in. xvi.
- Ibis;** Ibis. auis est peculiaris Aegyptijs. Eius species talis est He/ rodoto teste. nigra tota ueremeter est. Cruribus gruinis: ro/ stro maxima ex parte adunco eadem qua crex magnitudine: & hęc species est nigrarum quae cum serpentibus locustis & bru/ cis pugnant. Alię pedes humanis similes habent (nam bifarię Ibides sunt) gracile caput: ac totū collū: penne candidę præter caput ceruicemq; & extrema alarum & naciū: quę omnia sūt uehementer nigra crura & facies alteri cōsentanea. Herodotus auctor. Quae apud nos serpentum genera populatur; Ciconię sunt nō Ibides. Solino teste. Vnde errant qui pro Ibide Cico/ niam interpretati sunt. Ibyx cum. y. Graeco in secunda syllaba genus est Caprę siluestris: ut est apud Pliniū libro. viij. & Di/ uis Hieronymus in Iob. capite. xxxix. Nunquid nosti tēpus partus Ibycum in petra. & producit in obliquis by syllabā se/ miniq; generis est.
- Numen habet. quasi dicat nullum: nam uana animalium cul/ tura est. Accipitris Felis. hoc est Catti. Bouis. Apidis. Oxyrin/ chi Piscis & Ibidi.
- Hi stygis. Quare Dii nō audent peierare per stygem dicit Poeta causam. quoniam demones sunt: & puniuntur in ferna/ libus aquis. Veridicum. Christum Deum: qui mira fecit ut historia euangelica canit: fugitis.
- Ter sena. Annorū duo de viginti. Bruma hiems & frigus; Sedula Persephone mendacis imagine sumpta Pincernae Ichthyboli cui vox obscura procaxq; Ingenium: tumidæ fauces: turgencia labra: Diffusęq; aures & nasi plurima moles:

Strabo

Strabo
Herodot.

Solinus

Plinius
Hierony.

Signa viri excordis: missaq; furentis habena
 Perbreuis: & grandes proceri corporis artus:
 Angustūq; caput: frons multo obscura capillo.
 Hic erat in magica Regi comes unicus arte.
 Fatur: & obscuris vocem de naribus haurit.
 Virginis unius quod tanti pendimus ora
 Rex Romane: rudes inter facunda videri
 Garrulitas indocta potest: nos prælia docti
 Miliciamq; sumus: si dimicet ense vel hasta
 Nemo ex hoc numero tali fugiturus ab hoste ē:
 Verum hoc nō ferro bellū sed voce gerendum.
 Nemo est omnis homo: nō oēs omnibus artes.
 Collige finitimis claros ex urbibus omnes
 Rhetoras: & quibus est Romana copia linguæ.
 Audiat hos mulier de religione loquentes:
 Et pudeat carpsisse Deos: explosa Dione
 Aeneadum matri & nostro det thura Quirino.
 Si neget: impietas ferro plectetur & igne.
 Persephones omni placuit sententiā mensæ
 Et simul a toto cœru laudata sedentum.

Sedula Persephone. Inducitur pserpina Ichthyboli sumpra
 effigie psuadens Maxencio ut Rethores tocius regni citet: ut
 Catharinæ cultū psuadeat Deorū & Christi religionē vanā rhe
 thoricis argumētis insinuent: & huius methamorphosis occa
 sione turpis obsceniq; corporis Ichtybolum depingit. Græce
 ἰχθυόβολος piscator dicitur qua de re ex officio turpē notat.
 Homerus de piscatoribus. Est is enim vili patrū de stirpe crea
 ti: Quis nec opes multæ: nec sunt pecuaria multa.

Homerus

Nam soliti ludos celebres inferre theatris
 Talia Romani curant spectacula ciues.
 Mittitur ad Solymos: ad Idumeos: & Erembos
 Ad clarā Zenone Cyprum: licet æquora vêtus
 Tollat: & albentes veniant ad littora sūctus.

PARTHENICES SECVNDAB

Regia contemnit leges & frena libido.
Mittitur ad Schediæ campos: Mendesiæq; arua:
Hermopolisq; lares: ad aquosam Nau cratis orā
Necropolim: & clarā Menelai classe Canopū
Qui vocet eloquio insignes fandiç peritos.
Præmia victori statuit vasa aspera gemmis
Aurea: purpuream vestem lauricq; coronam.

quiçtria: Nam soliti ludos. Domicianus Impator celebrabat quot
annis quinquatria Mineruę in Albano: cui collegium institue
rat: ex quo sorte ducti qui magisterio fun gerentur: redderent
q; eximias venaciones & scenicos ludos. Ibi & Oratorū Poe
tarumq; certamina: quibus laudes Mineruę canebant. auctor
Tranquillus meminit Papinius in siluis. fuit & certamen Io
uis Capitolini: in quo Iouis Capitolini laudes pro argumen
to materiæ fuerunt ut Fabius meminit. Poeta ad huiusce lu
dos videtur alludere: tanç spectaculo futura sit Catharina cō
tendens cum Oratoribus.

Talia Romani. In gratiam plebis huiusmodi spectacula fie
bant: ab ædilibus qui præpositi ludos plebis captabant fauo
res: ut est apud Iuuenalē & Ciceronē in libris officiorū.

Mittitur ad Solymos. Hierosolima itelligo: quos Poeta in
prima Parthenice appellauit Solymos.

Zeno Ad clarā Zenone Cyprum. Cicum ciuitas Cypri Insulæ
est Ptolemęo teste: hæc portū habet clausum: ex hac Zeno fuit
stoicæ sectæ auctor: ut Strabo scribit: ex ea fuit & Apollonius
medicus.

Licet equora. Maris tempestas impedimēto nō fuit: quo mi
nus sub seua hyeme nunciū emitterentur a Tyranno.

Schediæ Ad Schediæ cāpos. Schediā quatuor Schoenis distat ab A
lexandria quæ habitatio urbi similis est: & nauale habet thala
miferorū nauigiorum: quibus principes in superiorē nauigāt
regionem. Hic eciam earū rerum vectigal exigitur: quæ a supe
riore Alexandriæ parte importantur & exportātur: cuius gra
tia & ratis in flumine iuncta est: unde loco nomen inditum est.
nam ΧΟΧΕΝΙΩ ratis dicitur Strabo.

Mendes Hermopolis Mendesiæq; arua. Auctore Strabone in Sebennitica præfectu
ra Aegypti ciuitates sūt & Hermopolis & Mendes: ubi Pan co
litur & hircus animal. & ut pindarus ait hoc in loco hirci cum

Tragllus
Papinius.

Fabius

Iuuenalis
Cicero.

Strabo

Strabo
Strabo

Pindarus.

mulieribus coeunt: ut Mendeta proximum mari præcipitiū.
 Vltimūq; Nilī cornu caprarū pascuntur greges. Et lasciuī mu-
 lieribus miscentur hirci.

Ptolome: Et ad aqu. Naucratis. Ciuitas Aegypti est Naucratis Ptole- Naucratis
 mæo teste quam aquosam dicit habere oram propter inundaci-

Herodot. lo Aegyptum super gressu: ut Herodotus scribit.
 Necropolim ciuitas Aegypti Strabone teste. Et clar. Me Canopus.
 nelai classe Canopū. Canopus centum ac viginti stadijs distat
 ab Alexandria pedestri itinere vadentibus: dicta de nomīe Ca-
 nobi: qui Menelai classem gubernabat: & ibi mortuus ē. Stra-
 bo auctor.

Strabo

Interea cupidus regni Maxencius alto
 Corde volutabat Romam. cupit ire per undas
 Nauigio celeri: patriæq; inuadere fines:
 Sed piceæ nubes & hyems contraria nautis
 Impediunt cursus. Aquilo bacchatur: & Eurus
 Importunus agit pluuias: freta concita clamant
 Nec spes ulla viæ sperest nisi Vere reuerso:
 Nam quamq; hybernis nonnunq; tuta diebus
 Aequora sint dubio tamen inconstancia coelo.
 Propterea inflatum rabies abscondita pectus
 Rodit: ab Imperio exclusum dū se videt undas
 Execrat: & ventos & singula Numina ponti:
 Doridæq; & natas cū matre: Palemona Glaucū
 Protea: & Oceanum cū coniuge: vela ratesq;.

Interea cupidus regni. Maxenciū de Ro. imperio sollicitū in-
 ducit Poeta: ac secum stomachantē: difficultatem nauigadi ob
 Hyemis intemperie: eoque furiosius in Virginē debachatur: ex-
 ecaturq; undas maris & ponti Numina.

Ouidius: Doridæq; & Natas. i. Nereides cū matre Palemona. Nereides.
 latine Porrunus dicitur. Ouidius in Fastis Quē nos Portunū Palemon.
 sua lingua Palemona dixit. fuit Athamantis regis Thebarū &
 Inus filius cum quo mater præcipitē se dedit in mare. reliqua
 in prima Parthenice declarata sunt.

Concitus in mitem parat cunctare Puellam

E e iij

PARTHENICES SECUNDAE

Conceptum virus: tacitaq; incenditur ira.
 Non secus ac circumpositis hastilibus ardet
 Ceruleus serpens: & aperta fauce venenum
 Colligit: igniuomisq; oculis atq; auribus altis
 Sibilat: & tetram diffundit in aera pestem.
 Sic furit impaciens Cæsar, iuuat ignibus ignes
 Persephone, modo nycteridē modo nycticoracē
 Fugit: & hoc acri premitur Maxencius oestro:
 Perdius & pernox: animū quoq; somnia vexāt.

Cio. Concitus. Stacius lib. x. Ecce ad Dirceas iunxit dux concitus alas. Prisciano auctore. Cio. cis. quarta: & cieo cieis secūda coniugacione declinari potest. Stacius lib. Thebaidos tercio. sius exciit in arma Antiquā Tiryntha Deos. Virg. coelū terramq; ciebo. Supinum a quartæ coniugacione verbo ci. syllabam producit: quā a verbo secūde corripit ut supra Stacius. Virg. producit li. Aeneidos tercio. At genus ex syluis Cyclopum & montibus altis Excitum ruit ad portus: & littora cōplet.

Priscianus
 Stacius
 Virgil

Iuuat ignibus ignes. Persephone addit furores furori.
 Nycteric. Modo Nycteridem. Nyctericis Græce Vespertilio dicitur latine Nycticorax coruus nocturnus: κόραξ n. coruū significat
 Nyctico/ Oestro. Probus ait Asilus genus est Tabani & vocatur Græce Oestros. Perdius. id est Tota die aliquid agens. Pernox tota nocte vigilans.

Probus

Arduus Aeoi mons est Titanis ad ortum
 Mons Asiae Libyæq; sedens confinia iusta
 Et quasi cōmunis limes caput erigit altum
 Assyrios Arabesq; videns Aegyptiacq; arua
 Vertice de summo. Casium dixerunt sepulchro
 Romulidæ magni & celebri Iouis inclytus aede.
 Huc oblectandæ studio per littora mentis
 Ferture quo Cæsar: triduoq; in rupibus altis
 Delituit magicis exercens carmina signis:
 Ichthyobolusq; comes: tenuiq; abscondita nube

Persephone: & tacito profert mendacia risu.

Plinius
Strabo
Ptolome.

Arduus Aeoï mons. Casium montē describit cuius Plinius **Casius?**
Straboq; sepius meminere. Est alius Casius Seleuciæ mōs Pro
lemō teste. Primus Aede Iouis Casij insignis est: & Pōpeij tu-
mulo. Strabone auctore. Poeta inducit Regem ad Casium mō-
tem migrasse: ibiq; magiam exercuisse: qua occasione Regina
Maxencij uxor Catharinā alloqitur & a beatissima virgine ad
Christi fidem baptismūq; conuertitur: una cum Porphyrio:
quē Cyrenēsiū prefectum Poeta fuisse testatur.

Interea Coniunx vultu verbisq; Puellae
Capta moras nō fert: sed mox absente Marito
Opportuna videns data tempora nocte silenti
Cum duce Porphyrio qui prestātissimus armis
Cyrene prefectus erat: sed venerat illis
Milite cum multo sacrum ad solenne diebus:
Tendit ad horrentes obscuri carceris umbras
Et tenui densam superat vix lumine noctem
Ignis: anus cornu clausum quem preuia gestat
Hostia clauderant: aditum tria ferrea magnis
Vectibus: & squalere situ locus ante solebat
Terrestico: nigra fornix caligine tinctus:
Humidus: & nitrea paries lanugine candens:
Marmoratq; assiduū semper lachrymācia rorem
Et iam cardinibus primo de limine versis
Impulit ignotus nares odor omnia vincens.

Interea coniunx. Maxencij uxor una cum duce Porphyrio
ad carcerem accedit: discitq; ab ea Christi fidem.

Anus cornu clausum. Laternam designat corneā: a latēdo dī **Laterna**
stam: qm̄ lumen occultat & in ea lucerna collocatur. **Lucerna.**

Hostia. cl. aditum. Carcerem situ & squalore obsitū descri-
bit: fetoremq; cōmutatum in odorem suauissimū.

Plinius.

Humidus & nitrea. Plinius lib. xxxi. Nitri naturam descri- **Nitrum.**
bit quā non multum a sale distare dicit. Poeta hic lanuginem
albam parietum intelligit: nostri sal petrę appellant.

PARTHENICES SECVNDÆ

Quæ Reges unguenta Syri Persæq; solebant:

Delicias inter gemmis includere & auro

Talia seu mallent proprios seponere in usus

Vngueta

Quæ reges. Plinius de unguentis libro. xii. ait. Hæc est materia luxus e cunctis maxime superuacui. Margaritæ eni gemmæq; ad hæredem transeunt. Vestes prolongant tempus. Unguenta illico expirant: ac suis moriuntur horis. Quis primus inuenerit non traditur. Iliacis temporibus non erant: nec thure supplicabatur. Castris Darei regis expugnatis in reliquo eius apparatu Alexander coepit scrinium unguentorum.

Plinius

Seu dare natarum muliebri scrinia mundo.

Mox rimis illustre iubar clarescere visum

Quod duplices abigat noctisq; & carceris umbæ

Attoniti pressere pedes: & lumine tecto

Auribus arrectis pendent: audire loquentes

Concentumq; Lyrae exilem vocesq; canentum

Pertenues visi, raptæ dulcedine mentes

Per longas immota moras vestigia figunt.

Talia cœlestes animi solacia castis

Indulgere so lent: terræ contagia postquam

Dedidicere graui scelerum de turbine sanctam

Deducti ad mentis requiæ atq; silencia claustra.

Prolata mox luce fores referantur: & ipsam

Compedibus vinctam duris gelidaq; grauatam

Mole catenarum & grauiâ inter saxa iacentem

Ieiunam tremulamq; gelu videre Puellam.

Seu dare natarū. Vincebat odor iste unguenta quæ Persæ & Syri Reges solebant seponere in proprios usus: seu dare. i. disponere scrinia natarū. i. filiarū muliebri mūdo. i. ornatui muliebri. Mundus muliebris dictus est a mundicia ornatus Varro auctore. Pompeius Mundus appellatur cœlum: terra mare: aer: ornatus muliebris.

Mundus.

Varro
Pōpeius

Mox rimis illust. Lumen refulsisse in habitaculo carceris designat. Angelorumq; concentum.

Quod neq; Myrmidonū q̄sq; Dolopūue nec
 Phallaris aut duri miles Busiridis ausit ipse
 Non Diomedeus stabula inter sœua minister:
 Hoc ferus infandi sceleris Maxencius auctor
 Indignus qui uiuat agit. clemencior ipso
 Crudeli Regina Viro charissima Virgo
 Dixit: in has tenebras quæ te fortuna rededit?
 Cur tali ærumna tantq; horrore sepulta es?
 Quis tuus iste Deus qui te tam tristia iussit
 Vincula pati? cur vis teneræ miseranda iuuentæ
 Perdere felices istis cruciatibus annos?
 Ad quam subridens oculis cum voce leuatis
 Virgo ait. infectæ fulgenti murice vestes
 Ante cadis rapidos ignes paciuntur ahenis
 Quæ celebres usus habeant: Regumq; ferantur
 In thalamos. prius accensis fornacibus aurum
 Soluitur in riuos & multo vapulat ictu
 Quam gremio suaues epulas & vina capaci
 Accipiat. multo subiguntur verbere farræ
 Ante fatigatis quam sint alimenta colonis.
 Mens humana sui sub inertis pondere pressa
 Carceris & terræ latitans in mole caduca
 Non nisi per luctus & lamentabilis æui
 Supplicia æternos mundi sortitur honores.
 Non aliter fecis luteæ contagia possunt
 Abradi: imbibitas sordes animoq; receptas
 Hæ referant artes. nec te Regina voluptas
 Si veri tibi cura boni / si cura salutis
 Perpetuæ fallat: blanda sub imagine semper
 Ingreditur. nardi succos unguenta sapes

PARTHENICES SECUNDAE

Mellifluos præfert vultuq; applaudit amico.
Sed nihil est sine fraude: latent sub melle venena
Quæ postq; imprudens biberis fugit illa repete
Læta dolis: manet infixum sub peccioce virus.

Quod neq; myrmidonū. Virgiliana imitatio. crudelitæ
eni his populis Virgilius tribuit in secundo Aeneidos. Quis
taliamando Myrmidonum Dolopumve: aut duri miles Vlyxi
Temperet a lachrymis. Sunt autē Myrmidones populi Theſſalię: qui ex Aegina profugum Peleum comitati sunt. auctor
Strabo Dolopes theſſalię item & ipsi ad extrema Phthię loca
tur ut Strabo meminit.

Myrmi
dones.
Dolopes.

Phalaris

Phalaris. Poeta geminat. Il nam Ovidius primā breuem p
tulit libro Tristium quarto Dixerat: & Phalaris pœnę miran
dę repertor. Phalaris Agrigētīnorū in Sicilia Tyrānus Pytha
gorę Philosophi temporibus fuit. scribit autem se in epistolis
suis Leodomantis filium: Astipalensem: patria exulem: tyran
num Agrigētīnorum: multa expertum: animoq; inuictum.

Strabo
Ovidius.

Osiris.
Typhon.
Busiris

Aut duri miles Busiridis. Diodorus scribit in Osiridis velu
ti frugum ac fructuū repertoris memoriam apud posteros im
mortalem: boues, rufos quoniam videntur colore similes Ty
phoni qui Osiridem necavit imolari permissum. Et homines
quoq; colore Typhōis antiqui Regis ad sepulchrum Osiridis
sacrificio mactabāt. Qua ex causa pauci rufi Aegyptij reperie
bantur: externi plures. Hæc res materiam fabulædi Græcis de
dit Busiridem hospites necasse. Hūc Busiridem hospites necā
tem Hercules interfecit Diodoro teste. Ovidius in primo de ar
te aliam ponit causam.

Dic dor

Diomed.

Non Diomedeus. Diomedes Thracum Rex equos feroces
habebat: quorū præsepia aerea: ferreis cathenis equi vinciebantur:
hospitum eo diuertēcium carnibus alebantur. hos cupi
ens Hercules abducere primo Diomedē cepit deditq; suo ex
emplo equis comedendū. Mansuetiores deinde factos ad Eu
rystheū perductos Iunoni sacrauit. Horū genus usq; ad Alex
andrum Macedonē permansisse: scribit Diodorus. His omni
bus crudeliorem fuisse in Diuam Catharinam Poeta Maxen
cium delingat.

Idem

Clemencior ipso. Maxecio: Regina virginē alloquitur: quę
rens fortunæ aduerse causas erumna rucq;.

Virgo ait. Rūdet diua Catharina p similitudinē purpurę: &

auri cū farris: quæ prius varijs agitantur modis: quā in usum veniant. Sic mens humana pressa inertī pondere corporis per luctus & lachrymas variac; supplicia fortitur æternos honores: lutea fece derafa: virtute vincente. Voluptas autem blāda veneno inficit: manetq; virus pectori fixum.

Dic ubi nunc illæ: quarum vulgata theatris
Crimina cōculcāt probitatē humanac; corda
Mortiferis abigunt studijs: Briseis: Elisa:
Phyllis: & Oenone: Sappho: Chryseis: & Helle:
Tyndaris: & Mater: Medeaq; Pasiphaeac;.

Dic ubi nunc illæ Puellas enumerat blanda voluptate perditas: quarum crimina theatris decantata probitatem conculcāt & humana corda mortiferis studijs abigunt. i. seducunt.

Briseis. Græci ad troianā obsidionem properantes: finitima populabantur oppida. Achilles Ciliciam Thebaicā in qua Eecion pater Andromaches regnum tenuit: tum Lyrnesiam cui Menetes præerat inuasit. Ex Lyrneso Brisei filiā Hippodamiam abduxit: quā uis Eustachius ex Pedaso abreptam tradat. hanc ei abstulit Agamemnon cum Astimonē Chrysei filiā: quem sibi delegerat restituere cogere: qua de re indignatus Achilles pugna abstinuit auctor Homerus in Iliade.

Elisa. Belus cognominatus Metres Phœnicis filius Pigmaleonem Annā & Elisam genuit quā a virtute Didonem dixeret. Pigmaleon patri in regnum successit. Elisa Sicarbæ nupsit quem Virgilius Sicheum appellat. is autem genitus erat ex Phœnicis filio Phœnicum ditissimus Sacerdosq; Hercules: q̄ honor erat apud Phœnices maximus. Pigmalion opibus inhians hunc clam trucidauit. Elisa in somnis monita sublato ingenti thesauro in Libyā cum sorore Anna nauigauit: emproq; solo hoc est terra ab Hiarba Ammonis. filio Numidasq; rege: quātum taurino corio circūdaret: quem in munitissima secuit lora urbem condidit Carthaginē: post captū Ilium annis centum sexaginta quatuor. Aeneam ad Didonem venisse fabulosum est primo ab Ennio fictum quem Virgilius latinic; Poetæ secuti Aeneam naufragum in Africam delatum tradiderunt susceptumq; hospicio & thalamo. Demum iussu Mercurij in Italiam nauigans Elisæ mortis prestitit causam ut Virgilius canit in quarto. Superiora ex Thucidide ac Trogo.

eustachius

Homerus

Virgil

Thucidid
Trogo

hippodā

Astymōe

Elisa

PARTHENICES SECVNDAE

- Phyllis . Lycurgi Thracum Regis filia quæ Demophoontē Theſei filium hospicio ſuſcepit obq; amorē eius laqueo ſe ſuſpēdit. Et Oenone. Paris Priami filius: quem Homerus Alexandrum nominat Oenonen nympham Phyriz fluminis & Creuſe filiam amauit: quam uxorem Alexandri fuiſſe: prius quā Helenam raperet auctore Strabone nōnulli tradunt. ex ea quoq; duos genuit liberos Daphnim & Ideū. Paris rapta tandem Helena: ductaq; uxore Oenonen contempſit: quæ tamē tāto eius amore flagrauit: ut cum a Philoſtete ſagittis Herculeis Alexander confoſſus ad eam ferretur: cadauer Oenōe complexa: fouens uulnera expirauit ut Septimius auctor eſt. Phyriz amnis ut Plinius libro quinto ſcribit ſtagnū Pegafeum expellit. unde ab Ouidio Pegalis œnone dicitur. quamuis aliqui a Πηχης hoc eſt fontibus dictam ſcribant.
- Paris Strabo
- Pegalis Septimius Plinius
- Sappho. Mitylene Sappho Leſbia ex Mitylene ſcripſit libros Lyricos nouem prima pleſtrū reperit Scripſit epigramata: Elegias: Iambos & Nenias. Suida auctore. hæc Phaonem dilexit cuius amore ſe & petra Leucade eiecit. hunc amorē Plinius herbe tribuit. xxij naturalis hiſtoriæ ubi de centū capitā ſcribit. Portentofum quid de ea traditur: radicem eius alterutrius ſexus ſimilitudinē reſerre rara inuentu: & ſi uiris contigerit mas: amabiles eōā fieri ob hoc & Phaonem Leſbiū dilectum a Sappho: multaq; circa hanc non magorum ſolum uanitates: ſed & Pythagoricorum hæc Plinius.
- Suidas Plinius
- Chryſes Aſtymōe. Chryſeis. Aſtymone Chryſe ſacerdotis Sminthei Apollinis filia rapta ex Thebis Ciliciæ ut Homerus ſcribit: hanc ſibi Agamemnon Græcorū Impator ex omni præda delegit. Chryſes ſacerdos multis muneribus oblatiſ Agamēnoni filiam reperiit: Agamēnon ſenem minabundus obegit: Apollo antiſtitis ſui contumelia percitus: nouem diebus ut Homerus ſcribit & iumenta & homines ſagittis confodit: cadebat hac peſte miſerāda multitudo. Achilles Palladis mōnitu: uocata cōcione de placanda Deorum ira deliberat: Calchas Theſtoris filius: niſi Aſtymone patri redderetur placari Apollinē non poſſe in mediū protulit. Acclamātibus uniuerſis Agamemnon per Vlyſſem Puellam patri remiſit: Abſtulitq; Hippodamiā Achilli. Achilles indignatus pugna abſtinet: vincuntur Græci. ab his contionibus Homeri Ilias argumētum habet.
- Homerus
- Helle Et Helle. filia Athamātis Argiuorū Regis fuit Helle: Phryxi foror. Diodorus.
- Diodor
- Tyndaris. Tyndaris & mater. Tyndaris patronymicum ſœmininum

a Tyndaro & Helenam designat Leda filiam. Iupiter enim ex Taygetæ Atlantis & Pleiones filios genuit Lacedæmonem & Amyclum: Amyclus Oebalus. Oebalus Tyndarum & Icarum ut Strabo scribit. Tyndarus ex Læda Thestij Pleuroniorum Domini filia Helenam & Clytemnestram; tum Castorem ac Pollucem genuit. fabulæ ex Ioue & ouis genitos volunt.

Strabo

Medeæq; Eetæ Colchorum Regis filia. Pasiphae Minois uxor solis filia. In quinto loco Spondeus.

Medea
Pasiphae

Atq; meæ Cleopatra domus graue dedecus: oēs
 Ut duxere breues foedis in sordibus annos
 Ad stygios venere lacus: terræq; sub umbras
 Forma voluptates & opes & gloria regni
 Nō valere sequi dominas. post funera nulla est
 Disparitas animis: nisi quam dū vescimur aura
 Disparitas morum inducit. si cernere fas sit
 Aethereos Regina lares & limina Diuum:
 Occidet omnis amor vitæ mortalis; & ultra
 Nulla dies possit curis abducere vanis
 Alcuis afflatam diuino numine mentem.
 Nec nisi per multos voluit Deus esse labores
 Ad sua regna viam: nec sidera segnibus offert:

Virgil
Strabo
Plutarch.

Atq; meæ Cleopatra. Virgilius. Sequiturq; nephas Aegyptia coniunx. Cleopatra Aulera filia: quæ in potestatem Augusti deuenit Antonio mortuo: ut Strabo Plutarchusq; scribunt. in qua Lagidarum imperium uersum est. Dicit Poeta dedecus meæ domus. Catharina enim virgo pudicissima ex Lagi progenie feriem originis duxit ut supra cecinit Poeta.

Cleopatra

Si cernere phas sit. Hoc dicit si quis videre posset cœlestes domos: sperneret vitam præsentem: omnemq; vanam curam abijceret. solis cœlestibus intendens.

Sic nos ipse suo noster princepsq; paterq;
 Admonet exemplo Christus: qui brachia ferro
 Transfigenda dedit: plantasq; & pectus apertū.

PARTHENICES SECVNDAE

Ipse videns hominem antiquis erroribus actum
 Immersumq; altis tenebris nō posse reuerti
 Ad cœlestis iter patriæ: & simulachra Deosq;
 Marmoreos colere & vili se credere ligno
 Venit in hos artus: & aperto lumine noctem
 Abstulit horrendam: atq; vagos collegit in unū
 Iusticię & fidei callem: quō sancta nepotum
 Posteritas adiuta domos intraret Olympi.
 Sed tuus hic Cæsar diuum responsa sequutus
 In verum mouet arma Deū: multosq; trucidat
 Christigenas: qui mox ut deseruere caducū
 Corpus in ætherios ignes & sidera tendunt.
 Ipse autem infelix omniq; miserrimus æuo
 Se grauibus mergit pœnis: & more Gigantū
 Pugnat ut: excelsos trahat in sua pectora mōtes
 Nūc delubra Iouis nocturnaq; consulti exta;
 Et sibi promittit sceptrum Tarpeiaq; regna
 Ambit: & ignauo sperat succedere Patri.

idololatre Sic nos ipse suo. Christus id exemplo sui martirij docuit.
 Et more gigantum pugnat. Idololatrias, Gigantibus cōpat
 qui Iouem cœlo pellere annisi sunt ut est in fabulis.

Tarpeius Tarpeiaq; regna. Romanum Imperium. Mōs Capitolinus
 dictus Tarpeius a Virgine Tarpeia: quæ ibi a Sabinis necata
 armis: & sepulta: eius nominis monumentū reliquit Varrone
 auctore quod etiam nunc eius rupes Tarpeium appellatur sa-
 xum. Ambit & ignauo. Maximiano Herculeo qui in Luca-
 nis priuatam duxerat vitam ut ostensum est. Varro

O fragiles curæ o dominandi insana libido:
 Quot Lacijs nuribus lachrymas q̄t funera romę
 Quot cædes dabit illa dies: cū dignior ipso
 Missus ab occasu princeps insignia Christi
 Qui feret omissis aquis latissima solus

Regna gubernabit. Christoq; auctore potitus
 Imperio Christi leges extollet ad astra.
 Vir tuus arma ferox capiet: sed Marte sinistro
 Corruet: & tristes Erebi rapietur ad umbras.
 Quare age ne nostros luge Regina dolores:
 Sed magis ærumnas & formidanda mariti
 Damna tui: prolisq; tuæ: stragemq; tuorum.
 Namq; ego si paulū afflicto sum corpore pressa
 Nil tamen est in me flendum mihi: sidera carcer
 Parturit iste mihi: faciunt tormenta beatam
 Et iam finis adest: noctem iam terminat ortus
 Lucifer: & clari facies aperitur Olympi.
 Sic ait. auditas quasi quædam oracula voces
 Cum duce Porphyrio voluens regina Sibyllam
 Cœlitus afflatam nec verba humana sonantem
 Extimat: & paucis sic est affata Puellam.
 Credimus o Virgo cœli te arcana tenere
 Nec te tanta pati nec te sine numine fari.
 Credimus & Christo tecū: volumusq; salutis
 Participes tantæ fieri: clarescere Christus
 Incipit: & totum late regnare per orbem.
 Omnia Christus habet: rubet oīs sanguine tellus
 Innocuo. memini Romæ vidisse gregatim
 Christigenas duci: & quosdam perijisse ferarum
 Morsibus: & quosdā gladijs: in flumine quosdā
 In mare cōplures fodienda ad marmora missos.
 Flumina terra fretum fuso sacrata cruore
 Numē habēt Christi: debent & omnia Christo.
 O fragiles curę. Exclamatio cum irrisione.

Quod Lacus nurius. Lacium Italiæ pars in qua Tyberis
 ha hostia: & Roma terrarum caput quindecim mille passuum

PARTHENICES SECVNDAE

in teruallo a mari. Plinius auctor.

**Imp. Con
stantinus.**

Cū dignior ipso. Constantinū intelligit: qui primus liberā diuini verbi predicacionē pmisit tēplaq; in Christi honorē cōfirui: ut Ecclesiastica tradit historia. Constancio enim Eboraci moruo: Constātinus eius & Helenæ filius occidētis imperiū: maximo omnium consensu adeptus est. Maxenciū prætoriani milites tumultu excitato Augustū nuncuparūt. Constātinus cōtra Tyrannos reliquos Liciniū (qui Constātini sororē in uxorem habebat) & Maximinū mouens: Maxenciū prælio vicit ad pontē Miluium: atq; ita superat: ut dum præ dolore suarum fraudum oblitus: pontē ad decipiendū hostem structum decipulis transit: cum magna parte suorum satellitū submergitur. Ob hoc Poeta dicit principem missum ab occasu qui insignia Christi feret: omittis aquilis. Nā iturus ad bellum non alio signo quā Crucis usum legimus. Quod sereno celo dū in Maxencium mouet & viderat & adorauerat: astatesq; angelos audierat dicentes. Constātine in hoc vinctes: quod eciam fecit ac Tyrannos omnes a ceruicibus populi Romani Christianorūq; depulit: ut in Ecclesiastica historia tradit Socrates: tum Eusebius Pamphili qui id se ab Impatore Constantino audisse refert. Sic ait. Vxor Maxenciū una cum Porphyrio hæc Catharinæ verba audientes ad Christi fidem conuertuntur ut Poeta profequitur: & diuæ Catharinæ historia habet.

Socrates.
Eusebius.

**Vidi ego Cecilix pœnas: & flebile sanctæ
Funus Anastasix vidi: Euphemixq; dolores,
Tyburti fratrisq; necem, crudelia nobis**

Cecilia

Vidi ego Cecilix pœnas. Poeta noster eos sequitur: qui Urbanum Pontificē sub Diocliciano fuisse perhibent: qui Valerianum virum præstantissimū beatę Cecilix sponsū: & Tyburcium eiusdē Valeriani fratrem ad fidem Christi perduxit qui postea martyriū constanti animo tulere. Quā condicio niam eciam Cecilia subiit in domo paterna: iam antea suo rogatu ab Urbano Deo dicata. Grauior historia tradit hunc Urbanum illorumq; sanctorū passionem fuisse sub M. Aurelio Antonino cognomento Heliogabalo: quod sibi nomen a Sole desumpsit: cuius sacerdos erat. Phœnices enim Heliogabalū Solem vocant.

Heliogabalus.

Funus Anastasix. Anastasia sub Diocliciano passa legitur tū Euphemix. Tyburti fratrisq; Valeriani sponsū Cecilix.

Vulnera Chryfogoni veniens narrauit ab Istris
 Nuncius: & fateor lachrymæ cecidere tepentes.
 Hippolytus laniatur equis. Laurencius ardet:
 Nec superare viri flammæ neq; ferrea possunt
 Verbera. sic emitur cælum: sic inuidus Orcus
 Vincitur: & nulla esse potest victoria maior.
 Iam mea terruerant crebræ corda intima mortes
 Et tanta horrebam passim lamenta: Virumq;
 Sæpius increpui: verum furibundus & atrox
 Nec seruare modum miseris neq; parcere nouit.
 Viderit ipse suam sortem, nos castra subimus
 Christe tua: & posthac tua numina sola seque-
 Pauca pati facius: breuibuscq; æterna parare mur
 Gaudia supplicij: quã dum fugiencia frustra
 Complexi bona conamur retinere laborem
 Perdere: & ifernos demũ descendere ad amnes,
 Sic ait. & rubro surgebat ab æquore fulgens
 Lucifer: & Calium rutilans Aurora cacumen
 Luce colorabat crocea. Regina comesq;
 Porphyrius fletu madidi rediere per umbras.
 Nona dies aderat: turba stipante Tyrannus
 Affuit: at decima subierunt mœnia luce
 Rethores acciti verborum ambage parata.

Vulnera Chryfogoni. Beatus Chryfogonus Diocliciani iul
 fir: biennio integro in vinculis detentus: multa perpeffus san-
 cte Anastasie alimonijs fouebatur. Hunc Dioclicianus iussit
 sibi Aquilegiæ presentari: cumq; Idolis sacrificia recusaret de
 collatur ad aquas Gradatas: corpusq; in mare deijcitur: quod
 postea in possessione quæ ad Salices dicitur inuentum a Chri-
 stianis sepelitur. Dicit Poeta nuncium ab Istris venisse.

Sunt autem Istri populi in Italiæ ambitu: primi Illyrici lit-
 toris: Italiæ Carniscq; vicini auctore Strabone: neq; ab Istro Ister.
 hoc est Danubio nomen habet; cum nequaquam is Adriaticus

F f ij

Strabo

Chryso-
gonus.

PARTHENICES SECUNDAE

Aquileia. cum sinum contingat. Sed a quodam fluuio illi cognomine: per quem Iason a Colchis reuertens / nauigationem fecit. ex Strabone Plinioq; testibus. Est autem Aquileia Carnorum ciuitas vicina Istriæ: in qua Diodiciano Chryfogonum præsentatum diximus. Strabo Plinius

Hippolitus lanuatur equis lau. ard.
Sic ait Regina. Et rubro. s. ob. fulgens ad Aegypti situm respiciens ortum solis describit.

Arduus ad leuam portum subeuntibus alta
Rupe locus surgit Phariæ contrarius arci
Vnde licet totam claris prospectibus urbem
Subiectasq; rates sinuosaq; littora portus
Et procul in Cyprum fluctus spectare natâtes,
Hic fuit Antoni cum iam Cicerone perempto
Victus ab Augusto ciuilia poneret arma
Regia: mox iterum renouata in littore pugna
Fractus i has fugit latebras: noua moenia Cæsar
Nicolim dicens statuit: monumetaq; victor
Inclya Pelleis posuit contermina portis.

hoc est mare Aegyptium

Timoniū Arduus ad leuam. Poeta Timoniū describit locum. De quo Strabo sic loquitur. In magno portu iuxta ingressum ad dextram est insula & turris Pharus. Ad leuam sunt Cautes & Lochias promontoriū in quo regia est. Ingressi ad sinistram sunt interiores regiae continet his quæ sunt in Lochiade: quæ multas & varias mansiones & lucos habent. His occultus & clausus portus subiacet: qui proprius est Regi. Item Antirhodus insula: quæ ante effossum portum iacet: & regiam habet & paruū portum: supra hanc theatrum est: postea Posidiū flexus quidam ab eo prominens quod Emporiū vocatur: & Neptuni templū habet. Id Antonius addito aggere: fecit ut magis in medium portum emereret. In extremo regiam domū construxit quam Timoniū appellauit: idq; in extremo fecit: quum ab amicis derelictus post Asiaticam calamitatem Alexandriæ discessisset: statuens sibi solitudinem quandā: reliquam vitā quā victurus erat: a tot amicis destitutus. Strabo

Pharus Arduus ad leuam. portum magnū scilicet Phariæ cont. arci. nā ad dextram Pharus est insula & turris, Vnde licet totam. Alex

Strabo andriā urbem. Sinuosaq; littora. Alludit ad Strabonis verba dicentis. Nam cum Litorea regio sit sinuosa: duo promontoria in mare emittit. Inter quæ insula iacet: quæ portum claudit. Ei namq; per longum obijcitur. Accedit quod inter medio freto petre sunt: partim aquis aperte partim eminentes contine nue occurrentē ex pelago fluctum exasperantes. Ipsumq; insule promontoriū est petra quedā mari circumluta.

Appiāus: Hic fuit Antoni. M. Antonius acerrimus Ciceronis inimicus: per Popiliū lenam Ciceronem interemit: qui caput ei abscidit: & dexterā: qua oraciones illas luculentissimas in Antonium veluti Tyrannum exaravit ad Demosthenis in Philip/pum editariū similitudinē: ut Apianus scribit.

M. Antoni
Popilius
Lena

Plutarch. Victus ab Augusto. Ad Accium Epiri promontoriū Antonius cum Cleopatra deiectus primo in Libyam peruenit: ubi posteaquam ab eo Copie descuerunt Alexandria se recepit. In teresa Cæsar quoniā res urbanæ presenciam suā desiderare videbantur in Italiam redijt: facta est igitur dilacio belli: quoad Cæsar tranfacta hyeme exercitu per Libyam misso: ipse per Syriam in Aegyptum contenderet. Captoq; Peluso exercitum Alexandria adduxit & in ipso Hippodromo castra posuit. Antonius urbe egressus & multa & præclara rei militaris facinora ostentans: equites Cæsarit in fugam verit: & usq; ad castra persecutus est. Postridie a militibus & equitibus destitutus se ipsum gladio interemit. auctor Plutarchus.

Strabo Noua moenia Cæsar. Nicopolim dicens. Per Hippodromū exeunti est Nicopolis q̄ habitacionē ad mare habet. Vrbe non minorem. distat ab Alexandria stadijs. xxx. Hic locus summe a Cæsare Augusto cultus est: propterea quod hic prelio eos superauit: qui cum Antonio cōtra se exierant: & impetu facto urbem cepit Antoniū vero coegit: ut ipse sibi manum afferret: Cleopatram ut viua in potestatem suam veniret. quæ paulo post & ipsa se in vinculis clam admoto aspidis morsu: vel veneno delibutorio confecit. Strabo auctor. Monumētāq; victor. Nā a victoria quā Græci πικυρ dicunt Nicopolis dicitur. Aliam statuit Augustus in sinu Ambracio.

Nicopol.

Iuuenalis Inclyta Pelleis. Alexandriā Pelleā appellat ppter Alexandriū conditorē: qui e Pella Macedoniæ in qua natus est & Pelleus dicitur Iuuenalis. Vnus Pelleo iuueni non sufficit orbis. Est & alia Pella: curiæ Syriæ urbs Ptolemæo teste.

alexandria
Pella

Prolome. Hic igitur positis amplissima sedibus aula
Cingitur aulaeis / longo velamina tractu

PARTHENICES SECVNDAE

Accipit: & picto paries vestitur amictu.

Timon

Hicigitur posita. Poeta Topothesiam Timonij hucusq; fecisse videtur. Antonius enim domū quandā in mari apud Pharium ædificauerat: quo ciuitatē & amicos effugeret: quasi hūani generis exul. in ea ipse habitabat Timonē (ut aiebat) imitatus: & similia inuita perpeffus. Fuit autem Timon Atheniensis temporibus maxime Pelopōnesiaci belli: ut ex Aristophanis & Platonis poematibus intelligi potest. Describitur enim in illis ut odiosus & inhumanus: fugiens hominū congressus colloquiaq; omnia: præter unius Alcibiadis qui ea tempestate adolefcens erat: & lingua maxime promptus. Hunc Timon cū libentissime amplexaretur interrogatus: qd ita faceret: respōdit ideo se adolefcentem amare: quod intelligeret illum multo rum malorū Atheniensibus causam futurum. In Timonis se pulchro hæc carmina inscripra fuere. Hic sum post vitam miseramq; inopemq; sepultus: Nomen nō quæras Dii te lector ma le perdat. Auctor Plutarchus. Timonis meminit & Cicero in Lelio. Apre Poeta hunc locum Maxecio assignat: qui odio Timonio Antonianoq; dignus ab omnibus sæculis reputabitur ob Virginis Catharinæ crudelem infandamq; necem.

Plutarch.
Cicero

Hic Ninus & coniunx sexum mentita virilem Coctilibus muris Babylona Semiramis ambit.

Ninus:

Hic Ninus & Coniunx. In Asia priscais temporibus regna uere Indigetes: quorum gesta nomenq; vetustas aboleuit. Primus rex Assyriorū: scriptores nactus est Ninus: qui cum superioribus omnes gloria: & rebus gestis superasset: & urbem quoq; ingentem condere statuit: cū par magnitudine: nec; fuisset antea: neq; esset futura. Nulla enim postmodū urbs tanto ambitu: tantæ mœniū magnificēcia cōstructa est. Altitudo murorum pedum centū. Latitudo quā tres currus simul perambularent. Turres mille & quingentæ: quarū altitudo pedū est ducentorū. Habitare eam coegit maiori ex parte Assyrios: & quædam potenciores. Ex reliquis nacionibus volūtarios assumpsit. a nomine suo urbem Ninā appellans supra Eufratē urbem condidit: non æqua laterum dimensione: nā duæ muri partes longiores erant reliquis. Horū latus quodlibet longitudine est stadiorum centū quinquaginta. Breuiores stadiorū nonaginta. Qua muri dimensione ambitus stadia circūplectitur: quadringenta octogintaq; auctor Diodorus.

Nina

Diodor.

Semirāis:

Semiramis. uxor Nini viro mortuo non ausa credere Impe

rum imaturo filio: simulat se pro uxore Nini filiū: pro scemi
na puerū. Nā & statura utriq; mediocris: & vox pariter graci
lis: & liniamentoz; qualitas matri ac filio similis. Magnas de
inde res gessit: quas; amplitudine: ubi inuidiā superatam pu
rat: quæ sit fateatur: quemue simulasset. Hæc Babylonîa condit
dit: murūq; urbis cocto latere circūdedit harena: pice: bitumi
nie interfrato. Auctor Iustinus. Iosepus ad Apionem grama
ticum scribens: longe ante Babylonē conditā contendit Semi
ramis cū filij concubitū petisset: ab eodem interfecta est: duos
& quadraginta annos post Ninū regno potita. Iustino aucto
re. Quidā fabulatur illā in colūbā versam ut Diodo. scribit.

Babylōia:

Iustinus.
Iosepus

Diodor

Assyrj Reges Persæ Mædicq; sequuntur.

Hic Cyri genus & pugnae funuloq; cruentum.

Et Thomyris vultu Scythiæ Regina superbo
Sanguineum Regis caput insertabat in utrem:

Id quoq; subscriptum Grais epigrāma figuris

Debita sanguineo mors sanguinolenta Tyrāno.

Assyrj Reges Regnū Assyrionz; ad Medos puenit: ab his ad
Persas Poeta noster in Auleis depictos fuisse designat Assyrio
rum Medorū Persarumq; Reges.

Hic Cyri genus. Cyrus Persarū rex subacta Asia: & uniuers

Cynus.

so oriente in potestare redacto Scythis bellū intulit. Erat eotē
pore regina Scytharū Tomyris: cuius filiū Cyrus insidijs pa
ratis cū exercitu deleuit. Tomyris orbitatis dolorē non in la
chrymas effundit: sed in ulcionis solacia intendit: hostesq; recē
ti victoria exultantes: pari insidiarū fraude circūdedit. Quip
pe simulata diffidencia ppter uulnus exceptum refugiēs: Cyre
adusq; angustias perduxit: ducētaq; ibi milia Persaz; cum ipso
Rege trucidauit. Caputq; Cyri in utrē sanguine plenum conici
Regina iubet: cū hac exprobraciōe crudelitatis. Sacia te sanguie
quē sitisti: cuiusq; infaciabilis fuisse. aucto. Iusti. Herodo. q.

Tomyris

Herodot.
Iustinus.

Hic Iouis & Semeles Gangetica filius arua

Vastat: & imbelles inuoluit cædibus Indos.

Hic Io. In hac pte picturæ Bacchus Iouis & Semeles filius:
ut est in fabulis: Gangetica. Gāges Indiæ fluuius hūc quidā
fontibus icertis nasci: & Nili mō exundare phibēt. Alij volūt e
Scythicis mōtib; exoriri. Soli. auctor. Indiā Liber p̄ prius
gressus eutpote q; Indis subactis primus omnū triumphauit.

Ganges

Solinus
Strabo

PARTHENICES SECVNDAE

Diodoro Solinoq; testibus. Deinde Hercules Strabo auctor:
Miles Alexandri longinquum nauigat æquor:
Diues & emissis petitur Taprobana mergis.

Onesicritus

Miles Alexandri long. Mare Indicum Onesicritus nauium
Alexandri prefectus nauigauit. Nam copijs trifariam diuisis:
Alexander cum exercitus parte per Gedrosiam profectus ē: re
motus a mari quingentis stadijs per plurimum: ut simul & clas
si oram comoda pararet: & ipse nonnuncq; mari appropinqua
ret: exercitus vero partem cum Cratere premisit in mediterranea
neam: ut & Arianam caperet. & in eadē loca procederet: in quē
ipse iter esset facturus. Classē autē tradidit Onesicrito. Stra
bo auctor.

Strabo

Taprobane

Diues & emissis. Taprobane insula oīm Indiæ insularum
Australissima ut Strabo ait. Incipit ab Aeoo mari inter ortū
occasumq; solis. Indiæ prætexta & quondam. xx. dierum nau
gacione a Prasiana gente credita distare: mox quā Papyraceis
nauibus armamentisq; Nilī peteretur ad nostrarū nauū cur
sus septem dierum intervallo taxato. Mare iter est vaduosum se
nis nō amplius altitudinis passibus: sed certis canalibus adeo
profundum: ut nullę anchorę sidant. Ob id nauibus utrinq; p
ræ: ne per angustias aluei circum agi sit necesse. Syderum in na
uigando nulla obseruacio. Septentrio non cernitur. Sed volu
cres secum ferunt: emittentes sepius: meatumq; earū terras pe
tencium comitantur. ideo Poeta dicit Taprobana peti: emis
sis Mergis. Mergus autem auis est genus. Horacius Si q̄s nūc
Mergos suaues edixerit assos. superiora ex Plinio Solinoq;.

Strabo

Volucres

Namq; polus gemina qui circumscribit arcto
Occidit: & gelidos illic non porrigit ignes.
Sidera sunt illi nobis incognita celo
Quæ diuersa creant illis animancia terris
Diuersosq; hominū mores aliumq; colorem.

Horacius
Plinius
Solinus

Mergus

Nāq; polus. Nam Septentriones nequaq; conspiciuntur. Ver
gilię nuncq; apparent. Lunā ab octaua in sexradecimā tū su
pra terram vident. Lucet ibi Canopus sydus clarum & amplif
simū. Solinus auctor. Nascitur apd̄ eos Oriza. mel. Zinziber
Beryllus: Hiacintus. & uniuersorum metallorū genera. Auro
& Argēto habundant: Elephātes gignit & tigres. auctore Pro
lemeo. Ap̄te igitur Poeta diuitem dixit.

Solinus

Ptolomeo

Quando dies illis oritur densissima nobis
Nox silet: & medio voltuntur sidera lapsu.

Plinius

Quādo dies illis. Plinio auctore: diu existimatū est Tapro-
banem alterum orbem terrarū esse Antichthonē appellacione
Sed Alexandri gratas aliud ostendit: tum Claudij principis.

Huc igitur Romana cohors cum Rege Latino
Septaq; multiplici Regina satellite venit
Certamen visura nouum: & sine nomine turba
Plurima. substratis aurata tapetibus alto
Fulget sella loco: quam vix Maxencius ostro
Splendidus & gemmis late rutilantibus intrat.
Quinquaginta acres animis linguaq; disertis
Rethores ad leuam positū ascendere tribunal.
Pellitur e medio vulgus: sedere Latini
Ad dextram procures: Lagide tenuere sinistram
Ordinibusq; silent completa sedilia longis:
Ingreditur Virgo tanti certaminis auctor.

Huc igitur. Ad Timonium: non ad Taprobanem quam pi-
tam fuisse in Auleis descripsit.

Ingreditur Virgo. Post confessum Latinorū: id est Roma-
norum & Lagidarum id est Aegyptiorum.

Quā cir cū magno Nasamō strepit agmie lictor
Gens fera gens immanis gens ex æquore predas
Cū miseros aquilo iacit in vada Syrtica nautas.
Splendida lucifero similis Catharina nihilq;
Extenuata fame & roseo spectabilis ore.
Nam Deus ut saui torqueret pectora Regis
Illius Ambrosia vultum frontemq; comasq;
Tinxerat: & totam caelesti afflauerat aura.
Iussa sedet. trabs alta ligat pendencia pugnae
Præmia: stant versis arrecti vultibus omnes.
Cuncta silent: Regis nutu data copia fandi.

G g

PARTHENICES SECVNDAB

Talia tum primus sumpsit primordia Rhetor.

Nafamon

Quam circum magno Nafamon. Nafamones populi sunt Libyæ iuxta fyrtes: viuunt ex præda naufragorum. Syllius. Hinc coit equoreus Nafamon inuadere fluctu Audax: naufragia & prædas auellere ponto.

Syllius

Maxime Romulidum Cæsar: quæ Iupiter unū.

Deligit immensi cui sint conforcia regni.

Non ego dicendo laudes æquare Deorum

Posse puto: neq; enim fas id mortalibus ullis.

Sed ne tanta leues verbosa licencia linguas

Inflat ut in Superos passim conuicia iactent

Pauca loqui suasit pietas: causamq; tueri

Cœlicolum: qui te Cæsar Romanaq; regna

Præcipuis tollunt studijs: qui Barbara tandem

Ausonia sanctis domuerunt legibus arma.

Maximus hic orbis gemino qui nititur axe

Quem decorant æternis ignes: quæ circuit ardēs

Lumine perpetuo Titan germanaq; Phœbe

Nil loue maius habet: sedet alto in vertice mūdi

Tartaraq; & terras cōplexus & æquor & auram

Imperio æternō regit: omnia Iupiter implet.

Omnia mente gerens animo procul aspicit òne

Tempus: & incumbēs cubito vigil excubat: ipsi

Nulla quies & summa quies: ab origine factum

Seruat opus: semperq; nouis noua corpora for-

Suscitat: ex astris animas vitalibus haurit

Quas ī mēbra pluat: mox vitæ munere functas

Euocat ad cœlos iterum: post tempora soli

Nota sibi rursus emittit: rursumq; reducit.

Hoc opus est quod sine caret: sed summa voluptas

Ipsi operi coniuncta quies æterna vocatur.

Ipse sibi tantis inolis ne solus habenas
 Fleteret, ut tanti facerent communia regni
 Gaudia: progeniuit natos: quos sustulit inter
 Sidera ut ex alto curent mortalia caelo.
 Sic Venus & Pallas sic Mars seriesq; nepotum
 Surgit: ut Aeneas & Romæ conditor urbis
 Romulus: & claro stellatus in æthere Cæsar.
 Indigetescq; alij: quorum tutela iacentes
 Mittitur in terras, meritis pro talibus ipsi
 Cum dare nil melius possint fumantibus aris
 Thura ferunt homines: onerantq; altaria donis
 Tempa locant: tantoq; Deos testantur honore.

Maxime Romulidum. Oratio Rhetoris est in genere demonstratio: primo continens laudes Deorum: & ab utili persuadet Idolorum cultum: quoniã Imperiorum auctores dii fuerunt. Argumētatur deinde a contrario pietatis. Sacrilegium detestans multis exemplis: nititur tum persuadere Virgini cultū Deorum quem vel nuptijs acquiescens: vel casta & pudica permanens prestare possit: & quasi Dilemate eam comprehendēs In fine a contemptu & vilitate Christianæ religionis argumēta deducendo persuadere contendit.

Virgil

Quem Iupiter unum Deligit im. m. c. f. consortia regni.

Virg. Diuisum Imperium cum Ioue Cæsar habet.

Ex astris animas vitalibus &c. Platonis mentē recitat Poeta Nam ex lacteo circulo animas in terras descēdere autumat Plato. Descensus vero ipsius quo anima de caelo in huius vitę inferna delabitur sic ordo digeritur Zodiacū ita lacteus circulus obliq; circūflexionis occurſu ambiendo amplectitur: ut eū q̄ duo signa tropica Capricornus & Cancer feruntur) interſecet. Has solis portas Physiici vocauerūt: q̄a i utraq; obuiāte solsticio: ulterius solis inhibetur accessio: & fit ei regressus ad Zonę viā: cuius terminos nunq; relinqt. Per has portas aiæ de caelo in terras meare: & de terris i caelū remeare credūtur: ideo hoīm una: alia Deorū vocat. Hoīm cācer: q̄a p̄ hūc in inferiora descēsus est Capricornus Deorū q̄a p̄ illū aię in proprię immortalitatis sedē & in Deorū numeb; reuertuntur. auctor Macrobius.

Macrobi.

Progeniuit Natos. Cur Ioui filij & filia.

G g ij

PARTHENICES SECVNDAB

Hinc Ephesi moles: Dodoneæq; columbæ.
Hinc Ammonis opus Clarij q; oracula Phœbi
Et Lyciæ sortes: & Delphica Phocidis antra.

Ephesus

Hinc Ephesi moles. Ephesus ciuitas est Ionice Ptolemeo auctore Plinius alterum lumen Asiæ appellat. libro quinto. Templum Diane celeberrimum habuit. Quod Græce magnificentiæ veram ammiracionem Plinius libro. xxxvi. dicit extare: factum a tota Asia annis ducentis viginti. In solo id palustri fecere: ne terra motus sentiret: aut hiatus timeret. Rursus ne in lubrico: atq; instabili fundamenta tantæ molis locarentur: ante calcatis ea substrauere carbonibus: dein velleribus lanæ. Vniuerso templo longitudo est quadringentorum viginti quinque pedum: Latitudo ducentorum viginti. Columnarum centum vigintiseptem a singulis Regibus factæ sexaginta pedum altitudine. Ex his triginta sex celatæ. Vna a Scopis. Plinius auctor templi & nunc & olim Asylum erat. Strabone teste.

Ptolomeo.
Plinius

Plinius

Plinius
Strabo
Ephorus.

Dodona.

Dodoneæq; colubæ. Templum Iouis in Epiro. auctore Ephoro: a Pelasgis conditum. Nam Pelasgi inter potentissimos Græciæ populos antiquissimi celebrantur. Quo circa Poeta ita cecinit. Dodonee rex Pelasgice Iupiter Heliодουςq; Dodona inter quercus sedes Pelasgorum extitit. Strabo auctor. De colubis alibi diximus ex Herodoto.

Strabo

Ammon.
Diosius

Hinc Ammonis opus. Dionysius ex Ammone & Amalthea in Libya natus templum patri construxit. auctore Diodoro. Traditur Ammon galea in bellis usus: cuius insigne fuerit Arietis caput. Sunt qui ipsum dicant in temporibus paruula habuisse cornua: propterea filium eius Dionysium eodem fuisse asperitum: posterisq; traditum hunc Deum cornua gestasse. Auctor Diodorus libro quarto. ideo & Ammon sub specie Arietis colitur Syllius. Inter anhelantis Garamaras corniger Ammon Fati dico pandit venientia secula luco.

Diodoro

Syllius

Clarium.
Colopho

Clarij q; oracula Phœbi. Colophon ciuitas est Ionica & anteam Apollinis Clari lucus. Strabo auctor.
Et Lyciæ sortes. Lycus Pandionis filius Lyciæ nomē dedit cum prius Termile diceretur. auctor Herodorus. Hic iuxta Xanthum fluuium templum Lycij Apollinis erexit. Diodoro teste. Vir. Italiam Lyciæ iussere capescere sortes.
Et Delphica Phocidis antra. Vniuersis Parnafus consecratus existit & Antra: & alia loca honore & sanctitate digna continent. Strabo auctor.

Strabo

Herodotus.
Diodorus
Virgil.

Nāq̄ hominū miserata graues pia numia curas
 Dant varijs responsa modis: instancia bella
 Insidias pestemq̄ monent casusq̄ sinistros
 Ingruere: humanis nunquam tacuere vocata
 Supplicijs, tumidus Medo cum milite Graios
 Opprimeret Xerxes miserantū oracula Diuū
 Vincendi docuere viam, cum Punica bella
 Cladibus innumeris Italos Romanaq̄ regna
 Concuterent: Diuū Phrygio de littore mater
 In Latium translata grauem sedasse tumultū
 Dicitur: auspicijsq̄ Deæ vicisse Latinos
 Et nedum eiecisse suis de finibus hostem/
 Sed Libycos eciam ferro flammaq̄ Penates
 Vastasse: atq̄ armis Birsam euertisse potentem.

Nāq̄ hominū. Deos misericordia hominū motos dicit ad
 perhibenda oracula varijs modis.

Tumidus Medo. Xerxes Rex Persarum septingēta milia de Xerxes

Iustinus regno & trecenta milia de auxilijs armauit: Græciq̄ bellū in/
 tulit: naues quoq̄ decies centum milia habuisse dicitur. Iusti/
Iuuenalis no teste: ut nō imerito proditū sit: flumina ab exercitu eius sic

cata: Iuuenalis: epotaq̄ flumina Medo. Huic tāto agmini dux
 abfuit. Ceterum si Regem spectes: diuicias non Ducē laudes:
 quarū tanta copia in regno eius fuit: ut cum flumina multitu/
 dine consumerentur: opes tamen Regiē superessent: cum Leo/
 nida Lacedæmoniorū Regē ac Thermopylas terrestri plio cōfli/
 xit. Deinde iuxta Salamin nauali prēlio victus: consilio & au/
 thoritate Themistoclis Atheniēsis (ut Plutarchus Herodotus

Plutarch. q̄ scribunt) relicto Mardonio duce: qui auspicijs Pausaniē La/
Herodor. cedemoniorū Regis superatur apud Plateas in Boecia. Victus

Iustinus. Mardonius veluti ex naufragio (ut Iustinus ait) cum paucis
 aufugit: castra referta regalis opulentiæ capta sunt. Vnde pri/
 mum, Græcos diuiso inter se auro Persico: diuiciarum luxuria
 coepit.

Vincendi docuere viam. Aduentante enim Xerxe Apol/
 lo delphicus consultus: respondit Atheniensibus ut salutē mu/
 ris lignis tuerentur, Themistocles nauium prēsidium demō/
 stocles.

PARTHENICES SECVNDAE

stratum ratus: persuadet omnibus patriā municipales esse: hoc est ciues: non moenia ciuitatemq; nō in edificijs: sed in ciuibus positam. Melius itaq; salutē nauibus quā urbi cōmissuros. huius sententiā etiā Deum auctorem esse. Plutarchus Iustinusq; auctores. Herodotusq;.

Plutarch.
Iustinus
Herodot.
Liuus

Cum Punica bella. Bello punico secūdo multis cladibus Romani per Annibalē afflictī: ciuitatē (ut Liuius inquit) recēs religio inuaserat: iūento carmine in libris Sibyllinis: quod tale erat. Quando hostis alienigena bellum Italiā intulisset: eum pellī Italia vinciq; posse: si matris Deum e Pessinunte numen Romam aduectū foret. Itaq; Scipione & P. Crasso cōss. legati ad Attalum missi sunt. M. Valerius Leuinus. M. Cecilius Metellus. P. Sulpicius Galba. & Tremellius Flaccus & M. Valerius Falco: quos Attalus comiter exceptos deduxit in Phrygiā: & sacrum lapidē: quē matrē Deum esse incolāe dicebant tradidit: ac Romā deportari iussit.

Pessinū
Annibal

Matrē Deū.

P. Scipio.

De finibus hostē. Annibalē. Sed Libycos etiā. P. Scipio Africanus Proconsul e Sicilia in Africā traiecit. M. Cornelio Cethego: & P. Sempronio Tuditano Conss. deuicitq; Annibalem in patriam reuocati: fugauitq; Carthaginemq; sub tributum redegit. Liuius auctore.

Byrsa

Byrsam. Dido mulier e Tyro pfecta in Libyā enauigauit: & eo loco ubi nunc Carthago sita est cōsedit. Expellētibus deinde eam incolis: tantū soli deprecata est: in quod se conferret: q̄tum taurino corio circūdare posset: Ea ex causa primum risus inter Phœnices ortus rei exilitate: demū qui eiusmodi foret astus scire cupientes: concessuros se iureiurando firmare. Hi coriū per minuta secantes circūposuere loco: ubi nūc Carthaginis arx residet: quæ ob id Byrsa appellata est. Auctor Appianus. Destrueta autem fuit Chartago: cum Byrsa tercio Punico bello eodem teste.

Liuus

Appianus.

Quid referam auxilio Iouis & Iunonis ab arce
Deiectam Senonū gentem: & Capitolia forti
Diuorum protecta manu: pestemq; repulsam
Moenia cū Phœbo satus atq; Corōide nympha
Versus in effigiem colubri Romana petiuit:
Quo fit ut impietas atq; irreuerencia Diuum
Sit scelus horrendum: & nullo debile sacro.

Sacrilegas odere manus : odere superbos
 Numina. Tantalidis natos Latona peremit.

Quid referam. Brennus Gallorum Senonum rex Roma/ nis ad Alliam fluvium deuietis Urbem occupavit Anno tri/ centesimo & sexagesimo ac paulo plus ab Vrbe condita : cũq; iam Capitolium Galli occupassent: sacri Anseres iuxta Iuno/ nis templum vigilantes: ac tumultuantes ob famem qua vexa bantur: statim Gallorū ingressum percipiunt. Qui cum inter se clangore & cursu feruntur: omnes e somno Romani exper/ giscuntur: Gallos ab arce deturbant: periculumq; evadūt. hāc Capitolij defensionē Rhetor Ioui & Iunoni pręstat. Superiora ex Plutarcho Liviōq;.

Brennus:
 Allia

Liuius
 Plutarch.

Ovidius.

Strabo
 Plinius
 Solinus

Strabo

Pestemq; repulsam. Romani continuis tribus annis Pestilē cia laborantes inspectis libris Sibyllinis : Aesculapium Phœ/ bi & Coronidis nymphæ filium (ut est apud Ovidium in Me/ thamorphosi) sub forma serpentis duxerunt ad Urbē ex Epi/ dauro. Est autem Epidaurus Achaïæ ciuitas. Strabone Plinio epidaurus
 Solinoq; auctoribus. Est autem insignis ciuitas præsertim ex Aesculapij claritate nobilitata. Quem varia morborum gene/ ra curasse somniati sunt homines. Erat vero templum ægro/ tancium multitudine usquequaq; refertum pendentibusq; ta/ bellis: in quibus sanati lāgores erāt inscripti. Strabo auctor.

epidaurus

Aesculapius

Tantalidis natos. Sacrilegos punitos nunc inducit: & Niobe. Niobe.
 ben cum filijs: a Latona per Phœbum interemptos. de quibus alibi in Prima Parthenice. Tantalidem fletu lachrymis Cissei/ da vines.

Iupiter anguipedes congestis montibus ausos
 In Superos tentare viam: curruq; volanti

Iupiter anguipedes. Gigantes cum Deos cœlo pellere cona Gigantes
 rentur: a Ioue fulminati fuerunt. hos serpētinis habuisse pedes scribit Ovidius in Fastis.

Ovidius.

Aeolidem aggressum tonitru simulare fragorē
 Fulmine deiecit: toruæq; Lycona Regem
 Induit ora feræ. nudus cute Marsya Phœbum
 Reperit ultorem. temeraria sensit Arachne
 Pallada Cæcropiam. mentitæ Pergama Troiæ
 Ira tridentiferi perterruit Enosigei.

G g iij

PARTHENICES SECVNDAE

- Salmōeus** Aeolidem. Salmoneus ex Aeolo Deucalionis est ortus. qui ex Aeolide cum magna suorum manu profectus: constitit in Elea apud fluuium Alpheum ubi ciuitatē a suo nomine Salmoneā condidit. hic ob superbiam atq; impietatē: contracto subditorū odio Iouis fulmie conflagrauit. Diodorus auctor. Poetę imitatum eum dicunt Iouem: ac fulmina iecisse: curruq; tonitrua simulasse. Vnde apud Inferos punitur Virg. Vidi & crudeles dantem Salmonea poenas: Dum flāmas Iouis & sonitus imitatur Olympi.
- Lycaon** Lycaon. Arcadię rex. Lycaon Titani & terrę filius: solitus hospites necare a Ioue in Lupum mutatur. Ouidius in primo Methamorphoseon.
- Marfya.** Marfya. Marfya tibia inuēta: modulacione clatus: Phœbū in certamen prouocauit. Nyseis iudicibus superatus: a Phœbo excoriatus fuit: ut Diodorus scribit. Ouidius in Fastis Prouocat & Phœbum Phœbo supante pependit: Cęsa recesserunt a cute membra sua. Eiusdē nominis fluuius est: qui Apameam urbem interluit: ortus Celenis colle & urbe eiusdē nominis. Hinc Antiochus Soter homines transtulit in eam quę nūc Apamea dicitur & urbē appellauit de nomine matris Apame Artabazi filię: quę Seleuco Nicatori nupta fuit. auctor Strabo. Vnde male a Plinio accipitur Celenas Apameam dictas.
- Arachne.** Arachne. Hęc fuit puella Lydia: quę cum se pręponeret Minere: conuersa fuit in Araneā: ut Ouid. in. vi. Methamorphoseon canit.
- enosigeus** Enosigei. Neptunus ἐνοσίγαιος habet epitheton ab ἐνοσίγαιος concussio & γαῖα terra. eo quod terram quaciat. Io. Carm. melitano teste. hunc Laomedon cui ad muros Ilij adiutor fuit condendos: decepit periurio. Vnde Troiana moenia capta fuerunt ut est apud Virgilium.

Diodor

Virgil

Ouidius.

Diodor
Ouidius.

Strabo

Ouidius:

Io. Carm.

Virgil

Sed quid ego annitor Phœbo supaddere lumē?
Ista satis fulgore suo sententia nota est.
Et scelus a Superis habet & sua pręmia virtus.
Quare age conceptum Virgo deponere furorem;
Nec tentare Deum genus infelicitate aude.
Sed quid ego. Superfluis argumentis se dicit uti: cum Superi
peri scelera ulciscantur virtutiq; munera pręstent
Est thalamis prelata Venus prelata puellis
Nubilibus. tædas nisi sis pertesa iugales

Sit tua cura Venus, quod si seruare pudorem
 Virgineum mauis tibi sit tutela Dianæ:
 Numen utrunq; pium, tua q; iam possidet orbē
 Vota secundabit Cæsar, quid pallida moeres?
 Pone metū Virgo infelix, resipisce parumper,
 Pro generis splendore tui connubia Cæsar
 Clara dabit, nam te Lagidanū a sanguine ductā
 Cōmemorāt: proauos semencq; imitare paternū
 Et cognosce Deos quos agnouere parentes
 Ante tui, quisnam nugas persuasit aniles
 Ut genitum obscura segniq; propagine Christū
 Numē habere putes: mūdus coniurat in omnes
 Christigenas: iam terra rubet iā sanguine pōtus
 Spumat: & ex toto genus hoc exploditur orbe.
 Et tu docta bonas arres, sata sanguine Regum/
 Et formæ splendore nitens: gratissima tantis
 Principibus magnæ domino gratissima Romę:
 Et modo florentes annos ingressa iuuentæ
 Sponte tibi mala tanta paras: vis ferre latentes
 Carceris obscuri tenebras: vis ferre catenas
 Extremamq; pati sæua inter vulnera mortem:
 Ah miserere tui saltem: miserere tuorum:
 Desertæ miserere domus: lamenta precesq;
 Ne contemne tuæ gentis, depone rigorem
 Marmoreum Virgo: nec contra iura Deosq;
 Foemineas extende manus, tibi gloria victæ
 Maior erit quā victrici, spes unica tanti
 Sanguinis extingui prolem paciere tuorum:
 Carminibus trā corda malis possessa retardat
 Christus: & haud cōpos mētis cognosce fāctos
 Non sineris monitus; sed mox ut Martis ad arā

PARTHENICES SECVNDÆ

Numen adoraris pulsa caligine tollet
 Libera mens oculis: & te tua limina læto
 Accipient vultu reducem. quid lenta resistis?
 Rumpe moras: nec te clemencia Cæsaris ullum
 Ad scelus inuita t: nec ad importabile pondus
 Vrget: opus leue iucundum: laudabile sanctum
 Imperat: id proceres optant: id supplicat omnis
 Vrbs tua. quid tantis & sola & fœmina votis
 Non parere potes: da thura calencia Marti:
 Dux tibi Cæsar erit: nos te comitamur euntem.
 Sic ait: & Cæsar nutu assentitur & ore.

Dilemma Et thalamus. Dilemmate utitur. Vis nubere: habes Deam
 Venerē. Vis pudicię vacare: habes Iunonē. Est Dilemma ge-
 nus argumenti: quod utrinq; aduersariū capit auctore Fabio: Fabius
 a *δία & λουβρω* dicitur *διλεμμα*.

Quis nam nugas. Argumentatur a contēptu Christianę re-
 ligionis & humilitate: qua tamen maxime nostra religio in p-
 cio est. Sponte tibi mala. Rhetor circa finem utitur confi-
 tutione: quæ constat ex cōmiseratione & calamitate: & egregie
 hoc Pœta hic facit ex locis cōmiseracionis: de quibus Cicero
 in arte nouæ Rhetorices.

Carminibus tua corda: malis id est magicis. Finis.

Secundæ Parthenices. Liber. iij.

EGIA Progenies fixis imota manebat
 Lumibus turri similis quę saxea moles
 Sustinet: atq; oēm fert icōcussa procellā

Et tali assurgens sermone silencia rupit.

Rēgia Progenies. In hoc tercio libello primo beatissima Ca-
 tharina copiosa oratione respondet orationi Rhetorum: qua
 Idolorum confutat cultum: Christiq; religionem argumen-
 tis & Hæbreorum & Gentilium verissimam ostēdens: quibus
 Rhetores moti: Christum verum Deum profitetur: obq; eam
 professionem a Maxencio igni traduntur. Virgo iterum car-
 ceri mancipatur post verbera: Iubetq; ne alimenta ei prebean-
 tur: quam ita cruento corpore pastam describit: padificis her-

bis pomisq; Elapsis tum bisseis diebus iterum supplicijs adhibenda adducitur: tum iterum oratione Cæsar Puellæ blanditur: qua refutata: moles rotarum Ichthyolo suadente preparatur: quæ nutu Tonantis fulmine deijcitur. Regina fidē Christi professā morti damnatur. Porphyriusq; ob tumulatam Reginam plectitur. Ultimo Catharina capite truncatur: coeloq; perfruitur.

Si mea mens ullo poterat sermone moueri
 Hoc fateor compulsā foret: namq; oīa Rhetor
 Attigit humanum quibus est mutabile pectus.
 Et factum satis est arti: si inuicta remansi
 Diuinæ hoc virtutis opus: si numen abesset
 Victor erat: grauibus potui succumbere dictis.
 Victrices habeant lauros prolataq; pugnae
 Dona: ferat virtus & non fortuna coronam.
 Quoad potuit fecit: potui sine numine vinci.
 Sed mihi numē adest quo mens arrepta moueri
 Nescit. ad Euphratē pocius sua flumina mittet
 Eridanus: Thyberī Tagus īfluat: Adua Nilū

Si mea mens. Dicit satisfactum esse arti: & si humano auxilio nixa foret: se vinci potuisse: at quia diuino numē fulcra sit: vinci non posse.

Ad Euphratem. Eridanus. fluius Galliae Cisalpinæ quæ ē in occasu: mittet sua flumina ad Euphratem qui est orientis. Thyberim. Tagus. fluius est Hispaniæ pisciū feracissimus: ostreo rumq; redundās. Ex Celtiberis originem habens per Vestionēs: & Carpentanos: & Lusitanos in equinoctialem labitur occasum. Strabo auctor.

Tagus

Strabo

Adua Nilum. Comum ciuitas est Insubrum Galliae Cisalpinæ: Huic proximus est lacus Larius: quem Adua fl. auget inde Padum ingrediens: fontem vero in Adula mōt e habet ubi & Rhenus Strabone Auctore.

Comum;
 Larius
 Adua

Strabo

Ante & Pyrenes Rhodope iuga mittet ad arces:
 Taurus ad Atlantē fugiet: Carmelus ad Offam
 Quā mea sanctus amor Christi præcordia lin
 Quā marti & gelidis ponā libamīa saxi. quat.

PARTHENICES SECUNDAE

Pyrene

Ante & Pyrenes. Pyrene mons est Gallos ab Hispanis sepa- Strabo
rans. Strabone Plinio: Ptolemeoq; auctoribus hunc sortitum Plinius
nomen a Pyrene Bebrycis filia compressa in eo monte ab Her Ptolome.
cule Syllius canit. Nomen Bebrycia duxere e virgine colles. Syllius

Taurus

Taurus ad Atlantem. Taurus mons est Ciliciae ab Indico Plinius
mari surgens: ut post Plinium Solinus scribit. Atlas vero Li- Solinus
byæ est auctore. Strabone Ptolemeoq;. Strabo
Ptolome:

Nec Superos odi nec numina sancta nec aras
Numinibus sacras: verum quæ numina vanum
Vulgus ait tenebrosa sequens vestigia patrum
Numen habere nego: teneat si Iupiter arcem
Aetheream quis templi Ioui quis sacra negabit?
Spõte ego thura ferã. Veneris: si numẽ haberet:
Numen adorarẽ. Phœbum sequar atq; sororem
Si soror & Phœbus Dei sunt. venerabimur arã
Palladis æthereo Pallas si Nata cerebro.
Impius & mergi dignus Phlegethonte sub imo
Sacrilego quicunq; Deum sermone lacessit.
Sed vetus & toto iam vulgatissimus orbe
Mortales inter miseros efferbuit error
Atq; aliter quã res habeat sentire coegit:
Somnia nec refero: sed quod narramus aperta
Monstrari ratione potest. dic optime Rhetor
Quis fuit ante Iouem: qui lucida volueret astra?
Qui regeret cœli cursum: qui clauderet undas
Littore: qui lato vestiret gramine campos?
Mundus enim fuit ante Iouẽ: qui raptus ab ipsa
Nec superos odi. Deos nego: non numen.
Quis fuit ante Iouem? Ante Iouem fuit Saturnus pater &
Cœlus auus. horum neuter astra mouit.
Fauce patris Corybantũ opa trans latus ad Idã
Gnosiacasq; domos Creteo creuit in antro:
Iupiter est igitur proles humana: propago

Est humana Iouis: nullum fecere quod ipsos
Esse Deos testetur opus. furta arma rapinae

Fauce patris. Saturnus filios deuorare solitus: ut est in fabulis: deceptus a Rheia: nam Iouē recens natum Curetibus Corybantibus tradidit nutriendū. Sunt autem Curetes & Corybantes: qui in matris Deorum: sacrificijs armati saltantes: casti & pueri sunt assumpti. ideo autem Corybantes appellati: quia in ter saltandū capita iacent: quod Corybta Κορυβταί dici / tur quos Betarmones vocat Homerus. Existimant autem ab Ideis Dactylis Curetes & Corybantes fuisse prognatos. Primos etenim in Creta genitos viros centū Ideos Dactylos nuncupatos. A quibus quidē procreatos Curetas nouem. Horum singulos viros decem genuisse: ex quo Ideos Dactylos nominare. Strabo auctor.

Saturnus

Curetes
corybāt:s

Homerus

Strabo

Stupra doli fraudes opera haec preclara Deorum.
O insanæ hominum mentes: quæ credere diuos
Artibus his factos potuere: ardentis Olympi
Artificem fecere hominem: demencia nulli
Admittenda viro. Deus est æternus: & ingens:
Nec cōprehensus adhuc: nec quæ cōphendere
Mēs est ulla Deū. simplex essencia nullis possit
Intercepta locis non circumscripta figuris.
Vnus & in plures nunquam diuisus: ab omni
Condicione procul nostra. mortalia nedum
Omnia verum eciam vincens coelestia longe.
Solutus hic immensum fecit non Iupiter orbem.
Quicquid hēt phlegethō quicquid caua viscera terræ
Quicquid inest Pelago quicquid secat aera pennis
Condidit: & solus totū hoc opus ipse gubernat.
Quæ narras de prole Iouis de stirpe Deorum
Scænica sunt leuibus vulgo recitanda Poetis:
Exhibitura iocos populo plausumq; teatro.

Stupra doli. Opera hominū & malorū: non numinis.

Priscianus, Scænica. Scæna cum. c. post. f. & æ: diphthongo scribitur Pri/

PARTHENICES SECVNDAB

Scena.

sciano auctore. & ut Cassiodorus refert: a rusticis primum in umbracionis causa comperta fuit: ubi cantica incondita decantabant. verum cum in Urbem deducta fuit Scena: redactū est nomen ad eam prem Theatri: qua ab uno eius cornu ad aliud ducebatur. Nam Theatra in formam Semicycli construebantur & illa Scena dicebatur: qua ab uno illius cornu i aliud cornu cum cooptura ducebatur. Erat autem vel Versilis: vel Ductilis. Versilis cum quibusdam machinis tota cōuertebatur & aliam vel personarū vel picturæ faciē ostendebat. Ductilis tūc cū tractis tabularis hac atq; illac species picturæ nudabatur. Leuibus uulgo. r. p. Comicis qui leuioribus argumētis utitur: sunt a Leuibus & Comicis Poetis recitāda ipsi vulgo.

Iupiter & proles ita sunt in sidera lati
 Vt fera syluose Nemees: ut portitor Helles:
 Portitor Europes: Auriga: & Iasonis Argo:
 Pegasus: Arctophilax: & raptis Miluius extis.
 Cæsareusq; thronus: coma regia: Procyon: urse.
 Coruus: olor: lepus: ara: canis: lyra: cæcer: & urna
 Atq; aliæ cœli formæ: quas gracia mendax
 Finxit: & audaci Vatum facundia cantu.

- Leo. Iupiter & ples. fabulosam Deorū prole: sic & astroꝝ designat
 Vt fera syluose Nemees. Leo Hic dicitur a Ioue cōstitutus: quod oīm serarū princeps esse existimatur. Nōnulli hoc amplius dicūt: quod Herculis prima fuerit hæc certacio: & quod eum inermis interfecit Hyginus auctor. Sylua autem Nemea surgit inter Cleonas & Phliuntē: in qua Argiui sacra celebra- re consueuere Nemea. Strabonis testimonio.
- Nemea Hyginus
- Taurus Portitor Helles. Arius. Portitor. Europes. Taurus iter astra cōstitutus quod Europā incolumē trāsuexit in Cretā ut Euripides dicit refertq; Hyginus. Auriga. Heniochus noīe Erichthonius ut Eratosthenes mōstrat. Alj Mirtilū Mercurij filium Oenomai aurigā diffinierunt cuius post notā oībus mortē parens corpus in mundo cōstituisse memoratur Hygi. auctor.
- Heniochus Euripides Hyginus
- Argo Et Iasonis argo. Nauis Iasonis Argo in qua Argonautæ ab ea dicti nauigarunt. primā in mari hanc fuisse cōplures dicunt & hac re stellis figurata est Hyginus auctor.
- Idem
- Pegasus Equus alatus Neptuni & Gorgonis filius. Hygi/ Hyginus

nio teste.

Arctophylax. De hoc fertur ut sit Archas Calistus & Iouis filius: quem dicitur Lycaō cum Iupiter ad eum in hospiciū venisset: cum alia carne concisum pro epulis apposuisse. Studebat enim scire: si Deus esset qui suum hospiciū desideraret. Hic autem e factō sequens ursam perspicitur: & arctum seruās Arctophylax est appellatus. Hyginius auctor.

Et rapt. Miluius extis. Saturnus regno pulsus a Ioue Titanas concitauit in Deos. Erat autem monstrū a terra genitum: corporis priore parte taurus: posteriore serpens: cuius fors erat eum qui Tauri huius viscera flāmis dedisset: superaturū Deos Briareus gigas hunc imolat: & cum exta eius flāmis daturus esset: Iupiter aibus impauit ut ea raperent. Miluius officium presticit: attulitq; ea Ioui. Vnde & cœlum meruit. Ouidius tercio Fastorum.

Cæsareusq; thronus. C. Iulius Cæsar primus Impatorum in Deorum numerū est relatus: Octauio Augusto suadēte populo: cometem quem viderat in cœlo esse animā Cæsaris. Apparuit autem diebus ludorū quos Veneri genetrici fecerat: non multo post obitum Cæsaris ut Plinius refert. Nam id gaudiū prodidit Augustus his verbis. his ipsis ludorū meorū diebus sydus crinitum per septem dies in regione cœli sub septentrionibus est conspectum: id oriebat̄ circa undecimam horā diei: clarumq; & omnibus terris conspicuum fuit. Eo signo uulgius significari credidit Cæsaris animā inter Deorum immortalium numina receptā: quo nomine id insigne simulacro capitis eius: quod mox in foro consecrauimus adiectū est. Plinius libro secūdo. obseruatus est postea mos uti Impatores in Deorum numerum referrentur: locumq; in astris acciperent ut est apud Lucanum de Nerone. Apud Stacium de Domiciano. de eodem apud Syllium simul & Vespasiano Titocq;. Vnde Poeta noster Cæsareum thronum dicit. Meminit & throni Cæsaris Pli. lib. secūdo capite. lxxij. de hac stella Poeta hic.

Coma regia. Cum Ptolemus Berenicen Ptolemei & Arsinoes filiam sororem suam duxisset uxorem: & paucis post diebus Asiam oppugnatam pfectus esset: vouisse Berenicen si victor Ptolemus redisset se detonsuram crinē: quo voto datum crinem in Veneris Arsinoes posuisse templo dicitur: eis autem postero die non comparentibus: factumq; Rex egre ferret: Conon mathematicus cupiens inire gratiam Regis: dixit crinem inter sydera videri collocatum: & quaedam vacuas

Arcto/
phylax

Miluius

C. Cæsar

Berenice

Conon

Ouidius

Plinius

Lucanus
Stacius
Syllius

PARTHENICES SECUNDAE

a figura septem stellas ostendit: quas Crinem finxit. sunt autē ad caudam Leonis in Triangulo collocatę. Hyginus auctor. Ideoq; Poeta comā Regiam dicit. Callimachus Cyreneus car. Calliachus mine Elegiaco fabulam scripsit quam Catullus transtulit lati. Catullus. nis versibus ad Ortalum.

Procyon. Antecanis.

Vrsę. Septentriones Maior & Minor.

Coruus. qui Hydre in sidere videtur.

Olor

Olor. Cygnus qui Ioui Nemesin amanti officiū prestetit. Vel quia Iupiter in eius formā versus cum Lęda concubuit.

Hyginus. Lepus. Hunc fugere dicūt canē Orionis venātis. Hyginius

Ara. in hac Dii coniuracionē fecere contra Titanas: ideoq; in astris locata. Hęc habet in summo cacumine circuli: ubi formatur stellas duas: & in imo duas. Est omnino stellarum quatuor. Hyginio teste.

Sirius.

Canis. Hic leporem fugientē consequitur. Habet in lingua stellam unā quę canis appellatur. In capite autē alteram: quam nōnulli Sirion appellant: quā Isis statuisse existimatur. & ita ppter flāmę candorē appellasse: q̄ eiusmodi sit ut p̄ter cęteras lucere videat. Hygin. σ ϵ ρ ι ω etenim luceo interpretatur.

Idem

Lyra. de his in prima Parthenice historias diximus.

Atq; alię cęli formę. Fabulosa astra dicit: sic & Deos.

Non ita naturę speculati arcana sagaci
Ingenio sensere viri: quos Attica tellus

A.ete
Attica

Non ita naturę. Philosophos aliter sensisse designat.

Quos Attica tellus. Apud veteres Aete id est litus appellata fuit: & noīe deriuato pro Aetia Attica nuncupata: qm̄ maxima eius pars ad mare est extenta & angusta. Oblonga vero fatis & porrecta montibus usq; Sunium subiicitur. Alij ab Aetione Aeticam dicunt. Attidem vero & Atticā ab Attide Cranaī filia a quo & Inquilini Cranaī vocantur. Mopsopiam vero a Mopso. Ioniam vero ab Ione Xuthi filio. Posidoniam siue Neptuniam & Athenas a Posidone siue Neptuno: & Athena id est Minerua appellationem Deorum sortitā. Strabo auctor Poeta per Atticos intelligit Philosophos.

Strabo

Quos Iudęa tulit Babylonq; antiqua magorū
Clara rudimentis: Bragmanarumq; reposto

Quos Iudea tulit. Prophetas veterisq; legis ministros designat. Babylonq; Apud Persas claruere Magi: apud Babylonios & Assyrios Caldei ut Laercius scribit.

Laercius

Bragmanarūq; rep. Tria genera Philosophorū: Indi habent Bragmāc.
 Bragmanas & Germanas & Gymnosophistas. pbantur ex his Germanæ
 Bragmanæ: quod cum Græcis in opinionibus concordent. Hi Gymno
 quam primū concepti sunt: viros doctos curatores habent: q sopher
 & matri & concepto accedentes: quædam canunt in prolis sceli
 citatem: sed reuera quædam continentię præcepta dant. Postq;
 vero nati sunt alios atq; alios curatores forciuntur: nam quo
 magis aetas adolefcit: eleganciores magistros habent. Exercen
 tur ante urbem in luco intra compositū quædam circuitū fru/
 galiter viuentes super thoris ac pellibus: ab animalibus & Ve/
 nere abstinent: serijs sermonibus intenti: & cum volētibus au/
 dire: præcepta cōmunicantes. Auditori autem non licet loqui:
 nec sternutare: nec eciam excreare. Et cum. xxx. & septem ānos
 sic vixerit: i sua secedere: & laxius licētiusq; viuere: sindonē in
 duere: aurq; in māibus & aure moderate gestare: & carnibus ve/
 sci aīaliū quæ hominē ad opa nō adiuuāt: ab acribus & condi/
 mentis abstinerere: & uxores multas capere ppagandæ plis gra
 cia. Nā a pluribus plura eueniūt bona. Ex Germanis honora/
 tissimi sunt: qui Syluicolæ appellātur ex eo quod in syluis de/
 gant: frondibus & siluestribus fructibus viuentes. Vestes ex
 arborū corticibus habent: vini & Vēris expertes. Post hos in
 honore sunt Medici. Medicinā plurimū per cibos perficientes:
 non autē per medicamēta. Ex medicamentis maxime unctio/
 nes probant & cataplasmata: cætera maleficij non esse expercia
 Strabo auctor. Gymnosophistę ab exortu solis ad occalum p/
 stant: contuentes solē immobilibus oculis: feruētibusq; harenis
 tota die insistant. Auctore Plinio libro septimo. hi ut Strabo
 refert ex Onesicrito in maximo habētur honore. Alexandr cū
 audisset hos nudos incedere. Ad alios aut nec vocatos ire: sed
 iubere ut alij ad se venirēt: si quid assēq; vellēt quod ab eis age/
 retur & diceretur. Et cū tales essent: nec decorū videretur: ut A/
 lexander ad illos accederet: nec eciam inuitos cogeret ut quicquā
 facerēt: pter patria instituta: misit ad eos Onesicritū q se inue/
 nisse scripsit. xv. hoīes. xx. stadijs ab urbe: aliū in alio gestu: v/
 stantē: vel sedentē: vel iacentē nudū: & usq; ad vesperā immortū
 postea in urbē discedere. Sed omniū difficillimū esse: solem pe/
 peti adeo calidum: ut nemo alius nudis pedibus scilicet in me/
 ridie per terram ire facile ferret. Locutumq; cum uno eorū no/
 mine Calano: qui postea usq; in Persiam Alexandrum secutus
 scdm patriā legē moriturus: est in rogū impositus. Strabo au/
 stor Plutarchus Calani meminit in vita Alexandri.

H h

Strabo

Plinius
StraboStrabo
Plutarch.

PARTHENICES SECVNDAB

Ora iacens mundo nudis vicina sopheris.
 Primus Anaxagoras quadam coelestia dixit
 Mente regi, non ille Iouem: non ille Mineruā
 Non Maia Semeleue satum praefecit Olympo:
 Non hominū quēq; breuibus qui tanta lacertis
 Corpora perpetuo nequeat conuoluerē gyro.

Bragmāe

Ora iacens mundo. Sunt autē Bragmane Indiae quorū regi/
 onem repositū mundū dicit Poeta: quoniā ad orientē solē ma/
 xime sita est: soli q; Indi nūq; e suis migrant sinibus: ut Plin.
 ait: nec eciam a nostris comperta est tanq; quā longissime ab
 est: & si qui viderunt ptem viderunt. Et ea quae ab eis perspecta
 sa sunt. auctor Strabo.

Plinius

Strabo

Gymno
 sopheris

Nudis vic. so. Gymnosopheris. nā γυμνός nudus δέ σο/
 φιστής orator: praceptor: sapiens: deceptor. Nā Sophistae
 erant. item qui falsis argumētis malas causas tueri docebāt. in
 eos Socrates ppetuā oracionē iscripsit Κόττωρ σοφιστών

Anaxa/
 goras.

Primus Anaxagoras. Anaxagoras Hegesibolo siue Eubo/
 lo patre Clazo Menius Anaximenis fuit in primis studiosus:
 primus hic materiq; quā Hylem appellant: mentē adiecit: in p̄
 cipio operis sui sic scribens. omnia simul erāt. deinde accessit.

Mens

Mens ea q; cōposuit. Hic nō solū generis gloria & opibus: verū
 animi quoq; magnitudine clarissimus fuit. Philosophari cœ/
 perat Athenis sub Callia. xx. aetatis anno ut Demetrius Phale/
 rius in descriptione Principū refert ubi & xxx. annos cōmo/
 ratū tradunt. Aiunt illū p̄dixisse lapidis lapsum: q; prope Ae/
 gim fluuiū contigit: quē ex sole casurū dixerat. Auctor Laer/
 cius Plutarchus scribit eius aetatis homines Anaxagorā Men/
 tem appellasse: siue quod eius prudenciā in cōtēplanda cogno/
 scenda q; rerū natura excellentē & singularē admirarentur: siue
 quod rerū principia non in fortuna ac necessitate sed in mente
 pura atq; secreta ab omni cōmixtione locasset: quae cōmixtis
 cæteris & concretis aequales p̄tulas distribueret.

demetrius
 phalerius

Laercius.
 Plutarch.

Aethica Cæcropias docuit qui primus Athenas,
 Insignis virtute Senex: simulachra Deosq;
 Risit: & hic Sophiæ princeps ab Appolline v̄ro
 Dictus: & iccirco iussus potare cicutam.

Fauorius Aethica Ceeropias. Socratem intelligit Philosophum Athe
Idomeuf niensem. Nā is primus ut Fauorinus in omnimoda scribit hi /
 storia cum Aeschine discipulo oratoriae campos apperuit: Ido
 meneo id ipsum in libris quos de Socraticis scripsit afferente.
 Primusq; de vitę ratione differuit: ac primus Philosophorum
 dānatus moritur: Pythię testimonio (id est Apollinis vatis)
 quæ Cherephonti id oraculum ædidit: quod in oīm ore est: q̄
 scilicet mortalium omnium Socrates sapientissimus predica
Antisthenes tur. Antisthenes in successione & in Apologia Plato: tris
Plato illum accusasse tradunt: Anytum Lyconem ac Melitum. Any
 tum quidem opificum ciuiliūq; partes tuentem: Lyconem
 oratorum/Melitum vero Poetarum: quod eos omnes carpe
Laercius. ret. a Iudicibus morte damnatus: & coniectus in vincula post
 paucos dies venenum bibit Laercius auctor.
 Simulacra. d. q; r̄sit. Capita accusationis fuere. Accusat Me
 litus Meliti filius Socratem Sophronisci filium Alopecensem
 de hisce criminibus. Iura violat Socrates: Deos quos ex maio
Laercius. rum instituto suscepit ciuitas Deos esse non æstimans: alia ve
 ro noua demonia inducens. Contra ius & phas iuuenes corrū
 pit. p̄na illi mors Laercio auctore.
 Et iccirco iuss. po. cicutam. Plinius libro vicesimo quinto Cicuta
 dicit Cicuta venenum est publica Atheniensium p̄na inuisa.
 Est autem herba caule viridi alciore sepe binis cubitis in cacu
Perfius minibusq; ramoso folijs coriandri tenuioribus graui odoratu
 semine Aneli crassiore. Perfius. Barbatum crede magistrū Dis
 cere sorbicio tollit quem dira cicuta.
Matre Perictonia veniens a stirpe Solonis
Clarus Aristocles: hūeris Plato dictus ab āplīs
Cum comite Eudoxo nostrā peruenit ad urbē.
 Matre Perictonia. Platonem designat hic natus est patre Plato
 Aristone matre Perictonia seu Potona: fratres habuit Adiman
 thum & Glauconem sororemq; Potonam: de qua Speusippus
 nascitur. Exercitatus est Plato apud Aristonem Argium pa
 lestritam: a quo & Plato pro ægregio corporis habitu cogno
aristocles. minatus est: cum prius Aristocles ex aui nomie vocatus esset.
 Maternum genus a Solone duxit. Porro Solon ad Neptunū
 & Heleum genus refert. Aristonem quoq; patrē a Codro Me
thrasylus lanthi filio originem ducere tradunt: qui a Neptuno itidē san
Laercius. guinem trahere Thrasyllo teste memorantur. Laercius Au
 ctor.

PARTHENICES SECVNDAE

Eudoxus Cum comite Eudoxo. Eudoxus cum Platone in Aegyptū profectus: & ambo cū sacerdotibus ānos. xiiij. sunt versati (ut quidam volunt) & cū sacerdotes illi in rerum celestiu, sciēcia pręstarent: essentq; mystici & incōmunicabiles: tamē & tēpore & obsequio exorati: nōnulla pręcepta monstrarunt. Illi excurrentes diei ac noctis particulas. ccc. & lxxv. diebus in anni complementū tradiderunt auctor Strabo. Laercius Eudoxū Eschianis siliū dicit Gradium Astrologū. Geometram & Legiferum tum medicū quoq; in medicina Philistione Siculo pręceptore usus. Geometriā ab Archyta didicit in Aegyptum cū Chrysipō medico profectus: ab Agefilao ad Nestābin litteras cōmendaticias ferens: a quo sacerdotibus cōmendatus est: ibi annum & menses quatuor remoratus mento attonso atq; sup. cilio. Laercius auctor.

Strabo
Laercius:

Noftram per. ad urbem. Vt apud Strabonē discimus: apud Heliopolim Plato & Eudoxus habitauerant: ubi & sacerdotū domicilia & loca monstrātur cum quibus versati sunt.
**Quicquid ab Abramo nostri didicere parentes
 Transtulit ad Graios: & ab his Academia terris
 Orta Deos plures aufert: unumq; fatetur
 Artificem mundi dominatoremq; Deumq;.
 Magnus Aristoteles hominū figmenta perosus**

Strabo

Quicqd ab Abramo. Aegyptios legē didicisse uult Poeta a iudeis. Platonē eam transtulisse ad Græcos. unde & Diuus Aurelius Augustinus diuinū appellat Platonē: eius quoq; dogmata Christianę religioni ceteris philosophicis doctrinis magis consentanea (ut in libro de Ciuitate dei legitur. Cōstat autem omnia quę in secularibus disciplinis ostentantur: a diuinis litteris esse transumpta. testis est doctus ille pręparator euāgelicus Eusebius Pamphili: qui prodit Græcos suos e quibus latinitas nostra suscepit exordium: fundamenta omnis bonę disciplinę ab Hebræis esse furatos. probat hoc Cassiodorus: ita scribens. omnis splendor rhetoricę eloquencię: & oēs modi Poeticę ælocucionis & quilibet uarietas pulchrę pronunciacionis a diuinis scripturis lumpsit exordiū. S. Brant.

D. Augr:

Academia Academia. Plato ex Aegypto regressus Athenas in Academia cōmorabatur. Est at locus in suburbano nemorosus: a quodam heroe noīe Academo sic appellatus. auctor Laercius. Vñ Platonici dicti fuere Academici. Nam veteris Academicę prin-

S. Brant:

Laercius:

ceps fuit Plato: medicus Arcefilaus: nouus Lacydes. auct. Laer.

Plato. Artificem mundi. Inicia rerum esse tria arbitratur Plato. Deum & Principia materia rerumque formas: quas Ideas idem vocat: inabsolutas: in rebus tria. formes: nulla specie vel qualitatis significatione distinctas. De

Apuleius us ite artifex conformat vniuersa. Apuleius auctor.

Aristoteles. Aristoteles Nicomachi Phestiadisq; filius Stagiritides fuit. hic inter omnes Platonis discipulos maxime excel-

Timotheus luit: voceq; gracili ut Timotheus Atheniensis in libro de vitis refert: & exilibus crucibus: paruisq; oculis fuit: veste insigni: & annulis ac tofura utens. Natus est autem illi filius Nicomachus ex Herpyllide pellice: cum legatus Atheniensium ad Philip-

pum profectus fuisset. Interim Xenocrates Academiæ præfici-

tur. Aristoteles reuersus in Lyceo Peripatium elegit: illicq; usq;

ad vñtionem deambulando cum discipulis philosophabatur: ideo Peripateticus appellatus est. tredecim annos Athenis docuit:

postea clam in Chalcidæ concessit: quod ab Eurimedonte Hierophanta impietatis accusatus esset auctor Laercius. Vñ Poeta unius Dei cultum Aristoteli causam peregrinationis seu ex-

Laercius. ilij fuisse designat.

Lyncea in æthereos attollens lumina tractus

Vidit in hac unum mundi restudine Numen

Et coluit: patrios ideo fugisse Penates

Lyncea. Lynx fera est quadrupes maculis distincta ex luporum genere: ut Solinus scribit: visus acutissimi phibetur.

Solinus Lynx

Euboicosq; lares fertur percussisse: diemq;

Chalcide supremum longa clausisse senectia.

Hic Deus errantes miserans in imagine nostra

Venit: & istorum fraudem detexit & artes

Spirituum sacros quibus indulgetis honores.

Hic Deus: hunc unum colimus: vobisq; colendum

Dicimus. at plures luci præferre tenebras

Et coelo Phlegethonta volunt: & funera vitæ.

Huius in aduentu vester trepidauit Apollo

Squalidus: & vultu radios contraxit opaco.

Tum cecidere Deum statuarum simulachraque miris

Sunt contrita modis: vestri meminere parentes.

H h ij.

PAR THENICES SECUNDAE

Hūc Solymi vates perhibent veſtræq; Sibyllæ
 Sæcula facturum luſtratis aurea ſæclis.
 Huius ob imperium æternum promiſſaq; gēti
 Regna ſuæ nec forma meos nec ſceptra nec ætas
 Sollicitant animos: bona nec mortalia tanti
 Ducimus: hoc eciam veſtri docuere Poetæ.

Euboea

Euboicoſq; lareſ. Euboea inſula eſt magna in Aegeo pelago
 ut Ptolemeus ſcribit. Macris item Abantiſ dicta: ut Strabo re-

Ptolome.
 Strabo
 Ariſtoteſ

Abantes

Abantes appellatos. Sunt qui ab Heroe dicant nominari: ſicut
 heroice indolis matronā Euboeam ei cognomen tradidiſſe.

Chalcis

Ocha item a monte reliquos ſupante dicta tum Hellopia no/
 miata eſt ab Iouis filio Hellope: noſtro quo a Maumethe Tur
 ca capta fuit: Necropontus barbare dicta. Chalcis eius eſt ciui/
 ras metropolis. in ea Ariſtoteleſ verſatus eſt quoad vita ſun/
 ctus. auctor Strabo. morbo interiit cum eſſet annorum ferme
 ſexaginta triū ut Laerciuſ refert.

Strabo
 Laerciuſ.

Hic Deus. Vnus & ſolus quem Philoſophi coluerunt: ut
 uult Poeta.

Veſtri docuere Poetæ. Orpheus unum Deum profeſſus eſt:
 ut Laſtanciuſ ſcribit.

Laſtanciuſ

Nam quid Lyriopes & Grai filius amnis
 Vos aliud docuit: fragilis quā noxia formæ
 Blandimenta malis præbere incendia curis
 Et ſibimet nec ſolum alijs inferre venenum?

Narciſſus

Nam quid Lyriopes. Narcifſus Cephifi ſturijs & Lyriopes
 nymphæ filiuſ ob pulchritudinē formæ periit: ut eſt in fabulis
 & Ouidiuſ in libro Metamorphoſeon tercio canit. Poeta no/
 ſter hoc fabulam dicit docere: quod noxia blandimēta fragilis
 formæ non ſolū alijs: ſed & ſibi ipſi: venenū hoc eſt excidiū ſo/
 lent inferre: & præbere incentiuū malis curis hoc eſt amoris & li
 bidini.

Ouidiuſ

Et quid opes aurūq; Midæ monere: qd auſus
 Quid Phaetontis equi: niſi qd vota ipſoſ proba Reſ
 Diuiciæq; abeunt peſſum: ſecūq; ruinis gum

Inuoluunt grauibus Reges regumq; ministros:
 Dicite, Plutoni veterum prudentia vatum
 Cur subiecit opes: forsan quia viderat aurum
 Ex ima tellure trahi, sub montibus altis
 Aes latet: argenti decor est in viscere terrae:

Herodot. *Midas.*
 sit: ut Herodotus scribit. Iustinusq; Fabulae dicunt eum aures
 Iustinus. asinas habuisse: quonia Pana pretulit Apollini: ut est in Vn
 Ouidius. decimo Ouidij Metamorphoseon.

Diodor *Pluto*
 Quid ausus, Fabula Phaetontis nota est.
 Dicite Plutoni. Diodorus scribit. Cererem ac Iasonem puerum
 genuisse appellatum Plutonem: qui cultum vitae pecuniasq; coacer/
 uare: ac in usus custodire primus monstravit. A Poetis pro Plu/
 to Saturni filius inferis praesse diuicijsq; fingitur.

Betica testatur regio: Pactolus & Hermus
 Astipulantur: agunt etenim flauentis harenae
 Diuicias: fuluumq; trahunt cum piscibus aurum.
 Et quia sub terris Ditem regnare volebant:
 Quae tellure latent Diti attribuere profundo:
 Forsitan haec fuerit ratio quae mouerit illos.

Betica. Hispaniae ager ad orientem & meridiem iacens si ad uni/
 uersum conferatur orbem: excellentissimus est ob eorum virtus/
 tem bonorum: quae terra creat & pelagus. Hic est quem flumem
 Betis alluit: isdem ex locis nascens ex quibus Anas & Tagus
 Betis. media: inter utrumq; magnitudinis existens: ab sui primordio
 sicut Anas in occalum fluitans: inde in austrum deflectens in
 idem litus excurrit. Regio ipsa a flumine Betica vocitatur. Ab
 Betica. incolis autem Turdetania. Exportatur autem a Turdetania
 turdetania. vinum: magna vis tritici, oleumq; non modo ubertate: sed etiam
 am bonitate precipuum. Euehitur in super cera: mel: pix: & grana
 purpure. auctor Strabo. ob ea grana hodie Granatae regnum ap/
 pellant barbari: quae superiore anno Ferdinandus Hispaniae Tar/
 raconensem. Rex: e barbarorum manibus liberauit. In ea regione
 & montes extant auri & argenti habentes indaginem: quae me/
 talleam nominant. Ea ad Tagum pertinent. Strabo auctor. Plini/
 us cunctas prouinciarum diuite cultu ac fertilitate Beticam

H h iij

Strabo

Plinius

PARTHENICES SECVNDAE

precedere dicit. lib. iij.

Pactolus

Pactolus & Hermus. Lydiæ flumina Pactolus a Tmolo flu-
ens: olim multa auri ramenta deferebat. Ex quo præclaras illas
Croesi & maiorū diuicias ferunt. defertur Pactolus in Hermū:
in quē Hyllus qui nunc Phrygius appellatur imittit. Strabo
auctor: fert autem arenas aureas & Hermus ut Herodotus scri-
psit. Papinius Macte bonis animi: cuius stagnancia rura De-
buit & flauis Hermus trāscurre ripis: & limo splēdēte Tagus.

Hermus

Strabo
Herodot.
Papinius.

Altera se nobis longe præstancior offert
Ad mores inuenta bono s: studiosa salutis
Consona dogmatibus nostris. concedimus ergo
Diuicias Orco: quia sunt fomenta malorum.
Et scelerum instrumenta: quibus subuertit oñe
Iusticiæ robur: cæcos quibus itur ad amnes
Sulfureosq; lacus regnum implacabile Ditis.
Non aliam ob causam mundi Saluator iniquas
Appellauit opes: & lucra ferencia mortem
Distribuenda pios hominum mandauit in usus
Discite vestrorum monitis cōtemnere qcquid
Est mortale: omnem regna in cœlestia curam
Ferte: nec ætati fluxæ neu fidite vitæ.
Mobile tempus abit: mora nulla fugacibus ānis.
Nūc quoq; dū loquimur Cæsar tua p̄terit ætas
Anxia: nec gelidam tardat tua purpura mortē.
Finis erat verbis: uno cum Rhetores ore
Nil veriti Regem: res admiranda: superbum
Sacrilægum quiddā simulachra Deosq; fatētur:
Incestumq; louem: subitoq; afflata repente
Numine to ta cohors victorē extollere Christū
Cœpit: & in summam fidei prorumpere laudē.
Torua supercilio Maxencius ora minaci
Tollit: & accensus flagranti corda furore

Elata vocat arma manu. citus arma fatelles
 Admouet: accursu proceres tenuere citato
 Talibus ardentem furij: subuersa tumultu
 Omnia præcipiti. postq̄ sedata parumper
 Ira: leues animos dixit quæ mouit Erinnis?
 Quis malus inuasit nutancia pectora Dæmon?
 Ergo ne scemineæ potuerunt vertere nugæ
 Vos quoq̄: vos inq̄ quos defendenda Deorū
 Causa peregrinis ad nos contraxit ab oris.
 Hoc honor exhibitus vobis hoc dona meretur:
 Hoc suspensa tholo: sic nos sic omnia Romæ
 Numina negligitis: quæ tanta ignauia: multos
 Vna puella viros superat. proh dedecus: inter
 Milia tot prestantum hominū certaminis huius
 Præmia fert mulier. sic Rex. concorditer omnes
 Respondere Viri. quid nos terrere minando
 Niteris? illabi manifestum in pectora numen
 Sensimus: & rutilare sacro caput illius igne
 Vidimus: & labi flāmas ex ore loquentis.
 Vincimur a Superis: & victi ponimus arma.
 Da veniam Cæsar: Christi transimus ad aras.
 Iupiter & Proles & Numina falsa valete.
 Cæsaris extemplo facies excanduit: ardent
 Lumina: labra tremūt: rauco clamore ministros
 Conuocat: infandū facinus iubet: ore tragcedo
 Atq̄ Sophocleo scelus enarrabile cantu.
 Tollite sacrilegos clamat: iugulate Deorum
 Sacra profanātes: auibusq̄ epulanda per agros
 Exta date: hæc illis sint præmia: vadat ad urbes
 Fama peregrinas: tantæ victoria pugnae

PARTHENICES SECUNDAE

Has habeant lauros: hæc gloria segnibus esto.
 Ite rogū ingentē struite: & date corpora flāmis:
 Et cinis æquoreas vento rapiatur in undas.
 Talia fulmineo iaculans late intonat ore.
 Attoniti tremuere omnes: feralibus armis
 Circumfusa cohors victos prætoria ducit
 Rhetoras: & magno circūstrepit agmine miles:
 Voce recedentes tali Catharina monebat.
 Ite triumphales animæ: superate Tyrannum.
 Ite alacres: hodie vobis referantur Olympi
 Limina. momentum mors est ubi transit æther
 Panditur: & liber petit ignea spiritus astra.
 Ite domos cœli sanctosq; intrate penates.
 Ite: sequar nec vos sacri iactura lauacri
 Terreat: abradet scelus omne salutifer ignis.
 Nec mora. comportant alij sarmenta trabesq;
 Materiam arenam: & sylvæ virgulta salignæ.

Altera. ratio honesti Christianis præposita est: nō forniæ cul-
 tus: non ambicio: non opes aur diuicię.

Orcus.

Orcus. Orcus ab urgendo dictus. c. enim pro. g. frequenter
 ponebant antiqui. auctor Festus. Alij ab ὄρκος quod est iur-
 ramentum deductū perhibent eo quod per illum hoc est stygē
 paludem: a qua (teste Homero) profluit iurabant Dii: nec peie
 rare licebat.

Festus.

Homertus

Tholus

Finis erat verbis. Oracione Virginis finita Rhetores Chri-
 sto credunt Deos Cæsaremq; execrantur. Inuehit in eos Ma-
 xencius. Suspensa tholo. Tholus Græca dictio cum. th. a /
 spirato scribi debet. & significat testudinem templi. Varrone
 auctore. item locus Athenis ubi scripturæ publicæ seruabatur
 hic de tholo templi & apud Virgi. Si qua ipsa meis venatibus
 hausi Suspendive tholo.

Varro
Virgil.

tragedia.

Ore tragædo. Tragoedia ē Heroice fortunæ in aduersis cō-
 prehensio Diomedes auctor dicta τράγος & ὄμη quoniā
 olim auctoribus tragicis τράγος. i. hircus premium cantus
 præponebatur: qui liberalibus die festo Libero patri ob hoc ip

Diomed.

Varro
Horacius
sum imolabatur: quia ut ait Varro depascūt vitem. Horacius
in arte Carmine qui Tragico vilem certauit ob hircū. Auctor
Diomedes. vox his grandior & quasi furēs cōuenit. iter Tra-
gicos prestiterunt Sophocles & Euripedes Virg. in Bucolicis
Sola Sophocleo tua carmina digna coturno.

Salutifer ignis. Baptismū intelligit flāminis.

Materiam arentem. Appositue. Pyrā designat hoc est stru-
em lignorum.

Et piceas alij pinos & odora cypressi
Robora iuniperi ramos: campoq; patenti
Construxere pyras: adipem fomentaq; flāmis
Plurima subiiciunt: oleaq; liquoribus addunt
Sulfura certatim: coit omnis turba: viæq;
Eruçant hominū turbas. velut aggere fracto
Cum Padus in virides spumanti vortice cāpos
Insilit euertens segetes: spemq; obruit anni.
Subiecere faces: salit ardua flāma comamq;
Spargit: & in nubem fumi glomerantur opacā.
Corripiunt vinctos bini: stringuntq; retorto
Fune manus & fune pedes: iaciuntq; per altos
Ingenti clamore rogos. furit ignis: & ardor
In mentum salit atq; comas stridore corusco.

Et piceas. Sex arborū genera cognata in Europa resinam fe-
runt. Ex his Pinus & Pinaster folium habent Capillamēti mo-
do pretenuē: longumq; & mucrone aculeatum. Picea montes
amat & frigora: feralis arbor & funebri indicio ad fores posita
ac rogis virens. Abies insuper: Larix: & Teda: eiusdem generis
Oīa ea ppetuo virent: nec facile discernūtur in frōde ecia a peri-
tis: tanta nataliū mixtura est. Pli. auctor lib. xvi. Cōstruxe-
re py. Cōgeries lignoq; pyra Virg. lib. Aeneidos. xi. Innume-
ras struxere pyras. Rogus dū ardere ceperit. Virg. Subiectisq;
ignibus atris Ter circū accēsos cūcti fulgētibus armis Decur-
rere rogos. Bustū Festo auctore dicitur locus in q; mortuus ē
cōbustus & sepultus. Dicitur Bustū quasi bene ustū. Vbi vero
cōbustus q; tantūmodo: alibi vero sepultus: is locus ab urē-
do Vstrina vocatur: Sed nō busta sepulchra vocamus.

Plinius
Virgil

Festo.

Pyra
Rogus

Bustum

Vstrina

PARTHENICES SECVNDAE

Tanta sacerdotes alacri spectacula vultu
 Conspiciunt: tabulisq; iuuant incendia factis.
 Cæsaris extollunt animos: urgētq; ministros.
 Et rediisse Deū libamen & orgia gaudent.
 Extinctis mox busta Viris cecidere: nec artus
 In cineres abiere: togas & corpora lambens
 Leniter abstinuit viresq; coercuit ignis
 Ipse suas sanctos veritus tractare, sepulchro
 Christigenæ intrepidi sublata cadauera ponunt
 Suppliciter flentes: & tristia funera ducunt.
 Cædis adhuc auidus Cæsar: nec crimine tanto
 Territus at mīto madidus post prandia Baccho
 Mandat ab obscuris foribus cæcoq; reuulsam
 Carcere victricem mensis astare Puellam.
 Illa catenarum strepitu per lata sonante
 Atria nil pauitans duri subit ora Tyranni.
 Composito vultu & frontis feritate parumper
 Vix tandem posita ficto Rex pectore fatur.
 Regia progenies Virgo tua maxima virtus
 Insigni nobis hodie certamine nota
 Conciliare potest tibi me: nisi nostra vereri
 Sacra negas: versis igitur palinodia verbis
 Est dicenda palam: neu te male numina perdāt
 Est placanda Deum dictis melioribus ira.
 ↳ Illa, quid his iterum nugis me vertere tentas
 Cæsar? ait. tu saxa colas: sine Numina nobis.
 Forsan honoratis lapides: quia creditis olim
 Deucalioneis homines de cotibus ortos.
 Talibus accensus dictis Maxencius altum
 Ferrea clamabat date verbera, verbera licitor

Expedi: & nudos humeros ac pectus apertum
 Virginis inuadens crebro ferit impius ictu
 Innocuum corpus: miti gemit ore: Deumq;
 Alloquitur Virgo, nostri cape sancte cruoris
 Primicias: animum serua: sit victima fluxum
 Corpus. ut Abramus seruato pignore sacrum
 Fecit & illustrem pecudis cruor imbuit aram
 Sic mea seruata caro concidat hostia mente.
 Sicut, ex oculis lachrymæ fluxere tepentes
 Ora genasq; rigant: largus de vulnere sanguis
 Labitur: & terram cædes effusa cruentat.

Tanta Sacerdotes. Deorum sacerdotes & Idololatre: conspi-
 ciunt combustionē Rhetorum alacri uultu Idololatre cultus
 redisse gaudentes. Christicole corpora inconsumpta igni: se-
 pulturæ tradiderunt. ignis enim vires suas cōtinuit: illeis san-
 ctorum artubus membrisq;.

Cædis adhuc audis. Cæsar. Maxencius iterū sibi puellam
 diuam Catharinam listi iubet. quam Poeta victricem appellat
 ob uictos Rhetoras Christoq; lucro factos.

Palinodia verbis. Palinodia recāctio dici potest: cū male de Palinodia
 quopiā scribentes: deinde rescribentes bene de eodē scribimus

Io. Carm. dicitur a πάλιν & ὄψιν Io. Carmelitano auctore.

Deucalionis. Deucalion post diluuiū iactu saxorū huma- Deucaliō
 num genus restituit: ut Ouidi. canit. Doctus a Themide Rex
 Iustinus fuit Thessaliæ ut Iustinus tradit.

Abramus. Abram filium iussus imolare: ab angelo phibi-
 tus fuit occidere filium: subiecto ariete inter vepres herēte: ut
 in Genesios lib. Hieronymus testatur. Vñ animū sanctū & il-
 lustrem respexit Deus: itidem virgo exoptat.

Supplicio affectam tali iubet ire sub umbras:
 Nullaq; bisseis præberi alimenta diebus.
 Vertitur abstergens oculis: gemebūdāq; pectus
 Velat: & in noctē lachrymans descendit opacā.

Supplicio aff. ta. Virginis pectore cōtuso verberibus: iussa
 est trudi in carcerē: eiq; alimēta duodecim diebus minime præ-
 stita (ut Poeta canit) pasta autem fuit cibo ex paradyso allato:

PARTHENICES SECUNDAE

occasione cuius locum paradyfi situmq; describit.

Topo-
graphia
Paradyfi

Est locus Aeos Phœbi nascentis ad ortus
Arduus attollens vicina cacumina cœlo.
Thraicia maior Rhodope sublimior ossa
Pelion Aemonium superans & culmē Olympi

Paradyfus

Est locus Aeos. Paradyfum designat hortum deliciarum:
siue voluptatis dictū a Mose. Est autē locus amenissimus lon-
go terre & maris tractu a nostra habitabili secretus. Adeo ædi-
tus ut usq; ad lunare globum attingat. Vñ & aque diluuij ad
eum locū minime puenerūt: in eū locum hominē primū creatū
Deus posuit: ut Hieronymus in Geneleos lib. scribit.

Rhodope. mons Thraciæ. Ossa. Pelion: & Olympus Thessa-
liæ sunt auctoribus Strabone Plinio Ptolomeoq;.

Hierony-
Strabo
Plinius

Caucaseasq; niues ubi sunt iuga maxima Tauro
Illic perpetuo vernancia gramine rura
Perpetui fructus æternaq; gracia florū.
Vernaq; temperies semper: sine nubibus aer
Lympidus: auster abest: Boreas nō sibilat: Eurus
Exultat: occidua Zephyrus non murmurat aura
Hic primæua quies homini ieiuna priusquam
Infelix vetita viciasset guttura fruge.

Caucasus:

Caucaseasq; niues. Caucasus mons Pōtico & Caspio mari i-
minet muniēs Isthmū (id est terrā sitam iter ista duo maria) q-
ea dirimens Astrū versus Albanā Iberiāq; distermiat. Septē-
trionē versus Sarmaticos cāpos arboribus & omnigena silua
plenus: ea p̄cipue quæ fabricandis nauibus est idonea. Erato-
sthenes ait Caucasum ab Indigēis vocari Caspiū. auctor Stra-
bo. Alexandri reg; scriptores montis nomē in Indicos mōtes
& in vicinū illis mare transfulerunt: cū Caucasus supra trigin-
ta milia stadiorū distet ab Indiā. Strabone teste. Plinius libro
quinto dicit Taurū ubi seipsum superat Caucasum vocari: quē
hic Poeta sequitur. Strabo dicit: p̄gredienti ab Hyrcano mari
ad Aurorā: ad dextram sunt mōtes qui usq; in Indicū mare p̄-
cedunt eos Græci Taurum vocant: qui a Pamphylia Cilicia/
q; incipientes & ab occidente perpetui huicq; procedūt: cum
alia atq; alia nomina forciantur. Septētrionales eius p̄tes pri-
mo (ut dictum est) habitant Gelæ: Cadusij: Amardi: & Hyrcæ

Eratost-
henes.
Strabo

Plinius
Strabo

Taurus

norum quidam: postea Part horū Margianorū & Ariorū gen/
tes. Tum deserta quæ Samus amnis sepat ab Hyrcania ad Au
roram atq; Ochum tendunt: quoad autē hucusq; pertēdit vel
paulo minus Parachoatras appellatur. Deinde est regio Baccrī
ana & Sogdiana. Ultimi sunt Scythę Nomades. Montes om/
nes qui post Arios sequuntur Macedones Caucasum vocave
runt: Alexandro gratificantes. Barbari vero & summas & bo/
reales Paropanisi partes & Imaum & Emodum vocauerunt. Au
ctor Strabo.

Parach
oatras.

Imaus
Emodus.

Strabo

Illic perpetuo Paradisi delicias describit: nō Tauri siue Cau
casi: quoniam horridi sunt.

In medio fons est lato pulcherrimus orbe
Quatuor unde fluunt occulto flumina cursu.
Nam tria secretis delapsa meatibus arcton
Versus eunt: at mox verso reuocantur in austrū
Tramite: ad aethiopes: combustaq; solibus arua
Defluit assiduis quartum: Meroemq; refuso
Gurgite complectens Mēphitica regna pagrat.

In medio fons est Historiā Geneleos sequitur.

Quatuor unde. Gāges: Euphrates: Tigris: & Nilus. Tigris
& Eufrates ex Tauro fluunt ubi Armeniā a Mesopotamiā di/
sterminat: Mesopotamiā circūdant: & apud Babylonios inui
cem coherēt: deinde in mare Persicū emittūt. quoq; Euphrates
maior est: & plus regionē flexuoso alueo pcurrit. Tigris ex eo
dem mōte Seleuciā illatus / ad Euphratem accedit: ibiq; efficit
Mesopotamiā: deinde in eundē sinū intrat. Fontes iter se distāt
ad stadia duo milia & quingenta. Auctor Strabo. Poeta occultis
meatibus ea flumina usq; ad boreales Tauri pres uult pueni
re: atq; inde primū videri: licet fontē in paradiso habeāt. Gāges
ut Plī. scribit. alij incertis fontibus ut Nilū rigantēq; vicina eo
dē mō. Alij in Scythicis mōtibus nasci dixerūt. Ptolomeus ex
Imao qd idē estimo: cū Scythas ab Indis diuidat Imaus.

Ganges
Nilus
Eufrates.
Tigris

Strabo

Ptolome.

Ad Aethiopes. Nilus Meroen insulā facit Ptolomeo teste: i
ea est ciuitas eodem nomine quo insula: quæ & regni caput est.
montes frequentes habet & nemora inmodica. Habitant eam
partim pastores: partim venatores: partim agricolæ. Sunt i ea
ærarie: ferrarie: & aurarie: & præciosorum lapidum genera. au
ctor Strabo.

Meroe.

Strabo

PARTHENICES SECVNDAE

Ad vitrei fontis ripas in margine læto
 Sunt oleæ pingues: sunt medica mala: cypressi:
 Et semper virides lauri: palmetaq; longis
 Frondibus: & pini pingues: & myrtea sylua.
 Sunt & odoratae cedri: foecundaq; semper
 Ficus: & uua graui pendens in palmite: pruna
 Cærea: iuglandes: & amygdala: purpureumq;
 Quod tulit Arctoïis pomum Lucullus ab aruis
 Prata sub arboribus raris florentia semper.
 Lilia: serpillum: narcissus: amaracus omne
 Gramen odoriferū: violæ: rosa: balsamus: arbor
 Thurea: myrrha: thymū: buxus: terebīthus: amō
 Nardus: & Aiacis frondes rorisq; marini. mū
 Irriguos circum riuos sua brachia tendunt.
 Innocui vitreo ludunt in gurgite pisces.
 Vbera distendunt pecudes. hic nulla leonum
 Semina: non serpens: nec cauda scorpium unca.
 Omnia tuta. cubant lepores: nec bella nec ullas
 Insidias metuunt. cantu nemus omne volucrū
 Personat: & florum per summa cacumia nectar
 Libat apis: lectumq; cauis opus aggerat antris.
 Nuncius ante pater summa quem miserat arce
 Virgineo occurrens morbo: casusq; futuri
 Præcius inde fauos illis & mella diebus
 Pomac; decerpens: dapis inconsueta ferebat
 Xenia: desertæ trans æquora lata Puellæ.
 Hæc sunt illa quibus felicem pabula vitam
 Helias & socij longæua in sæcula ducunt.
 Omniaq; infuso curauit vulnera moly:
 Moly: quod omnigenis fecit Deus utile morbis.

Nigra subest radix viridis coma floribus albet,
 Iam bisseña dies ierat; reuocatur ab umbris
 Ambrosium vultu referens Catharina decorē,
 Nec tenuata fame nec tristi squalida nocte.
 Cæsar ut aspexit solitum decus oris honesti
 Fraude ministroꝝ pastam putat; æstuat; ardet
 Vociferans: trepidat mugitu Regia tanto,
 Non secus ac nauæ pelago cū turbidus imber
 Ingruit: & rauco volitat cum murmure nubes
 Pulsa Notō: tumet unda: micat pice nigrior aer
 Ignibus: & toni tru ingēti tonat altus Olympus.
 Perdite custodes clamat vel mergite ponto
 Tergore confutos: Siculis vel adurite tauris.

Ad vitrei fontis ripas. Describit Poeta fructus & arbores cir
 ca fontis paradisiaci ripas.

Plinius Sunt medica Mala. Plinius libro. xij. Inter peregrinas arbo
 res ponit Malum Assyriam: quā alij vocant Medicā hanc dicit
 venenis mederi: folium eius est unedonis intercurrentibus spi
 nis: pomum ipsum alias non manditur: odore præcellit folio/
 rū quoq; q transit i uestes: una conditus arcetq; aialiu noxia.

Plinius Cypressus. Hæc & Cupressus dicitur Diti sacra: & ideo su/
 nebrī signo ante domos posita. Plin. libro. xvi. Cyp̄ssus

Lauri. Laurus triūphis proprie dicitur: ipsa pacifera: ut quā
 prætendi eciā inter armatos hostes quietis sit indicium: Roma
 nis præcipue leticię victoriarūq; nuncia. Additur litteris & mi
 litum lanceis pilisq; fasces Impatorum decorat. Idq; nō quia
 perpetuo viret: preferenda utiq; Myrto & Oleę est: sed q̄ spe /
 etatissima in monte Parnaso. ideoq; eciā grata Apollini. Et
 quia fulmine nō icitur sata: vel in domos recepta. Tiberiū pri
 cipem tonante celo coronari ea solitū ferunt: contra fulminū
 metus. Plin. auctōr libro. xv. Laurus

Plinius Myrtea silua. Tibullus & gerit insigni myrtea ferta coma. Myrtus

Tibullus Myrtus arbor est Veneri sacra: odoratissima est in Aegypto
 Plinius Plin. auctōre.

Cedri. Minori Cedri duo sunt genera. Syria & Phoenicia. Cedrus
 Differunt folio. Nāq; durum: acutū: spinosum habet Oxyce/
 dros vocatur. Ramo la & nodis infesta altera: odore præstat: fru
 11

PARTHE NICES SECUNDAE

etum fert: Myrti magnitudine. Sunt & maioris Cedri duo genera. Quae floret fructum non fert: fructifera non floret: materia eius aeterna. Itaque simulachra Deorum ex ea facta uerunt. auctor Plinius libro. xiiij.

Cerasus

Pomum Lucullus. Cerasum dicit. haec arbor ante uictoriae Mythridaticam. L. Luculli in Italia non fuit: at Urbis anno sexcentesimo octogesimo. L. Lucullus primum uexit e Ponto. auctor Plinius libro. xv.

Plinius

Thymus

Thymum. Thymi duo genera: candidum ac nigricans: Floret circa solstitia cum & apes decerpunt: & augurium mellis est. Auctor Plinius libro. xxi. Virg. Dumque thymo pascuntur apes: dum rore cicade.

Plinius

Virgil

Et Aiakis frondes. Ajax in florem Hyacinthum mutatus. Unde Aiakis frondes. Hyacinthum intelligit.

Moly

Moly. Herba quam Mercurius Ulyssis tradidit in remedium carminum Circes. quam & Ouis xiiij. Methamor. & Plinius Moly vocant. Unde Ouis. Moly uocant Superi: nigra radice tenetur. Plinius eam nasci tradit circa Phenicum & in Cyllene Arcadiae. Specie illa Homericam radice rotunda nigraque: magnitudine cepe folio Scylle: effodi autem difficulter. Graeci auctores florem eius luteum pinxere cum Homerus candidum scripserit. Plinius sibi e Capaonia allatam scribit: aliquot diebus effossa inter difficultates saxearum radices triginta pedes longe: ac ne sic quidem solide sed abortite. Siculis uel adurite Tauris. Alludit ad Taurum creum a Perilao Atheniensi: Agrigentinarum tyranno Phalaridi fabre factum: in quo subiectis ignibus homines torqueri docuit: uti mugitus taurinos ederet: ut e in Epistolis Phalaridis scriptum. ipseque Perilao primus opus suum imbuuit. Ouidius in de arte Perillum appellat.

Ouidius
Plinius

Perilao
Perillus

Phalaris
Ouidius

Iussa citi Garamas Nasamō maurusque facessunt
Marmaridae: Psylli: Numidae: quibus una libido
Sanguinis. accensos miseri raptantur ad ignes:
Vinculaque iniiciunt pedibus: terraque uolutos
Versatosque luto & foedatos puluere terga
Ad tormenta trahunt. nihil illis mollia profunt
Verba precum: lachrymae nihil inter uerba cadentes
Nil longi labor obsequij: uotisque uocata

Numina nil profunt: manet implacabile peccus
 Regis: & indomitum virus medicamine nullo
 Frangitur. o infelix quæ te inclemencia Cæsar
 Virgo ait innocuos homines torquere coegit?
 Non ego terrenis epulis sed ab æthere missa /
 Sum dape pasta dies bissex. qui pabula genti
 Perdeserta dedit Solymæ: cū vecta per undas
 Aequore suspenso Pancheos venit in agros
 Me quoq; certantem pro religione fidemq;
 Asserere audentem pauit sanauit: & ipsa
 Parta salus opus esse docet coeleste. cicatrix
 Nulla per offensos ferro depræhenditur artus.
 Incipe sedata fieri clemencior ira:
 Et nec; sanguineo similem te finge Neroni:
 Sed qualis Traianus erat: vel Iulia proles
 Augustus: qualesq; tulit gens Flauia Reges

Plinius
 Herodot.
 Lucanus.
 Diodor
 Prolome.
 Plinius
 Solinus
 Herodot.
 A. Gellius

Iussa citi. Garamas. Garamantes populi Libyæ: iuxta Syr
 tes supra quos Pfylli ut Plinius tradit. Herodotus alios po
 nit in extrema pte Libyæ e qbus via ē ad Lotophagos. Luca.
 Nūc sup arentē Meroen cācriq; sub axe Qua nudi Garamātes
 arāt. Nasamon. Diodo. Circa Cyrenē & Syrtes orasq; medi
 terraneas qtuor Libycorū genera inhabitare tradit. Nasamo
 nes ad Notū vergunt. Alij Anochitæ ad occidentē siti. Marmari
 ridæ iter Aegyptū & Cyrenē habitāt: ac littoris ptem. Quar
 tū genus multitudine hoīm præstās appellātur Mace.
 Maurus. Mauritania puinciæ est Aphricæ. & duplex a Pto
 mo ponitur. Alia Tingitana: alia vero Cæsariensis appellata.
 & dicta est a Mauro Vulcani filio.
 Pfylli. Supra Garamantes ut Plinius & Solinus scribunt.
 Pfylli fuerunt contra noxium virus muniti: incredibili corpo
 ris firmitate: soli morsibus anguium nō interibant: & quāuis
 dente letali appetiti: incorrupta durabant sanitate. Hec gēs pe
 rijt a Nasamonibus capta. aliter & fabulose de his scribit Hero
 dotus & tanstulit Aulus Gellius lib. xvi. noctiū atticarū.
 Numidæ. Q d' est a flumie Ampsaga Numidiæ datur. huius

Nasamōel
 Anochitæ
 marmari.
 Mace
 mauritāia
 Pfylli
 Numidiā.

PARTHENICES SECVNDAE

incolę quam diu errarunt pabulacionibus vagabundis. No-
mades dicti sunt. Solinus. & πὸ τῆσ ποικίλσ hoc est Solinus
a pascuis. Quibus una libido sang.

Pancheos venit in agros: id est Arabicos.

Et ipsa salus parva docet esse cœlestis opus?

Flavia gēf

Gens flauia. Rebellione trium principū Galbæ: Othonis:
& Vitellij) & cæde incertum diu & quasi vagū Imperium susce-
pit: firmavitq; tandē gens Flauia: obscura illa quidē ac sine ul-
lis maiorū imaginibus: sed tamen. r. p. nequaquā poenitenda:
constet licet Domicianū cupiditatis ac seuitiæ merito poenas
luisse. T. Flavius Petronius municeps Reatinus bello ciuili /
Pompeianarū parciū cēturio ortum genti dedit. Tranquillo
astipulante. Huius filius Sabinus primus imagines ab Astiæ
populis meruit. Postea apud Heluecios forus exercuit: ibiq;
diem obiit: supstitibus uxore Vespasia Polla: & duobus ex ea
liberis: quorū maior Sabinus ad p̄fecturā Urbis: mior Vesp-
sianus ad principatū usq; p̄cessit. Tranqllus in Vespasiano.

Trāgllus

Et patrem & Natum: quorum vestigia debes
Sancta sequi si vis tanto succedere regno.

Dignus eris si iustus eris. clemencia Reges
Efficit Imperio dignos. pro immanibus actis.

Crudeli mercede Deus tibi digna rependet
Præmia: crudeles Superi crudeliter urgent.

Vicit foemineo facundia iuncta decori:
Sedatusq; parum Cæsar: quo perdita Virgo

Vsq; Ioui differs inquit parere: iuuentæ
Nec miserere tuæ: non te seruilibus utar

Obsequijs: nec enī id patitur tua forma nec ætas
Assentire meis aliquando & subde rebelles

Imperijs animos. quid me respondit iniquis
Sollicitas verbis: turpi si pectora voto

Fœda geris. cur sanctum audes violare pudorē?

Vespasia. Et Patrem & Natum. Vespasianum patrem. Titum filium.
Titus. Domicianus Titi frater tyramus euasit: unde Caluum Nero/
Domiciã. nem appellat Iuuenalis. Cū iam semianimū laceraret Flavius Iuuenalis

orbem Vltimus: & Caluo seruiret Roma Neroni,
 More suum cœno assuetus sordescere nunquã
 Desinis: & mundæ nescis assuescere vitæ:
 Sic tua te instituit Venus: hæc documēta tuor;
 Casta Deū. sunt hæc quibus assentire iubemur
 Imperia: hi monitus: utrū tua prouida virtus
 Consulit utilius nobis humana ne iussa
 An diuina sequi: qđ amas Deus odit: & audes
 Impugnare Deum cum sis mortalis: ab urbe
 Ciuibus hæc tam vana meis documenta tulisti.
 Erubuit Cæsar. sceleris mens conscia non fert
 Iurgia: non audet vultus attollere: seq;
 Vertit ad Ichthybolū: & reuehi p̄cepit ad ūbrã
 Carceris: atq; nouis tradi custodibus antrum.

Priscianus.

More suum cœno. Cœnū non a cœno as. ut stulti tradunt: Cœnum
 sed a Κοιπών quod est inquinio: deducitur. Prisciano aucto-
 re. Suum. hoc est Porcorum.

Ichthybolus vero cui mens crudelis & atrox
 Ingenium: Regi quidnã vulgaribus inquit
 Hanc poenis terrere paras: sub sidere natam
 Credimus Hellæo. nam frons Marpesia caute
 Taurominita: ia asperior: rigidocq; Adamante:
 Durior Aufonios falces nostrasq; secures
 Ridet: & Imperio Diuum parere recusat.
 Cædimus: an iustis dementem urgere flagellis
 Præstat: & Imperij causam Diuumq; tueri:
 Mollia non obstant duris: nec forcia possunt
 Debilibus vinci: nec ligno saxa cauantur
 Nec manibus muri: sed duro marmora ferro
 Mœnia contortis magno molimine saxi
 Eruimus. si auferre paras a virgine Christum

PARTHENICES SECUNDAB

Finge rotas: magnæq; aliquot vertiginis orbes.
Et crebris armetur opus mucronibus omne:

Ichthybolus. Inducit Poeta Ichthybolū suadentē Maxen/ cio: ut rotarum machina cultrisc; radijs insertis discerpi faciat Virginem: quæ oracione vinci ac molliri non queat.

Quidnā uulgaribus. Simplicibus: cōmunibusq; excogi/ ta aliquod nouum poenarum genus.

Helleo. Helleum sidus Aries est: quod & caput respicere di/ cunt Astrologi.

Frons Marpesia. Virg. Quam si dura silex. aut stet Marpe/ sia cautes. Virgil

Tauro/ miniū.
Saxum
Siculum

Caute Taurominitana. Taurominium Sicilię ciuitas Stra/ bone Ptolemęq; testibus. Alludit autem Poeta ad Saxum

Siculum: quod in exemplum immobilis paciencię adduci/ tur ob Sirenas: quę quāuis in mari Siculo diucius cecinerint: non tamen mouerunt proxima saxa Propertius. Sit licet & sa/ xo paciencior illa Sicano: Sit licet & ferro durior & chalybe: Non tamen illa suos poterit compescere ocellos.

Falces. Insignia magistratū Romanorum.

Et radij cultros & curuatura rotarum
Ancipites habeant; orbis contrarius orbi
Currat; & affixos verso fecet impetus axe.
Persephone immanes poenas & sæua docebat
Supplicia occultis uolens corda impia formis.
Aspera inhumanum flexit sententiā Regem.
Queritur in tota si quis foret Vrbe Perillus

Axes
Radij
Canthi
Modioli
Anceps

Et radij cultros. Rotas partes sunt. Axes radij: canthi & mo/ dioli. Κορφοί autē pluraliter tm̄ dicitur & est ferrum rotas curruum cingens Perlius singulariue dicit Vertentem sese fru/ stra sectare canthum. Et curuatura rotarū. Modiolos itel/ ligo. Ancipites. Anceps acutū ex utraq; parte Marcello au/ Æore ancipites cultro s id est ex utraq; parte acutos. Alias du/ bium. Virg. li. x: Anceps pugna diu. Festus aliter interpretatur.

Orbis contrarius orbi. id est rota rotę.

Perillus

Perillus. Atheniensis fuit faber cuius & Plinius meminisse in Phalaridis in epistolis epistola ad Atheniē. indignē ferētibus mortem artificis: cuiusq; Perilaus scribitur. Plinius

Atq; Phereclea quifquã præftancior arte
Dædalus: aut auctor Troianæ cladis Epeus.

Atq; Phereclea. Ouidius in Epiftola Paridis. Hac duce St.
geo dubias a littore fœci Puppe Phereclea per freta longa vias

Phereclus faber celeberrimus qui fabricatus est naues Alex Phereclus
andri Paridis: ut est Iliados quinto quibus Alexander Hele/
nam rapuit. Hunc Meriones trucidauit. Fuit autem Harmo
nidis filius Homero teste.

Homerus

Dædalus. Ingeniofus: ἤνδρα ἄλλοσιν enim ingeniofus di/
Dædalus
citur.

Epeus. Epeum Panopei filium Boecium equi Troiani fuiſ.
Epeus
ſe fabricatorem ſcribit Homerus in Odyſſea. meminit auctor

Strabo

Strabo.

Nox erat: & medium cœli ſtellata per axem
Cum Ioue ducebant nitidi veſtigia Piſces.
Maximus ætheri Chriſtus regnator Olympi
Agmine cœlicolum magno ſtipatus ab aſtris
Labitur: & niuei tranſit per cornua Tauri:
Intrat ad humentes umbras & triſte baratrum.
Fit ſonus. & nigram ſubito lux aurea noctem
Diſſipat: apparent pulchra ſub imagine Diui.
Primus Ioannes: humeros cui lucida veſtit
Pellis: & aurati pendent in tergore villi.
Alter erat ſenior Petrus cui candida mento
Cæſaries geminæq; micant in pectore clauis.
Tercius ardenti Paulus mucrone coruſcans
Igneus ore: ligant in textæ guttura gemmæ.
Quartus Ioannes aquila ſignatus amictu
Lucet in albenti: mentoq; & vertice canus.
Hi primi: ſua quemq; ducẽ ſtant agmina circum
Squalor abit: fulget paries: circumfluus aer
Fragrat: & Armenio carcer luſtratur amomo.
Tum vultu Diuũ Dominus ſic fatur amico.

PARTHENICES SECVNDAE

Epeus.

Nox erat. Describit tempus noctis Sole in ultimis Sagittarij partibus constituto. Nam Saturnario in inicio noctis ad occasum progresso Geminisq. tendentibus: Pisces in medio caeli collocantur. Dicit ergo Poeta Christum regnatorem aetheris ad Virginem descendisse cum agmine & comitatu caelicolum: Virginisq. triumphum praedixit ac de Tyranno victoriam.

Tauri. secundum situm caeli descriptum. Taurus duodecimam domum obtinet: & quia Hyginio teste Taurus aversus id est a terra, ergo oritur: Cornua Tauri proximiora sunt terrae. apte igitur per ea Christus descendere designatur. Hyginus

Ioannes

Primus Ioa. Ioannes primam breuem: secundam vero longam habet: nam cum describitur tertiasyllabica dictio *ιωαννης*. Describit Sanctos uti a nostris depinguntur cum suis insignijs.

Amomum.

Amomo. Plinio teste Amomum nascitur in India & Armenia parte quae vocatur Orene & in Media & in Ponto. Plinius

Haecenus ex alto pugnam spectauimus orbe
Occultaeque tuis procul aspirauimus orsis
Fortibus: haec clarae fuerint praeludia pugnae:
Nunc acie tota pugnatur & omnibus armis.

Haecenus ex alto. Oratio Christi ad Virginem.
Maeste & in extremo palmam ne desere cursu:
Pars superest tibi parua via: iam proxima palmae
Curris: & apparet grauium suprae laborum
Meta: dies feret optatum tibi craftina finem.
Dixit: & ambrosia frontem perfudit & armos.
Et sic fatus abiit: dulciq. adit aethera cantu.

Maestare
Maeste.

Maeste. Maestare Marcello auctore significat magis augere. Marcellus
Virgilius libro. Aeneidos. ix. Maeste noua virtute puer sic itur Virgil
ad astra:

Alter lux aderat: feralis machina caelo
Erigitur: populisq. foro concursus aperto
Cogitur. horrescunt visu: & crudele fatetur
Id genus insolitum poenae de robore querno
Textitur: & bifex cubitis ascendit in auras
Pons: ubi voluendos licet se attollat ad axes.

Impulsi magnis strident conatibus orbes :
 Rostraticq; micant gladij: curuisq; minantur
 Dentibus: & paruo inter se discrimine distant :
 Corpus ut affixum lateri e regione locatum
 Discerpat latus: atq; uno secet omnia cursu
 Membra leues subito procul eiacula p auras.
 Terrificum incuciens animis structura pauore
 Aspectuq; nocens solo: super aurea sedit
 Stragula: & a tecto spectat Maxencius alto
 Coniugis extendens baccatam ad cola sinistra
 Protrahitur Virgo: quæ postq; immania vidit
 Currere protensis armata volumina rostris
 Substitit: & presso suspexit sidera gressu
 Sic memorans. obfiste Pater crudelibus ausis:
 Percute dentatos orbes: ostende Tyranno
 Te loue cotempto coeli terræq; potentem :
 Infelix videat contabescatq; videndo
 Quanta tuæ virtus & quanta potencia dextræ.
 Vix ea finierat gelida cum erupit ab arcto
 Ventus: & ardenti resonans cum fulgure fulmē
 Grandineq; immixta nimbus caliginis atræ:
 Dirumpitq; rotas: trabibusq; per aera pulsis
 Maxima consequitur strages: quo territa vertat
 Turba pedem noctis tenebris inclusa profunde
 Nescit: & attonitos frustatim machina labens
 Opprimit: auditur clamor: sonitusq; ruentum
 Impete cum magno trabium. periere ministri:
 Quatuor ut fama est rapuit furibunda viroꝝ
 Milia tempestas & lapsus ab aere turbo.
 Vtq; dies claro deterfit nubila coelo

PARTHENICES SECVNDAB

Detegitur clades hominū: laniata per omne
 Membra forum: facies uſtæ: conuulſaq; labra
 Dentibus exerti s: laceræq; per ardua vestes
 Culmina tectorū: mixto fluit unda cruore.
 Quæ superant cladi lugent cōmunia matres
 Funera Pelleg: lamenta per omnia surgunt
 Compita: in ingenti tota urbs ploratur aceruo,
 Plebis in occaſu tantæ gauifa per auras
 Perſephone volat: ac socios ac dæmonas omnis
 Ad prædam ciet ex aris adytisq; Deorum,
 Illi precipites altis e turribus adſunt:
 Corripiuntq; vagas animas: ſtygiſq; cohercēt
 Funibus in faces: & in intima tartara voluunt.
 Perſimiles aquilis quociens videre volucres
 Dulcibus e ſtagnis tolli: tenuemq; per auram
 Nare cateruatim: campisq; inferre volatum
 Qua rigat effuſis Mantoam grefſibus urbem
 Mintius intexens iuncis & harundine ripas.

Altera lux aderat. Procedit ad machinā rotarū: deſcribendam
 inter quas rotas Virgo debebat diſcerpenda mēbratim collo
 cari: ita ut latus rotæ diſcerpat corpus affixū lateri: locatū e re
 gione: hoc eſt ex oppoſito una rotæ dextrū: altera ſiniſtrum:
 Virgine in medio rotarū collocata.

Stragula. Stragula. Varro. Omnia q̄ lecto ſternebantur ſtragula vo / Varro
 cari dicit.

Bacca Baccatā. Bacca cum geminato. c. exili generale nomē eſt fru
 ctuum agreſtiū arborū: & eſt nomē gēme. Inde baccatus baccā
 ta. Vnde Syllius. Hęc Phrygiā veſtē: & baccatū idura monile. Syllius

Protrahitur Virgo. Virgo genere mortis huiuſce territa:
 rogat uti Dei potēcia virtuteq; machina rumpatur: quod vē
 to fulmine ac fulgure obtinuit: qua itidem clade quatuor ho
 minum milia fulmine perierunt: ut Poeta proſequitur.

Perſephone. Furia gaudet periſſe tot hominū animas: quæ
 Plutoni lucro fuere. Funibus in faces. Faces legendum
 cenſeo. Nam Furie armantur facibus. alſalces cumulos

Faces

Perfimiles. per Comparacionem .

Mintius fluit . Mintius ex lacu Benaco effluit ut Strabo scribit Pliniusq; Mantoam cingit tum in Padum emittit .

Plinius

Mintius .

Saucia iam dudum cæco Regina dolore
 Dissimulare nequit flagrantē pectore flammam
 Sicq; viræ alloquit. quæ te imanissime quæ te
 Pestis agit : manifesta vides miracula : nec dum
 Irritare Deum cessas : tibi me quoq; Christus
 Abstulit : & viuo crines in flumine laui.
 Nec tua sum posthac : nec me reuerencia Martis
 Nec Iouis ulla tenet : tua sint hæc numina : vincet
 Christus : & occumbes cum religione Deorum .
 Cæsar ad hæc frendens cōtorquet lumina dēso
 Torua supercilio : & clamans noua funera licitor
 Poscimus : accipe & hæc : & amaro vulnere trūcis
 Vberibus cæsa caput a ceruice reuulsum
 Aequoreæ volucres habeant : piscabitur illud
 Petrus : & inuentum Christi suspendet ad aram
 Nec mora : dum totam magnis ululatibus urbē
 Dira lues agitat : dum cædibus omnia complet
 Persephone exultans & tanta strage superbit
 Vincita manus sparsis trahitur Regina capillis .
 Res indigna nimis : missocq; ad colla capistro
 Ducitur ad littus lachrimans : & crine ligatam
 Arboris ad ramos patuliscq; umbrosa lacertis
 Stabat harenosæ frondens in margine ripæ .
 Afficiunt probris & multo verberere : tandem
 Pectore conuulso Pharias truncatur ad arces .
 Exanimes artus nudant rapiuntur in auras
 Implicitumq; comis aurum : gemmisq; monile
 Diues : & amisso sæuit fera turba pudore .

K k ij

PARTHENICES SECVNDAE

Ceu plures cum nocte lupi inuenere reli ctam
 Desidia pastoris ouem / simul agmine facto
 Cōmunē inuadunt prædā: atq; i vulnera certāt:
 Dilaniant: caput hic / secur ille / in clunibus alter
 Pascitur: & fauces implent: rictumq; cruentant.
 Audijt horrendum facinus: veniensq; repente/
 Porphirius multo raptum cum milite corpus
 Textit hūo lachrymās: meritosq; exsoluit hono:
 Infelix q̄tum fors & breuis hora sinebat. res
 Iamq; nouas afferte dapes: discumbere tempus
 Cæsar ait: sat mane Ioui Superisq; litatum
 Omnibus: & fuso placati sanguine Manes.
 Soluite tristitiam: curasq; immergite Baccho
 Debetur noua nupta mihi: namq; impia cōiunx
 Per noua Iudæo nupsit diuorcia Christo.
 Ferte cados: date Creteo de palmite vinat
 Ponite Amineos latices: Chiumq; liquorem

Cadus. Saucia iam dudū. Regina Christianam se profitetur. Vnde
 listori puniēda traditur. Ferte cados. Cadi Vasa quibus vīna
 conditur Nonio teste Virgilius. Vīna bonus quæ deinde ca-
 dis onerarat Acestes.

Nonius
 Virgil.

Creteo de palmite. Vinum Creticum ex insula Creta quod
 hodie in delicijs habent.

Amineū Amineos. Principatus datur Amineis propter firmitatem
 senio quoq; proficiētē quinq; eius genera. Plinius ponit Vir-
 gilius. Sunt & Amineæ vites firmissima Vīna.

Plinius
 Virgil.

Chios. Chiumq; liquorē. Chios insula est in mari Egeo cuius vi-
Arusiūm num Arusiū vocant. Post vinū Maroneū quod in Ismaro mō-
 te Thraciæ nascitur in parte maritima ab Homero laudatum.
 Nam cum illac nauigaret. Vlysses a Marone Eūanthei filio sa-
 cerdote Apollinis cū aīa dona accepit: tum utres vino Maro-
 neo plenos. In summa gloria fuisse vīna Thalsium Chiumq;
 his addidit Lesbū Eralistrati maximi medici auctoritas. Plin
 teste. Virg. Non eadem arboribus pendet vindemia nostris:
 Quam Methymneo carpit de palmite Lesbos.

Plinius
 Virgil.

Et si quid Campana sui vindemia misit
Nectaris: omnigeno spument crateres Iaccho.
Discumbunt: celeres volitant agileſq; miniſtri:
Et menſas epulis onerant: Maxencius ira
Iam dudum exuſtus largo ſe ingurgitat hauſtu
Sæpius: & pergit venas inflare calentes.

Falernum

Et ſi quid Campana. Falernum dicit: quod in monte Faler-
no Campaniæ naſcebatur. Huic ſecunda nobilitas erat: & ex eo
maxime Fauſtiano. Falernus ager a ponte Campano leua pete-
tibus urbanam coloniam Syllanã nuper Capue attributam in-
cipit. Fauſtianus autem circiter quatuor miliaria a vico prope
Cedias: qui vicus a Sinueſſa ſex milibus abeſt. Triã eius gene-
ra Auſterum: Dulce: Tenue. Quidam ita diſtinguunt. Sumis
collibus Gauranum: medijs Fauſtianum: imis Falernum. Pli-
nius auctor lib. xiiij.

Plinius

Callida Perſephone grauib; conuiuia riſis
Immiscere volens ſumptis præteruolat aliſ
Aequoreã ſimulans volucrẽ: petit ardua nubes
Itq; reditq; frequens: ducitq; per aera gyrum:
Garrituq; ſonat pluuiõ. denunciat inquit
Ichthybolus ventos tempeſtatemq; futuram
Iam pelago furor & nautis grauis ingruit imber.
Cæſar ut audiuit pelagus: ſuccurrit imago
Coniugis ad litus cæſar. iubet ire miniſtros
Necropoli mq; trahi: & condi tellure cadauer.
Reſpondere ducem iam dudum funere ducto
Porphyriũ veteri Regũ impoſuiſſe ſepulchro.
Ecce iterum lachrymas iterũ ciet ira furorem:
Lætãq; ſubuertit præceptis conuiuia luctus.
Porphyrium Cæſar tunc e regione ſedentem
Pallidus & ſtomachum vul tu confeſſus opaco
Alloquitur. quid me inuito violenter ademptũ
Corpus humas: quæ religio: quæ cura meorũ?

K k ij

PARTHENICÈS SECUNDAE

Prouidus: ardorem mentis ratione gubernat
 Et placidis mulcet bacchantem vocibus iram
 Porphyrus: nobis Cæsar fore dedecus inquit
 Immortale ratus si peruenisset ad aures
 Urbis id infandum facinus quod percitus ira
 Incomposq; tui mandas cælanda putauit
 Corpora defunctæ: & sceleris monumenta ne
 Sed furor ipaciens freni mitescere nulla
 Voce potest: similisq; Padi torrentibus undis
 Aestiuo cum sole niues saxosa Gebennæ
 Præcipitant iuga: si cursus occludere tentas

Callida Persephone. Furia volens iterq; turbare Tyrāni mē/
 tem in auem mutatur marinā sepius aera petens: ac iterum ma-
 re repetēs: quo signo Ichthyobolus (id est piscaior) tempestatē
 maris nunciat. Maxencius id fieri credidit: ob Coniugem suā
 nuper interemptam ac nōdum sepultā: iubet igitur sepeliri Cō-
 iugem: quam dudum Porphyrus tumulauerat: quo cognito
 in Porphyrium sequit e regione inter conuiuas sedentem.

Necropol^{is} Necropolimq; Alexandria defossam habet portum Cibo/
 tum nomine: qui & ipse naualia habet. Interius fossa est nauis/
 gabilis usq; ad Mareotidem lacum extensa extra fossam restat
 urbis paululū. Postea est Necropolis: & suburbanū in quo hor-
 ti plurimi sunt & sepulturae: mansiones cōdiendis corporibus
 idoneæ auctor Strabo. Huic loco alludit Poeta.

Strabo

Pados. Similisq; Padi. Iram comparat fluminis cursui: aggerem rum-
 pētī. Italia Pado clara est: quem mons Vesulus supantissimus
 inter Alpiū iuga gremio suo fundit. Viflenno fonte in Gabie/
 norum Lygurum sinibus: a Græcis Eridanus dictus. xxx. flu-
 mina in Adriaticū defert mare. Intumescit exortu Canis tabe-
 factis niuibus & linquentibus brumę pruinis Plinio & Soli/
 nō testibus. Strabo in locis canis lacum esse dicit ingentem &
 fontes duos non multum inter se distantes. Ex altero amnis et

Plinius
 Solinus
 Strabo

Druētius funditur Druentius nomine: per confragosa sese in Rhodanū
 Durus præcipitans. Contraria vero de parte Durias sese immiscet Pa-
 do: per Salassos intra Alpes illabens Gallię. Ex altero Padus
 lōnge humilior per hos locos editur multus & celer: progres-
 sus autem maior molliorq; efficitur: Adriaticum irrumpit pe-

lagus cunctos Europæ fluitios: præter Istrum: magnitudine
 exsuperans. Per saxosa Gebennæ iuga Alpium intelli-
 go: quæ Narbonensem Galliam ab Italia ad caput Padi sepa-
 rant. Est autem Gebenna frequens emporium nostro æuo ad
 Rhodanum ubi Lemanno miscetur situm. Gebenna.

Obice contortis crescunt spumantia terga
 Vorticibus: semperq; magis violenta superbit
 Congeries: tumidaq; premit retinacula mole:
 Donec iter gurgis agat indignatus apertum.

Obice. pro aggere. nam cuiuslibet rei coaceruatio Agger dicitur.

Quid scelus excusas hominū turpissime Cæsar
 Inquit: & ignaua Regem grauitate laceassis?
 Omnia Therfite similis quid gutture latras
 Sardanapaliaco: pallenti excaudit ore
 Dux animo dextraq; potens claræq; superbus
 Miliciæ titulis: voluitq; inuadere pectus
 Cæsaris: & capulum dextra complexus eburnū
 Destitit: ardentem virtus compescuit iram.
 Atq; ita suspirans satur: quid fida tuorum
 Pectora Maxenti verbis premis acribus? & qd
 Lata procelloso turbas conuiuia vultu?
 Si tibi causa minus placuit recitata: fatebor
 Altera causa subest potior: sepelire iacentem
 Religio Christi dominam me iussit: et ipsos
 Rhetoras ante dedi tumulo: nam flumine viuo
 Me quoq; si nescis lauit regnator Olympi
 Christus: & abiecto verum loue numen adoro.
 Saucius incompotq; animi Maxencius ergo
 Tu quoq; carminibus magicis subuerteris? in
 Tu magicas artes tu cædē incendiaq; audes? qd

ARTHENICES SECVNDAE

Dux ait: infelix sequere; & scelus omne reuolue
 Ingluuiem nutri: duro rape viscera ferro:
 Sanguine tinge manus: innoxia mēbra trucida.
 Numina Maxenti iustissima, numina tantum
 Sunt visura nefas: meritas dabis impie pœnas,
 Expectant te Thybris aquæ: calor iste sub undis
 Occidet: & tamq̃ Phaeton temerarius axe
 Pulsus ab excelso vastum rapietis in æquor.
 Forfan & inuenies extinctæ coniugis ora.
 Interea pinguem nutri Delphinus escam,
 Ira: scio: tua me morti iam destinat: ultro
 Ibis: & strictos caput extendemus ad enses
 Intrepidi: nobis nihil est in morte timendum
 Christigenis: quibus est aliud post funera longe
 Nobilius vitæ genus immortalis Olympo.
 Opere est iterum nasci: tormenta subire
 Pro virtute pium: triplex contingit origo
 Christigenis. vulgata prior: qua nascimur oēs
 Semine concepti patrio: cum septima fœtum
 Luna peragrato vel nona peregerit orbe.
 Altera sic natos terris per mystica transfert
 Flumina: & ablutos genitrix ecclesia lacte
 Nutrit ad Ambrosiæ semper viuētis odorem.
 Tercia cum suprema dies mortale resoluit
 Corpus & in cineres opus hoc natura caducū
 Traxit ad æthereos orbes Emphyrea regna
 Mittit ubi & reduces animos cōplectitur ulnis
 Dulcibus & nitida coeli Pater accipit aula,
 Ista fides Lorica mihi est Adamantina nullis
 Peruia fortunæ iaculis, dum talibus orat

Porphirius tumido bilem sub pectore Cæsar
 Rodit: et impaciens vultus obscurat Erinis
 Et circumpositis stimulat precordia flammis.
 Dux animum firmante Deo nil territus atra
 Fronte quid atroci dudum concepta venena
 Corde premis: dixit. ne pars innoxia vitæ
 Vlla tuæ dignum venia te reddere possit
 Incipe rumpe moras: aperi crudelia tandem
 Ora: satellitibus diris mea funera manda.
 Membra iube lanianda feris in littore spargi:
 Defuncti careamus humo: careamus harena:
 Corpora iactentur monstris laceranda marinis
 Discite crudeli proceres seruire Tyranno
 Rege sub ingrato sub iniqui Principis umbra
 Seruicij's emitur mors obscurissima longis.
 Rumpitur inflatum pectus: mentisq; superbæ
 Nec frenare potest nec dissimulare furorem
 Cæsar: in extremis ardet iam faucibus ira.
 Non aliter quã cum sicco sub fomite dormit
 Ignis & afflatu crebro excandescit & aura
 Exilit: & tremulæ rutilant per nubila flammæ.
 Ferte citi procul hinc hominē: date vincula clamat
 Cumq; suo totam domino iugulate cohortē
 Quæ ducis infecti traxit contagia: finem
 Sacrilegis dabit ista dies. per numina iuro
 Per Iouis æternū Imperium fulmenq; trifidū
 Ibitis ad Lethen: stigiasq; videbitis undas.
 Dux & tota cohors missis ad colla catenis.
 O funesta dies o lamentabile tempus
 O furor o rabies o detestabile virus
 O dolor o Regum impietas o mortua virtus.

PARTHENICES SECVNDAE

Ducitur: & longa properant ad funera pompa.
 Ventū erat ad littus: cū dux fortissimus ægros
 Alloquitur comites turbataq; pectora firmat.
 O socij mecum terræ pelagicæ labores
 Experti tociens: longæq; pericula passi
 Miliciæ: quid vos terret præsentia mortis?
 Quæ celebrem cursu Zephyrū volucræq; sagittā
 Vincit: ubi fortes animi generosaq; virtus?
 Cordaq; ad horrendos nuncq; perterita casus
 Ponite tristitiam: rectos attollite vultus.
 Cernite perpetuo fulgentem lumine mundum.
 Aethereaq; domos: animis ea patria nostris.
 Et qd sceminea pavidæ formidine frontes
 Despiciunt terras: hodie veniemus in astra.
 Sic ait. & Christo sacrum pæana canentes
 Accipiunt altos pronis ceruicibus enses.
 O mors clara virum vita præstancior. olim

Quid scelus excusas. Porphyrius tumulasse Reginā se ideo dixit ut nephanda mors Regine maneret occulta: qm tantū Regis scelus imortale dedecus Regi fore existimabat: maiorē igitur ad irā incēditur ob excusationē Porphyrii.

Terlites

Thersite. Thersites vir Græcus Quo nō deformior alter Venerat ad Troiam lingua ve pteruior alter. Homero teste.

Sardāap

Sardāapaliaco. Sardanapalus Anacindaraxis filius a Nino xxx. Assyriorū rex & ultimus omnes superiores excessit delicia & voluptate: vitā muliebrē duxit cum pellicibus. Tandem ab Arbaco Medo regno exutus ut Diodorus scribit Epithaphium habuit. Ede: bibe: lude: hæc habeo quæ edi: quæq; exaturata libido hausit. Sepultus Anchiale in Cilicia. Strabonis testimonio. Obsessus biennio in Nina urbe: desperata salute ne in potestātē hostium veniret: Pyram in regia ingentē extruxit supq; eam auro argentoq; omni: veste inlup Regia impositis uxoribus quoq; & eunuchis in medio pyræ reclusis: se cremādum una cum his in ignem iniicit. Diodoro teste. Sardanapa

Diodor

Strabo

liaco gutture id est luxurioso ac impudico.

Quid fida tuorum. Dux Christianum se fatetur. Vnde maiori ira concitatur Maxencius: impropere magiam duci. Cui respondet Dux. Tu magic. ar. tu. c. &c. prædicit tū mortem Tyranni: qua ad Miluium pontem in Thibridis undis interijt: ut historia habet a Constantino deictus.

Triplex contingit. Tres vitæ origines Christianis continere dicit. Primam quæ nobis cum omnibus est cōmunis. Secūda cum baptismo renascimur. Tercia cum ex hac vitā ad Superos migramus.

Reduces animos. ex schola Platonis: vel reuera quia anima Pæan

ibi creatur.

Macrobi. Christo Pæana. Pæan dictus est Apollo a πῶς quod est ferio
Virgil ut Festus Vel a πῶς quod est medeor. Est etiā Pæan laus
Apollinis ut Macrobius scribit abusiue quoq; aliorum Deo/
rum Virgilius. Vescentes letumq; choro Pæana canentes.

Noxia cum rapidæ purgarint sæcula flammæ
Membra memor vestri Deus immortalia reddet.
Interea gaudete bonis cœlestibus inter
Spirituum cœtus alacres: & sancta precati
Numina terrigenis Christi implorate fauorē.
Pectora trunca iacent: fusoq; rubescit harena
Sanguine: mactata est duplex Hecatōba tonāti.
Cum duce bis centum comites in littore cæsos
Christigenæ effossis mœsti iposuerunt sepulchris.
Et iam prona dies nocti cædebat: & umbris
Occiduo radians excelsam lumine Calpem
Cum furijs Cæsar longis iam fessus & ira
Sic secum. quæ tanta istis constancia: quænam
Robur iest animis tantum: quæ pectora virtus
Inconcussa regit: quæ spes: quæ præmia tanti?
Morte quæ expectant obita: neq; credere dignū ē
Sanctius his numen: quorū res publica pauper

PARTHENICES SECUNDAE

Quam nostris qui regna tenent telluris & undae
 Illam ego numinibus gentem melioribus uti
 Crediderim cuius terrena potencia maior.
 Nam si regna Dei arbitrio terrena gubernant
 Distribuuntq; suo: qui dant maiora putandi
 Maiores. Libyam Iuno regna Attica Pallas/
 Iliacam Phœbus/Tarpeiam Iupiter arcem
 Constituit: regnum regno ceu numine numen
 Maius erat: sed Christiginis nec regna nec urbes
 At fuerit facius tantos sedare tumultus
 Vnius interitu: vel si mutabitur eius
 Connubio: tantumq; decus seruare iugali
 Foedere: & has tandem curas extinguere tædis .

Heradyt:
 Noxa

Noxia cum rap. Heradyti Ephesij sentētia. Ex igne cūcta cō
 stare: in eumq; resoluī omnia. Noxa culpam significat: & dam
 num. Virgi. Vnius ob noxam & furias Aiācis Oilei: id est pec
 catum ut Marcellus & Macrobius interpretati sunt. Suetoni
 us in Cæsare. Vt falsum arguens: quod sine ulla sua noxa Idus
 Marcie adessent. id est sine damno. Rursum noxa pœna dicitur
 Quintilianus. Et inter dedita noxe mancipia contēptissimus
 Tyro gladiator. De ybor; sig. in iure Ciuili scribitur. Noxe
 appellatione omne delictum continetur.

Virgil
 Marcellus
 Macrobi:
 Suetonius
 Quintil

Athene

Duplex Hecatomba. Milites ducenti cum duce caesi sunt.
 Et iam prona dies. Instantis noctis tēpus describit.
 Libyam Iuno. Virgi. Quam Iuno fertur terris magis om
 nibus unam Posthabita coluisse Samo.
 Pallas. Athene enim a Pallade nomen habent. Strabone au/
 ctore: Pallas etenim Græce ἄθηναι dicitur.
 Phœbus. Troianis fautorem Phœbum Homerus semper
 inducit. Tarpeiam. Iupiter optimus maximus in Capitolio
 cultus fuit.

Virgil
 Strabo
 Homerus

Saturni iam bruma dies & læta reducit
 Tempora: quæ nobis patrio celeberrima ritu
 Iucundos hyberna sales & xenia poscunt
 Ocia uocturnæ poscunt conuiuia mensæ:

Expediam: tristis ne se inter gaudia luctus
 Ingerat: interea placidas mihi Iupiter undas
 Aequoris: & cursus dabit ad mea regna secundos
 His dictis placet accito lictore Puellam
 Duci iterum e tenebris: iterum tentare loquendo
 Virgineumq; nouis pedicis captare pudorem:
 Quam simul ac vidit sic est aggressus. Amyclas
 Troius assultu subito expugnauit adulter:
 At tua ter denis nondum est mollita diebus
 Duricies, ponti glacies Hircanaq; tandem
 Frigora & arctioæ vincuntur sole pruinae.
 Tu Getico sopita gelu vel Gorgone visa
 In silicem durata nequis mansuescere, quercus
 Orpheus, Amphion lapides Delphines Arion
 Mouit: & Orphaeos senserunt tartara cantus.
 Tu niue frigidior: tibi ferrea corda: sepulti
 Vsq; adeo tibi sunt sensus hebetataq; mentis
 Lumina ut albenti videre simillima saxo

Neuius
 Fenestella

Macrobi.

Marcialis
 Iuuenalis

Lucanus.
 Plutarch.

Saturnalia

Amyclas.

Saturni iam prima. Saturnalia: dies festi erant mense Decē
 bri dicati Saturno: septem ut Neuius Poeta & alij prodiderūt
 nonnulli tres. Alij unum quos Fenestella sequitur. In his pueris
 ludus nucū: viris alea pmittebatur. ut est apud Marcialē. Vi/
 no itē in his maxie indulgebāt: mittebātur & amicis xenia: &
 hij qbus data erant apophoreta mittebāt. Macrobi. ab his totū
 opus inscripsit. Seruis item libertas erat in Saturnalibus. Ho/
 racius. age libertate Decembri Quando ita maiores voluerūt
 cum dominis item discumbebāt serui: salibusq; iocabātur. Te/
 stes Marcialis Iuuenalis in mltis locis. Vt Tyrānus liberius
 Saturnalibus intēdere possit: statuit aut Virgini nupcias per/
 suadere: aut eam morti tradere.
 Amyclas. Nauta fuit pauperrimus in Epiro ut est apud Lu/
 canum in quinto & Plutarchū in Cæsare. Hic pro oratore ne/
 scio: quo ponitur: qui Catharinę virgini Tedas iugales persua/
 deat. Troius adulter. Paris siue Alexander Priami filius He/
 lenę adulter.

PARTHENICES SECUNDAB

- Helleſpō.** Ponti glacies. Mare noſtrū Quā diffunditur alia alijs locis
Propōtis. cognomina acceptat. Vbi primū ſe coartat: Helleſpontus vo/
Thracius catur. Propontis ubi ſe expandit. Vbi iterū preſſit: Thracius
boſphor. Boſphorus. Vbi iterum effundit: Pontus Euxinus. Quā palu
Pōtus Eu di cōmittitur Cimmericus Boſphorus. Palus ipſa Meotis. Au/
xinus. ſtor Pomponius. Mella. Strabo refert Neoptolemum Mithri
Cimerius datis ducem eodem incurſu eſtate quidem nauali pugna barba
boſphor. ros: Hyeme autē equeſtri ſuperaffe praelio ob gelu. nam mare
Meotis Ponticū congelatur ut Ouidius ſepe conqueritur.
- Caspium.** Hyrcana. Caſpium mare Hyrcanū dicit. Strabone teſte Pro/
 lemęoq; Mare Caſpiū ad leuam nauiganti Nomades accolunt
 eos iuniores Daas appellant qui etiam Sparni ſunt nominati
 Dehinc deſerta regio interiacet. deinde Hyrcania: ubi iam ma/
 re in pelagus creſcit: quouſq; Medorum Armeniorumq; mon/
 tibus coniungatur. Ab hyrcanio item mari ad Auroram pro/
 gredienti: ad dextram ſunt montes qui uſq; in Indicum mare
 pertendunt. Strabo auſtor. frigidam dicit Poeta: quoniam id
 mare ad ſeptentrionem reſpicit.
- Getæ** Getico. Gete ad Pontum in orientem vergunt iuxta Iſtrum.
Daci Daci autem ad oppoſitum verſus Germaniam & ad Iſtri fon/
 tes Strabo. Per ipſos Marifus fluiuius Danubium inſluit. Su/
 periores enim fluminis partes verſus fontes uſq; ad præcipites
 eius decurſus quos Cataractas nominant Danubium vocant
 Alias inferiores uſq; in Pontum per Getas Iſtrum voci/
 rant. Cæterum idem Dacorum & Getarum ſermo eſt. Stra/
 bo Auſtor.
- Meduſa** Gorgone. Meduſa a Perſeo interfecta: ut Ouidius multiq; alijs
 ſcribunt Hyginus uero a Minerua occiſam ſcribit. Hęc qui eā
 vidiffent in ſaxa mutauit.
- Orpheus. Papinius in Syluis. Iā Methymnei uaris manus:
 & chelis una Thebais: & Getici cædat tibi gloria plectri. de
 his in prima Parthenice dixi plura.
- Coniugis Aſſyriæ verſo quæ in marmora vultu
 Fluxit & ardentē ſpectat fugitiua Gomorram.
 Heu quianam contra genium moremq; iuuetæ
 Molliciemq; tui ſexus generiſq; ſuperbi
 Stemma ſupercilio ſpernis regalia toruo
 Imperia: ah demens: tu blandimenta minasq;
 Deſpicis: & ſurda perſtas immolibus aure.

Pōponius
Mella
Strabo
Ouidius:
Strabo
Ptolome:

Strabo

Ouidius:
Hyginus

Papinius:

Hierony. Coniugis Assyriæ. Vxor Lot in statuam salis cōuersa fuit
dum retro Gomorram ardentem aspiceret. Hieronymus in
Genesi.

Tu populo spoliās urbem: tu coniuge Regem
Militibusq; ducem duce Cyrenensia regna:
Et miseremur adhuc: & te seruare parati
Mitibus alloquimur verbis. genus aspice quātū
Romanum pietate valet. mitesce parumper.
Si seruire pudet: mecum regnabis. habeto
Coniugis extinctæ thalamos. Romana videbis
Mcenia: & in cædes Latiam Regina per urbem
Quod tua gentilis quondā Cleopatra tumultu
Ambijt Actiaco tu Cæsare digna marito:
Accipe largimur sine bello & sanguine regnum.
Sic ait & cæco languet Maxencius igne.
Illa velut dorsum medijs in fluctibus ingens
Vapulat assiduis & nunq̄ vincitur undis:
Desine plura: nefas iterum me nubere dixit
Nupsimus: inserto nuptam manus indicat auro
Et mihi nunc alacres nitidis conuiuia mensis
Virq; socerq; parant: hodie subitura mariti
Limen: & e tenebris claros adi tura penates.
Nec sum dura: fidem seruo. tu sanguine gaudes
Non ego: tu tanti sceleris durissimus auctor.
Hæc ubi dicta videns atrox immota Tyrannus
Pectora nec precibus flecti nec verbere frangi
Spe Veneris posita iubet a lictore necandam
Necropolim duci. pullo velata cucullo
Atq; capistratis manibus de carceris antro
Truditur ambigua faciente crepuscula nocte.
Aemonius Chirō media iam parte sub umbras
L i ij.

PARTHENICES SECVNDAE

Iuerat: & Ledæ funestam pignora noctem
 Aere voluebant piceo niger Hesperus ore
 Pallidulo tristi per cœlum ascendere vultu
 Visus: ab aspectu sceleris noua luna nefandi
 Cornua subtraxit: nubes teterrima clausit
 Aethereos ignes & conscia sidera morti.
 Auditæ Halcyones grauibus lamenta querelis
 Spargere per littus: mœstosq; ad funera cantus
 Edere: & æquoreas volucres dare flebile carmē.

Tu populo sp. urbem. Quatuor milibus fulmine adustis.
 Cleopatra. Augustū Cæsarem coniugē desiderauit: quē Ag
 cium Cæsarem appellat ab Accio Epiri promontorio.
 Necropolim. locus Alexandriae ut Strabo testatur: & supra

Strabo

Chiron. Sagittarij signū Thesalus fuit Chiron iustissimus
 Centauroꝝ. ut Orpheus ait: tum Homerus in Iliade.

Orpheus
 Homerus

Atlas
 Hesperus.

Ledæ pignora. Geminos dicit Castorem & Pollucem.
 Hesperus. Atlantis filius Hesperus cū Atlantis montis cacu
 men ascendisset ut siderꝝ cursus obseruaret: subito a ventis rap
 tus est: qui cū iusticia & humanitate insignis in populos fuisset:
 plebs eius casum miserata: honores sibi prebens imortales
 astrū cœleste lucidissimū eius nomine nuncupauit. Diodorus
 auctor. Hunc Veneris stellam dicunt Lucifer nomine. Alij Iu
 nonis. Hic oīm siderum maximus videtur. Nonnulli autē hūc
 Aurorę & Cephalī filiū dixerunt: pulchritudine multis prestā
 tem: ex qua re etiā cum Venere dicitur certasse: ut etiā Era
 tosthenes dicit: eum hac de causa Veneris appellari: ex oriente
 Sole & occidente videri quare ut ante diximus iure hūc & Lu
 ciferum & Hesperꝝ nominatū. Hygi. auctor.

Diodor.

Eratosthē

Hyginus

Sidera. stellas grauiter tulisse: mortem diuę Catharinę: quę
 postero die futura erat. Conscia sidera. Alludit ad opinionē
 Astrologorꝝ qui sidera nobis mortem minari volunt. Iuuenā
 lis. quicquid Dixerit Astrologus credet a fonte relatum Am
 monis.

Iuuenalis

Est locus ad Boream pelagi porrectus ad undas
 Densa ubi syluestrem faciunt spineta recessum:
 Arearꝝ in medio: crebris ibi terra sepulchris

Surgit: & in tumulos fossæ cumulatur harena:
 Sacra cadaveribus tellus: Polyandrión Hellas
 Voce vocat patria: nudis passim ossibus albet
 Vriticis umbrosus ager grauibuscq; cicutis
 Et nigris ebuli baccis & olente Sabuco.
 Campus iers & sepiuagis domus apta colubris.
 Hos ingressa locos durus dum brachia licitor
 Expediit inuertens manicas dūq; explicat ensem
 Sanguineum: Virgo cœlum suspexit & ignes
 Aethereos: taliq; Deum sermone precata est.

Est locus. Topographia. Descripcio loci: qui est post Ne
 cropolin: quem Strabo Suburbanum dicit in quo horti plu
 rimi sunt & sepulture: mansiones condiendis corporibus ido
 neæ. πολυάνδριον sepulchrū: locus ubi sunt multa sepul
 chra Polyandrium etiam latine dicitur. Io. Carmelita. auctor.

Pelyādrū

Io. Carm.

Hellas. Græci Hellades dicuntur.

Plinius

Ebuli. Ebulus Græce chamaectis dicitur: hoc est humilis
 Sambucus. Plinius libro. xxiiij. Sambucus habet alterum ge
 nus magis siluestris quod Græci chamaecten vocant alij Hel
 lon multo breuius.

Ebulus
 Cham
 actis

Serenus

Sabuco. Poeta Sabucus sine. m. scribit ut syllabam correp
 te proferat. Serenum imitatus. Cōueniet tenere radix decocta
 sabuci. folia utriusq; Sambuci decocta in vino veteri: aquam
 ex aluo detrahūt. Refrigerat inflāciones: maxie recentis am
 busti. Et canis morsum cum polenta mollissimis foliorum il
 litis Plinius auctor. Sambuca organi genus. item bellica ma
 china Pompeio teste Vegetioq;.

Sabucus.

Sābucus

Plinius

Pōpeius.

Vegecius

Inuertens manicas: ut expediōr sit adiectum.

Sābuca

O Pater exiguas tanto pro munere grates
 Solumus: ingentes autem debere fatemur.
 Tu grauibus pressam tenebris in clara vocasti
 Lumina: tu Manes tu das superare Tyrannum;
 Et modo tam vario functam discrimine tandē
 Ad palmā regnumq; vocas: da numine dextro

L iij.

PARTHENICES SECVNDAE

Egressus animo faciles: reditusq; secundos
 In patriam coelicq; domos. hanc accipe mentem:
 Et prolem ne sperne tuam de fauce reuulsam
 Ditis; & oranti famulae tua limina pande.
 Et si quando memor quisq; certaminis huius
 Implorabit opem: Pater exorabilis esto.
 Finierat subito cum vox audita per auras:
 Animus: securo veni. tum poplite flexo
 Et crucis explicita per pectus imagine lictor
 Verberat orantem gladio. pro cadae cruenta
 Lacrimeum fluxit: tellus incanduit albo
 Sanguine: lingua Deum neruis delusa recisis
 Personat: & moriens verba imperfecta relinquit
 Caesa solo iacet atq; in caelum vita recessit.
 Affuit extemplo Superum de sedibus agmen
 Spirituum duplex: unum quod corpore nudam
 Suscipiat mentem: dulciq; ad sidera cantu
 Transferat. exanimes aliud quod tolleret artus.
 Insolita noua luce dies in nocte refulsit:
 Atq; repentinum subito cum lumine fulgur
 Emicuit ceu cum frangit caua nubila fulmen
 Cum grauis ardentem succendit Iulius aestum.
 Euolat attonitus lictor: trepidiq; ministri
 Corripuere fugam: toto symphonia caelo
 Spargitur: & mixta vocum dulcedine carmen
 Astra petit: sensimq; abiens discedit ab aure.
 Visaq; per caeli tractus ascendere nubes
 Lucida persimilis soli lucencior astro
 Luciferi: & claro rutilantem lumine caudam
 Ducere & ignifero ferri ultra sidera cursu:

Et caput insertare polo. patuere Tonantis
 Atria: curuatus læto pater obtia vultu
 Brachia diffundens reduci dedit oscula natae:
 Et triplici claram radiavit sidere frontem.
 Altera spirituum legio collegit ab hortis
 Balsama ludæis aloes myrrhaeque liquorem:
 Ablutosque vadis artus & odoribus unctos
 Aereum per iter rubri trans æquora ponti
 In montes Arabum summæque cacumina Sinæ
 Transtulit: & corpus Pario clausere sepulchro
 Quod Superum fecere manus. Opobalsama semper
 Marmor odoratum sudat: quibus ægra iuvantur
 Corpora: difficiles isto ceromate morbos
 Indigenæ pellunt: sacros alabastra liquores
 Atque salutare lachrymas oleique fluentis
 Accipiunt guttas. membris honor iste sepultis.

O pater. Orat Virgo pro supplicibus suis: eaque colatibus.

Explicita. id est extensa. Nam explicare: emittere: & extendere. Explicat

Marcellus re est Marcello teste.

Symphonia. concertus: consonantia: tum instrumentum musicum. Symphonia
 sicum. qui penultimam producunt (ut sepiuscule fit a nostris) nia
 falluntur accentu. συμφωνία.

Balsama. Omnibus odoribus præfertur balsamum: uni terrarum Iudeæ concessum Plin. auctore.

Aloes. Aloe herba est amarissimi succi. Laudatissima ex India affertur: optima est pinguis ac nitida: rufi coloris friabilis: ac iocinoris modo coacta facile liquefcens. Improbanda nigra & dura Plinius auctor lib. xxvij.

Sinæ. Sina mons est Arabiæ petree: Paulo apostolo teste ad Galatas scribente. Sina enim mons est in Arabia: qui coniunctus est ei quæ nunc est Hierusalem. Sina item ciuitas Mesopotamiæ Ptolemæo teste.

Pario. id est Marmoreo.

Opobalsama. Opobalsamum succus: Carpobalsamum fructus. Opobalsamum
 Xylobalsamum lignum balsami ὀπός succus Græce κερπός Xylobalsamum

Ceroma *fructus καὶ τὸ ξύλον lignum.*
 Ceromate. Ceroma ungentum erat ex oleo & terra in specie Marcialis
 luti. Marcialis Vara nec in lento ceromate brachia tēdis. & ali/
 bi Quod ceromata fece de Sabina. & erat palearitarū: quorū Plinius
 molliciem Plinius carpens inquit. Plura de hac parte nō sum
 dicturus: non Hercule magis quam de terræ usu in Ceroma /
 ris: quibus exercendo iuuentus nostra: corpora vires animo /
 rum perdidit.

Alabastra Alabastra cavant ad vasa vnguentaria: quoniam
 optimē ea atq; incorrupta seruare dicitur. Nascitur circa The /
 bas Aegyptias & Damascum Syrię hic ceteris candidior. Pro /
 batissimus in Carmania mox in India iam quidē & in Syria
 Asiaq;. Vtilissimus autem & sine ullo nitore in Cappadocia. p
 bantur quam maxime mellei coloris: in vertice maculosi atq;
 non trans lucidi auctor Plin. lib. xxxvi. naturalis historię. Plinius

ΤΕΛΟΣ ἔΣΤΟ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ὁ
 ΕΥΛΟΓΙΜΕΜΟΣ Εἰς τοὺς αἰῶν
 αἰς ΜΕΤὰ τοῖς μαρτύροις
 ΘΕΡΟΜ ΘΙΜΟΤΑΤΟΣ.

Ioannis Gallinarj Liberaliū arcium
 Magistri Decatosticon in Impresso
 rem Parthenicū Baptiste Mantuani.
 Calcographo meritas studeamus soluere laudes
 Ingrati ne nos argueremur ei.
 Viuat Nestoreos iuuenes optate per annos
 Schottus Ioannes qui bene pressit opus.
 Multifidos punctis sensus distinguit & ornat:
 Ut leue lectori Carminis assit iter.
 Hic etenim a prima deduxit semina stirpe:
 Quæ niueo nigras extulit ære notas.
 Nunc quia mansuris tua stirps dedit oīa cartis,
 Schotte igitur proli gloria prima tuæ.